

ԻՆՉՊԵՍ ԴԱՌՆԱԼ ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Էլ- Շիհա

Տեղեկատվական, մանրամասն
ուղեցույց նոր մուսուլմաններին ,
որտեղ քննարկվում են Իսլամը ,
Հավատքը , ինչպես նաև տարբեր
պատվիրանները և արգելքները :

<https://islamhouse.com/468805>

- [ԻՆՉՊԵՍ ԴԱՌՆԱԼ
ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ](#)
 - [Ներածություն](#)

- Ի՞նչ ՊԵՍ ՄՏՆԵԼ ԻՍԼԱՄ.
- ՇԱՀԱԴԱԹԱՆ ԼԵ ԻԼՍԱՀԱ ԻԼԱԼԼԱՀԻ ԻՄԱՍՏԸ
- ՇԱՀԱԴԱԹԻ ԻՄԱՍՏՆԵՐԸ
- ՇԱՀԱԴԱԹԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
- ԱԼԼԱՀԻ ՀԱՆԴԱՊ ԻՄԱՆԻ[14] (ՀԱՎԱՏՔԻ) ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ
- ԻՄԱՆ ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԻՆ
- ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԻՆ ԻՄԱՆԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ
- ԻՄԱՆ ԱԼԼԱՀԻ ԳՐՔԵՐ ԻՆ

- ԱԼԼԱՀԻ ԳՐՔԵՐԻՆ ՀԱՎԱՏՔԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ
- ԻՄԱՆ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆԵՐԻՆ
- Ո՛Վ Է ՍՈՒՀԱՄԵԴԸ .
- ՄԱՐԳԱՐԵՆԵՐԻ ՀԱՆԴԵՊ ԻՄԱՆԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ .
- ԻՄԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՎԱՆԿԱՏՄԱՍԲ
- ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՎԱ ԻՄԱՆ Ի ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ.
- ԻՄԱՆ ՔԱԴԱՅՈՒՄ և ՔԱԴԱՐՈՒՄ [25]
- ՀԱՎԱՏՔ ՔԱԴԱՐԻՆ, ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ Է ՀԱՎԱՏԱԼ ՁՈՐՍ ԲԱՆԵՐԻ.

- ՔԱԴԱՅԻ և ՔԱԴԱՐԻ
ԻՄԱՆԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ
- ԼԻԱԿԱՏԱՐ ԼՈԳԱՆՔԻ
ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ (
ՂՈՒՍԼ)
- ՎՈՒԴՈՒ
- ՏԱՅԱՄՍՈՒՄ ԱՆՋՈՒՐ
ՄԱՔՐՎԵԼԸ
- ՍԱԼԱԱՀ (ԱՂՈԹՔ)
- ՍԱԼԱԱՀԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐ
Ը.
- ՍԱԼԱԱՀԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ
- ՍԱԼԱԱՀԻ ՆԱԽԱԴԻՅԱ
ԼՆԵՐԸ.
- ՍԱԼԱԱՀԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈ
ԻԹՅՈՒՆԸ
- ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՂՈԹՔՆԵ
Ը.

- ԱՂՈԹՔԻ ԱՐԳԵԼՎԱԾ
ԺԱՄԵՐԸ.
- ՉԱՔՅԱ
- ՉԱՔՅԱՀԻ ՊԱՅՄԱՆՆ
ԵՐԸ
- ՉԱՔՅԱԹԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒ
ՆԵՐԸ
- ԿԱՐԵՈՐ ՆՇՈՒՄՆԵՐ
- ՌԱՄԱԴԱՆԻ ՊԱՀՔ (Ս
ԻՅԱՄ)
- ՆՇՈՒՄ.
- ՀԱՋ
- ՀԱՋԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅ
ՈՒՆԸ.
- ԱԼԼԱՀԻ ԵՐԿՐՊԱԳՈՒ
ՄԸ
- ԵՐԿՐՊԱԳՄԱՆ ԱՆՀԱՏ
ԱԿԱՆ և ՍՈՑԻԱԼԱԿԱ
Ն ՀԵՏԼԱՆՔՆԵՐԸ.

- ԻՍԼԱՄԻ ՊԱՏՎԻՐԱՆՆԵՐԸ .
- ՏԱՐԱՏԵՍԱԿ ԱՐԳԵԼՔՆԵՐ
- ԸՆՏՐՎԱԾ ԽՆԴՐԱՆՔՆԵՐ
, ՀԻՇԱՏԱԿՄԱՆ ԽՈՍՔԵՐ &
ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՎԱՐՎԵԼԱԿԱՐԳ
- ԵՂԲԱՅՐԱԿԱՆ ԽԱՐՀՈՒՐԴ
- ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1
- ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

ԻՆԶՊԵՍ ԴԱՌՆԱԼ ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ

Հեղինակ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Էլ-Շիհա

Թարգմանությունը

EUROPEAN ISLAMIC
RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ

ԻՆՉՊԵՍ ԴԱՌՆԱԼ
ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Էլ-Շիհա

Թարգմանությունը

EUROPEAN ISLAMIC
RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ

Ստուգող հանձնաժողով

Աբու Առամ

Ներածություն

Ամբողջ փառքը Ալլահին և թող

Ամենաբարձրյալ Ալլահը օրհնի
և Խաղաղություն ուղարկի մեր

Մարգարե Մուհամեդին, **Նրա Ը
նտանիքին և Ուղեկցորդներին :**

Սկսելուց առաջ ,
ես կցանկանայի անկեղծորեն
, շնորհավորել ձեզ , ի սրտե ,
որը ձեզ սիրում է հանուն Ալլահ
ի , Նրա առաջնորդման համար
, **ճիշտ կրոնի ընդունման և ը**

սա դրա գործելու համար: Ես
 խնդրում եմ Ալլահին
 , որ նա մեզ երկուսիս էլ
 , ինչպես նաև բոլոր մուսուլման
 ներին ,հաստատուն պահի այս
 մեծ կրոնում ,
 մինչ Նրա հետ մեր հանդիպման
 ը, որպեսզի չշեղվենք
 , ոչ էլ փորձության ենթարկվենք
 :

Ճշմարիտ

, իրական մուսուլմանը մեծ ուր
 ախություն է ապրում
 , երբ որևէ մեկը ընդունում է Ի
 սլամ , քանի որ նա լավագույնն
 է ցանկանում և ձգտում է որ
 նա ապրի
 իր պես հարմարավետ և զվար

Թե կյանք , հոգեկան հավասարա
կշռությանը և հոգևոր ուրախու
թյամբ : Այս կարող է
լինել միայն Իսլամի ուսմունքի ի
րագործման արդյունք :
Ալլահը ասում է .

«ՈՎ գործում է առաքինի արար
քներ , լինի կին թե տղամարդ
, երբ նա իրական հավատացյալ
է , իրոք
, նրան մենք կտանք լավ կյանք
և անշուշտ
, կվաճարենք լավ պարգև,
ըստ նրանց արարքների լավագո
ւյնի :» (Սուրա ան-Նահլ 16:97)

Ալլահը պարգևատրում է ,
Նրան և Նրա լուսաբանումների

ն չհավատացողների իրավիճակը
: Ալլահն ասում է .

««Եվ ով շրջվում է Իմ Հիշեցում
ենրից , իրոք
, նրան կտրվի ծանր կյանք ,
Մենք նրան Հարության Օրը կո
ւյր կկենդանացնենք: Նա կասի
.«

Օ, իմ Տեր: Ինչու՞ ես դու ինձ կ
ուրացրել
, երբ առաջ ես տեսողություն ո
ւնեյի :» Նա , Ալլահը կասի .

« Ինչպես, երբ Մեր Այաթները (
ապացույցները
, վկայությունները , դասերը
, նշանները , տարբերակները ,
լուսաբանումները
) եկան քեզ մոտ և դու մերժեց

իր

, և այսպես էլ այս Օրը դու կմե
րծվես :»» (Մուրա Տաա-Հաա 20:
124-126)

Ճշմարիտ Մուսուլմանը նույնպե
ս ցանկանում է

, որ նրանք ապրեն հավիտյան
երջանիկ Հանդերձյալ Կյանքում
, որի հրճվանքը երբեք չի ավար
տվում : Ալլահն ասում է .

«Իրոք նրանք

, ովքեր հավատում են և առաք
ինի արարքներ են գործում

, կունենան Փիրդուսի Այգիները

,

(Դրախտի բարձրագույն աստիճ
անը)

իրենց զվարճանքների համար
: Այնտեղ նրանք կբնակվեն հավ
երժ: Նրանք ոչ մի ցանկություն

չեն ունենա տեղափոխվել այնտ
եղից :» (Սուրա ալ- Կահաֆ 18:
107-108)

Ավարտը անխուսափելի է
, այն կամ հավիտենական երջա
նկություն է կամ զոջում
: Ով Մահանում է անհավատու
թյան մեջ ,
նա կբնակվի Դժոխքում հավիտյ
ան : Ալլահը ասում է .

« Ճշմարիտ նրանք
, Գրքի մարդկանցից և բազմաա
տվածներից, ովքեր չհավատացի

ն , կրնակվեն Դժոխքի Կրակում
 : Նրանք արարածներից վատագ
 ույն են :» (Սուրա ալ-Բայինահ
 98: 6)

Իմ ազնիվ եղբայրներ և քույրեր
 , իրոք դա մեծ օրհնություն և
 պատիվ է

, որ Ալլահը առաջնորդել է ձեզ
 առ Իսլամ և փրկել է անհավա
 տությունից :

Շատերին չի տրվել ուղղորդությ
 ունը գիտակցելու

, որ Իսլամը ճիշտ կրոն է և կա
 ն շատերը , ովքեր ունենալ այդ

, բայց չեն հետևում : Դուք պե
 տք

է Ալլահին երախտապարտ լինեք
 այս բարիքի և պարգևի համա

ր , որով նա ձեզ է ընտրել մյու
 սներից : Խնդրեք Ալլահին
 , որ նա ձեզ հաստատուն պահի
 այս կրոնում
 , մինչ Նրա հետ հանդիպումը
 : Ալլահն ասում է .

««Նրանք քեզ լավություն են հա
 մարում , (Օ, Մուհամեդ
), որ ընդունել են Իսլամ : Ասա.
 «

Մի հաշվեք Իսլամը որպես ինձ
 արած լավություն : Ոչ
 , բայց Ալլահը ձեզ բարիք է շնո
 րիել
 , որ առաջնորդել է Հավատքի
 , եթե դուք իրոք ճշմարիտ եք
 :»» (Մուրա ալ-Հուջուրաթ 49:17)

Մենք բոլորս մարդիկ ենք և
 անսահման կարիքը ունենք Ալլա
 հի : Ալլահն ասում է . «Օ,
 Մարդկություն ,
 դուք Ալլահի կարիքը ունեք: Բա
 յց Ալլահը Հարուստ է
 (կարիքներից զուրկ)
 , Արժանի ամեն փառաբանման
 :»(Սուրա ալ-Ֆաատիր 35:15)

Ալլահը մեր կարիքը չունի
 : Նրան ոչ շահավետ
 , ոչ էլ վնասարար է մեր հնազ
 անդությունը կամ անհնազանդո
 ւթյունը : Ալլահն ասում է .

«Եթե դու չես հավատացել
 , ապա իրոք, Ալլահը քո կարիք
 ք չունի :

Նա չի սիրում անհնազանդություն
 ևն Իր ստրուկների համար
 : Եվ եթե դու երախտապարտ
 ես (հավատացյալ լինելով
), Նա ուրախ է դրանով քեզ հա
 մար:» (Սուրա ազ- Չումար 39:7)

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ասաց Քուդսի Հադիթում[1]

««Ալլահն ասաց. « O,
 Իմ ծառաներ. Ես արգելել եմ դո
 ւրում (ճնշում և անարդարությու
 ն) Ինձ համար և Ես արգելել ե
 մ ձեզ համար
 , այսպիսով մի ճնշեք միմյանց :
 O, Իմ ծառաներ
 , բոլորդ շեղված եք
 , բացի նրանցից

, ում ես եմ առաջնորդել
 , այսպիսով փնտրեք առաջնորդ
 ում Ինձանից և Ես կառաջնորդ
 եմ ձեզ : Օ, Իմ ծառաներ
 , դուք բոլորդ քաղցած եք և ես
 կկերակրեմ ձեզ:

Օ, Իմ ծառաներ դուք բոլորդ մե
 րկ եք , բացի նրանցից ,
 ում ես հազցրել եմ

, այսպիսով փնտրեք հազուստ
 Ինձանից և Ես կհազցնեմ ձեզ :

Օ,

Իմ ծառաներ դուք մեղք եք գոր
 ծում գիշեր և ցերեկ և ես ներո
 ւմ եմ բոլոր մեղքերը

, ասպիսով փնտրեք ներում Ինձ
 անից և Ես կներեմ ձեզ :

Օ, Իմ ծառաներ

, դուք չեք հասցնի վնասել Ինձ

, և դուք չեք հասցնի օգուտ և
 ալ Ինձ: Օ, Իմ ծառաներ
 , եթե ձեզանից առաջինը և վեր
 ջինը և մարդիկ և Ջիները^[2] ձե
 զանից , լինեյին այնքան առաքի
 նի ինչպես ամենաառաքինի սիր
 տը ձեզանից յուրաքանչյուրի, ա
 պա այդ չի մեծացնի իմ թագա
 վորությունը որևէ այդտա: Օ, Ի
 մ ծառաներ ,
 եթե ձեզանից առաջինը և ձեզա
 նից վերջինը և մարդիկ և Ջինե
 րը ձեզանից լինեն այնքան թույլ
 , որքան ամենաթույլ սիրտն է յո
 ւրաքանչյուրի ձեր միջից
 , ապա այդ չի նվազեցնի Իմ Թ
 ագավորությունը որևէ այդտա:
 Օ, Իմ ծառաներ
 , եթե ձեզանից առաջինը կամ վ

Երջինը

, մարդկանցից և Ջիններից

, բոլորը կանգնեյին միասին մեկ
վայրում և խնդրեյին Ինձ և ե
ս յուրաքանչյուրին տայի ինչ նա
խնդրում է

, ապա այն չի նվազեցնի Իմ Պ
ատկանելիքը

, այնպես ինչպես նվազեցնում
է օվկիանոսը երբ ասեղը մխրճվ
ում է այդտեղ

: Օ, Իմ ծառաներ ձեր արարքնե
րն են

, որ ես հաշվի եմ առնում և հե
տո փոխհատուցում եմ ձեզ

: Այսպիսով, նա

, ով բարիք է գտնում

, թող փառաբանի Ալլահին

, և նա, ով ուրիշ բան

է գտնում
, թող միայն իրեն մեղադրի :»
(Մուսլիմ)

ԻՆՉՊԵՍ ՄՏՆԵԼ ԻՍԼԱՄ.

Իսլամ մտնելու և մուսուլման դ
առնալու համար
, չկա հատուկ կրոնական ծես կ
ամ սովորույթ
, որը մարդ պիտի իրականացնի
, ոչ էլ հատուկ վայր կամ հատո
ւկ անձի ներկայություն :
Սա վկայում է այն փաստը
, որ Իսլամը անմիջական կապ
է Իր Տիրոջ և ծառայի միջև ,
առանց որևէ միջնորդի
: Նույնպես կարիք չկա յուրահ
ատուկ ջանք գործադրել,

մտնելու Իսլամ
 , նա պարզապես պիտի արտաբ
 երի մի քանի խոսքեր
 , որոնք հեշտ են լեզվով
 , բայց իմաստով բավականին կշ
 իռ ունեն : Մարդ
 , ով որոշել է դառնալ Մուսուլմ
 ան , ասում է հետևյալ խոսքերը
 , որոնք կոչվում են
 « Շահադաթան :» [3]

«ԱՇ ՀԱԴՈՒ ԱՆ
 ԼԱ ԻԼԱՀԱ ԻԼԼ ԱԼԼԱՀ
 , ՈՒԱ ԱՇՀԱԴՈՒ ԱՆՆԱ ՄՈՒՀ
 ԱՄԵԴԱՆ ԱԲԴՈՒԼԱՀԻ ՈՒԱ
 ՌԱՍՈՒԼ, որը նշանակում է
 . Ես վկայում եմ որ չկա ճշմար
 իտ աստված բացի Ալլահից և ե
 ս վկայում եմ

, որ Մուհամեդը Նրա ստրուկն
ու Մարգարեն է :»

Այս Իսլամի դռան բանալին է:
Արտաբերողը խուսափում է մյու
ս բոլոր կրոններից և հավատքն
երից , որոնք տարբերվում են :
Այսպիսով, նա ստանում է իրա
վունքները
, որոնք մյուս մուսուլմանները ո
ւնեն և նա պարտավոր է լրաց
նել պարտականությունները
, որոնք նրանք են լրացնում
: Նրա ունեցվածքը
, պատիվը և արյունը դառնում
է օրհնյալ և պաշտպանվող, բաց
ի այն դեպքերից երբ իսլամական
Օրենքն է միջնորդում: Ճշմար
իտ է

, որ մարդ համարվում է մուսուլման ըստ արտաքին նշանների , բայց միայն Ալլահը գիտի , ինչ կա իրականում նրա սրտում :

Սակայն մարդ պիտի հասկանա Շահադաթանի իմաստը :

ՇԱՀԱԴԱԹԱՆ ԼԵ ԻԼՍԱԶ ԻԼ ԱԼԼԱՀԻ ԻՄԱՍՏԸ

Սա Տաուհիդի[4] արտահայտությունն է :

Ըստ այս կոնցեպցիայի Ալլահը

բերեց արարածներին գոյության: Եվ ըստ այս կոնցեպցիայի Նա

արարեց Դրախտը և Դժոխքը
: Ալլահն ասաց.

«Եվ Ես արարել եմ Ջիներին և
մարդկանց միայն երկրպագելու
Ինձ :» (Սուրա ադի-Դիսյիրաթ
51:56)

Այս ,
բոլոր Մարգարեների և Առաքյալ
ների հավատքն է
, որին նրանք կոչել են
, սկսած առաջին մարգարե Ադ
ամից
, մինչև վերջին մարգարե Մուհ
ամեդը, թող Ալլահի օրհնություն
ը և Ապահովությունը լինի նրա
նց բոլորին: Ալլահն ասում է .

«Եվ մենք չենք ուղարկել ձեզան
ից առաջ որևէ մարգարե առան
ց նրան լուսաբանելու , որ չկա
ուրիշ

, որը արժանի է երկրպագելու
իրավմամբ , բացի Ինձանից
, այսպիսով երկրպագեք և հնազ
անդվեք Ինձ :» (Մուրա ալ-
Անբիյա 10:25).

ՇԱՀԱԴԱԹԻ ԻՄԱՍՏՆԵՐԸ

V

Այս գոյությունը չունի ուրիշ Ար
արիչ, բացի Ալլահից
: Ալլահին ասում է .

« Այսպիսին է Ալլահը
, **քո Տերը**: Լե իլահա իլլա Հուվա
, (ոչ ոքին իրավունք չկա երկրա

ագելու , բացի Նրանից),
ամենի Արարիչը

: Այսպիսով երկրպագեք և հնազանդվեք Նրան (Միակին) և Նա Վակիլ է ,
(Վստահելի, Ապահովող և այլն) ամենի:» (Սուրա ալ-Աննամ 6:102)

v

Այս գոյությանը չկա Իրական Տեր և Տիրակալ , բացի Ալլահից [5]: Ալլահն ասում է .

«Իրոք ,
Նա է Արարիչ և Պատվիրող: Օրինյալ լինի Ալլահը , ալեմինի (մարդկության , Ջիների և ամեն գոյության ու

նեցողի) Տերը» (Սուրա ալ-Արաաֆ 7:54)

v Բացի Ալլահից,
ոչ մի աստված արժանի չէ ծառ
այելու և երկրպագելու:[6] Ալլահ
ն ասում է.

« Ոչ մի կասկած,
իրոք Ալլահին է
պատկանում այն ինչ երկնքում
և երկրում է: Եվ նրանք
, ովքեր երկրպագում և պաշտու
մ են ուրիշների , բացի Ալլահից
, փաստորեն ,
չեն հետևում Ալլահի զուգընկեր
ներին
, նրանք հետևում են միայն վա
րկածներին և նրանք միայն հալ

տնաբերում են ստեր :»
(Սուրա Յունուս 10:66)

v

Ալլահի բոլոր Անուլները և Ածա
կանները կատարյալ և գերազան
ց են

: [7] Նա վերևում է և գուրկ է
ամեն մեղքից և թերությունից
: Ալլահն ասում է .

«Եվ (բոլոր) Ամենագեղեցիկ Անո
ւները պատկանում են Ալլահին
, այսպիսով կոչիր Նրան դրանց
ով և լքիր նրանց ընկերակցությ
ունը , ովքեր ասում կամ մերժո
ւմ են (

կամ ասում են անվայել ճառեր
ընդդեմ) Նրա Անուլները

: Նրանք կհատուցեն այնի համար , **ինչ սովորաբար անում են :**
 » (Սուրա ալ- Արաաֆ 7:180)

ՇԱՀԱԴԱԹԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Բավական չէ ուղղակի արտաբերել Շահադաթը
 , **որպեսզի Ալլահը ընդունի այն :** Այն Դրախտի դարպասների բանալին է
 , բայց, որպեսզի այն գործի
 , **պիտի ունենա ճիշտ եզրեր:**
 Շահադաթան պիտի ունենա հետևյալ պայմանները
 , **որպեսզի ընդունելի լինի Ալլահից :**

1. **ԳԻՏԵԼԻՔ.** Մարդ պիտի գիտելիք ունենա այն մասին

, որ ուրիշ աստվածներ
 , բացի Ալլահից
 , որոնց երկրպագում են կեղծ ե
 ն
 , այսպիսով բացի Ալլահից իրակ
 անում ոչ մի աստված արժանի
 չէ երկրպագման :
 Ուրիշ ոչ մեկի չի կարելի երկրպ
 ագել
 , նույնիսկ եթե նա մարգարե
 , առաքյալ կամ հրեշտակ է
 : Ալլահն միակն է
 , ով արժանի է ամեն տեսակի
 երկրպագման
 , ինչպիսիք են աղոթքը ,
 (Սալահ) , ուղերձը (Դուա)
 , հույսը , զոհաբերությունը
 , երդումները և այլն : Նա
 , ով երկրպագումը ուղղել

է ուրիշ մեկին բացի Ալլահից
 , քուֆր[8] է գործել
 , նույնիսկ եթե արտաբերել է Շ
 ահադաթան :

2.

ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆ. Մա
 րդը պիտի հաստատական լինի
 Շահադաթայում

: Հաստատականությունը կասկ
 ածի հակառակն է

, այսպիսով մարդու համար չկա
 հնարավորություն կասկածել ի
 ր հավատքում : Ալլահին ասում է

.

«Հավատացյալները միայն նրան
 ք են

, ովքեր հավատացել են Ալլահի

ն և Նրա Մարգարեյին և հետո

չեն կասկածել և պայքարել են ի
րենց ունեցվածքով

, կյանքով Հանուն Ալլահի: Նրա
նք են ճշմարիտները :»

(Սուրա ալ- Հուջուրաթ 49:15)

3. ՀԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

, Մարդ պիտի ընդունի Շահադ
աթանը լիովին և չմերժի այն :

[9] Ալլահին ասում է . ««Իրոք

, երբ նրանց ասում են « Լե
իլահա իլ Ալլահ , (

չկա աստված արժանի երկրպագ
ման բացի Ալլահից)

», նրանք լցնում են իրենց հպա
րտությամբ և ժխտում են այդ

:» (Սուրա սա- Սաֆֆատ 37:35)

4.

ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ,
 հնազանդություն և Շահադաթ
 անի բոլոր անհրաժեշտություննե
 րին համապատասխան գործողո
 ւթյուններ:[\[10\]](#)

Մարդ պիտի անի ամենը
 , ինչ հրամայել է Ալլահը և հեռ
 ու մնալ այն ամենից
 , ինչ Նա արգելել է
 : Ալլահին ասում է .

«Նա

, ով հղում է իր դեմքը առ Ալլա
 հ, մինչ դեռ նա Մուհսին է [\[11\]](#)
 (լավ արարքներ գործող
), ապա նա կարծես բռնել է ամ
 ենավստահելի ձեռքը (Լա իլահա
 իլ Ալլահ): Եվ Ալլահին է վերա

դառնում որոշման ամեն հարց:»
(Սուրա Լուկման 31:22)

5. ԱՆԿԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆ. Մարդ պիտի ճշմարիտ լինի շահադայում :[\[12\]](#) Ալլահին ասում է .

«Նրանք իրենց լեզուներով ասում են այն ,
ինչ չկա նրանց սրտերում:»
(Սուրա ալ Ֆատահ 48:11)

6. ԵՐԿՐՊԱԳՄԱՆ ԱՆԿԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆ. Մարդ պիտի երկրպագի և հնազանդվի միայն Ալլահին անկեղծորեն:[\[13\]](#) Ալլահին ասում է .

«Եվ նրանց հրամայված է երկրպագել միայն Ալլահին

, հետևել կրոնին անկեղծորեն
և պարզ հանուն Նրա , հեռանալով ուրիշ կրոններից:»
(Սուրա ալ- Բաիհնահ 98:5)

7.

ՄԵԲ. Մարդ պիտի սիրի Ալլահին

, Նրա Մարգարեյին և նրա առաքինի ստրուկներին

: Նա պիտի ատի և թշնամություն
են ցույց տա նրանց բոլորին
, ովքեր թշնամություն են ցույց

տալիս Ալլահին և Նրա Մարգարեյին

: Նա պիտի գերադասի այն
, ինչ սիրում է
Ալլահը և Նրա Մարգարեն

, նույնիսկ եթե այն տարբերվում
է նրա ցանկություններից
: Ալլահն ասում է .

«Ասա, եթե ձեր հայրերը
, որդիները , եղբայրները
, կանայք , ազգականները
, ունեցվածքը
, որը դուք վաստակել եք
, առևտուրը , որում դու վախեն
ում եք կորուստից
, կացարանները
, որոնցով դուք հրճվում եք ...
ավելի հաճելի են ձեզ քան Ալլա
հը և Նրա Մարգարեն և հանու
ն Նրա պայքարելը
, ապա սպասեք մինչև Ալլահը
կտա Իր Որոշումը , (պատիժը)
: Եվ Ալլահը չի առաջնորդում մ

արդկանց , ովքեր ֆասիկուն են
 (ապստամբ և անհնազանդ Ալլ
 ահին) :» (Մուրա առ-
 Տաուբահ 9:24)

Շահադայում նույնպես կարևոր
 է , որ Ալլահը միակն է
 , ով ունի իրավունք օրինական
 աջնելու
 ամեն ինչ կապված երկրպագմա
 ն
 , մարդկային հարաբերություննե
 րի
 , կառավարման, **հանրային և ա
 նձնական խնդիրների հետ :**
 Որևէ բան արգելելը կամ անօրի
 նական համարելը միայն Ալլահի
 համար է
 : Նրա Մարգարեները պարզապ

ես բացտրել կամ լուսարանել են
 Ալլահի պատվիրանները
 : Ալլահն ասում է.

«Եվ ինչ Մարգարեն տալիս է քեզ , վերցրու այն
 , և ինչ նա արգելում է քեզ
 , գերծ մնա դրանից
 :» (Սուրա ալ-Հաշր 59:7)

ԱԼԼԱՀԻ ՀԱՆԴԱՊ ԻՄԱՆԻ[1 4] (ՀԱՎԱՏՔԻ) ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ

1. Շահադայի գիտակցման և իր
 ազործման արդյունքը այն է , **n**
 ր մարդ իրեն ձերբազատում է ե
 րկրպագել մարդկությանը և եր
 կրպագում է միակ Աստծոն և **S**
 իրոջը

: Այս օգնում է դադարել կախվ

ած լինել արարածներից
 լինի դա երկրպագման
 , վախի թե հույսերի և հաճույ
 քների մեջ : Ալլահն ասում է .

««Ասա. « Ասա ինձ , բաները
 , որոնք դու խնդրում ես բացի
 Ալլահից
 , եթե Ալլահը մտադրվել է վնաս
 ել ինձ
 , կարո՞ղ եմ նրանք հեռացնել Ի
 ր վնասը
 , կամ եթե Նա (Ալլահը) մտադր
 վել է զթալ ինձ համար
 , կարո՞ղ եմ նրանք հեռացնել
 Նրա Գութը :» Ասա.

« Էական է ինձ համար Ալլահը
 , Նրան վրա եմ դնում

(հավատացյալները) իրենց հույսը :»» (Սուրա ազ-Չամար 39:38)

2. Սրտի

, մտքի և հոգու խաղաղություն. Ալլահին ասում է .

«Նրանք

, ովքեր հավատում են (Ալլահի Միակ լինելուն , Իսլամական Միաստվածությանը

), և նրանց, ում սրտերը գտնում են հանգստություն Ալլահին հիշատակելով : Իրավմամբ

, Ալլահին հիշատակելով սրտերը հանգստություն են գտնում : » (Սուրա առ- Ռադ 13:28)

3. Ապահովության զգացումը

, որը կարելի է գիտակցել գիտել

իքներով

, և այն, որ կա մեկը, **ուն կարե
լի է շրջվել դժվարության ժամա
նակ** : Ալլահին ասում է .

«Եվ երբ վնասը գալիս է ձեզ մո
տ ծովով

, նրանց, ում բացի Նրանից դո
ւք կանչում եք անհայտանում ե
ն , բացի Նրանից

, **(Միայն Ալլահից)** : Բայց երբ

, Նա ապահով բերում է ձեզ ա
փ , դուք շրջվում եք **(Նրանից)**

: Եվ մարդ անշնորհակալ է : »

(Սուրա ալ- Իսրաա 17:67)

4. Հոգևոր ուրախություն

, **որը մարդ զգում է երկրպագել
ով Ալլահին** : Այն կապված է

այն փաստի հետ
 , որ նպատակին, որը նա փորձ
 ում է հասնել Դրախտ , **չի կար
 ող իրականանալ բացի մահից հ
 ետո**

: Դու տեսնում ես, որ նա իրա
 կանացնում
 է իր նպատակը բարի արարքն
 երով
 , **ծառայելով անկեղծորեն և մի
 այն Ալլահին** : Ալլահն ասում է .

««Ասա. «

Իրոք իմ Սալահը **(աղոթքը)**
 , իմ զոհաբերությունը
 , ապրելը և մահը Ալլահի համա
 ր է , ալեմինի **(մարդկության
 , ջինների և ամեն գոյության)** Տի
 րոջ համար

: Նա չունի զուգընկեր: Եվ ինձ հրամայված է և ես Մուսուլմաններից առաջինն եմ:»» (Մուրաալ-Անաամ 6:162- 163)

5. Առաջնորդություն և Հաջողություն , որը նվիրված է Ալլահից , նրանց , **ովքեր հավատում են Նրան :** Ալլահին ասում է .

«... եվ ով հավատում է Ալլահին , Նա առաջնորդում է նրա սիրտը (առ իրական Հավատք հաստատականորեն) և Ալլահը ամենի Գիտակն է :» (Մուրաատ-Տագաբուն 64:11)

6.

Առաքինության սերը և դրա պր

նպագանդան հանրությանը
: Ալլահին ասում է .

«Այսպիսով
, ով բարիք է գործում հավասար
ստորմի քաշի (կամ փոքրիկ մ
րջյունի) , կտեսնի այդ:»
(Մուրա ալ- Չիլզալ 99:7)

Մարգարեն Իս.Ա.Ո.Ն ասաց.

«Իրոք , նա , ով առաջնորդում
է մյուսին առաքինի արարքի ,
նմանվում է նրան
, ով փաստորեն արել է
այդ (այսինքն, նա կստանա
նույն պարգևը) :» (Տիրմիզի)

Ով ունի Ալլահի նկատմամբ Իմ
ան

, պետք է ունենա Իման նաև ա
յն բոլոր բաներում
, որը Նա տեղեկացրել է մեզ
, դրանցից են .

ԻՄԱՆ ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԻՆ

Հրեշտակների նկատմամբ Իման
ը , նշանակում է հավատալ
, որ Ալլահի արարածներից են հ
րեշտակները : Բացի Նրանից
, ոչ ոք չգիտի նրանց ճշգրիտ հ
աշիվը :

Նրանք Անտեսանելիի աշխարհի
ց են և Ալլահը արարել է
նրանց Իրեն երկրպագելու և հն
ազանդվելու համար:

Նրանք կրում են Ալլահի հրամա
նները տարբեր բնագավառներում

մ , ինչպիսիք են
տիեզերքի և արարածների
կառավարումը , հետազոտումը
, պահպանումը և հսկումը , **ըստ Ալլահի Կամքի և Հրամանի**
: Ալլահն ասում է .

«Մեսիան
, Հիսուսը երբեք չի լինի այսպե
ս հպարտ մերժելու, լինել Ալլա
հի ստրուկ , ոչ
էլ հրեշտակները , ովքեր մոտի
կ են **(Ալլահին) » (Սուրա ան –**
Նիսան 4:172)

Հրեշտակները գործում են որպե
ս պատվիրակներ Ալլահի
, **Նրա Մարգարեների և մարդկ**
ության միջև : Ալլահն ասում է .

«Որը

, վատահեղի Հոգին (Ջիբրիիլը
, Գաբրիելը) բերել է Քո սրտին
(Օ, Մուհամեդ)

, որ դու կարողանաս լինել զգուշացնողներից մեկը ,

պարզ արաբերեն լեզվով :»

(Սուրա աշ- Շուարա 26:193-195)

Ալլահը արարել է նրանց

, որպեսզի նրանք կատարեն տարբեր առաջադրանքներ

, որոնք Նա է հրամայում :

«Նրանք վախենում են Իրենց Տիրոջից և անում են այն

, ինչ նրանց հրամայվում է:» (Սուրա ան- Նահլ 16:50)

Հրեշտակները զուգընկերներ չեն
 , ոչ էլ մրցակից Ալլահին
 : Նրանք նաև Նրա երեխաները
 չեն
 , բայց պետք է նրանց հարգել
 և սիրել : Ալլահն ասում է .

««Եվ նրանք ասում են .

« Ամենահզորը (Ալլահը) ունեցել
 է երեխա (հրեշտակներից) »

Փառք Նրան:

Նրանք (հրեշտակները) հարգվա
 ծ ստրուկներ են

: Նրանք չեն խոսում

, մինչ Նա է խոսում և (հետո)

նրանք գործում են ըստ Նրա Հր
 ամանին :»» (Սուրա ալ- Անբիյա
 21:26- 27)

Սովորաբար նրանք իրենց ժամ
անակը անց են կացնում Ալլահի
ն երկրպագելով և հնազանդվելով

, փառաբանելով և գովաբանելով
Նրան : Ալլահին ասում է .

«Նրանք

, (այսինքն հրեշտակները) փառ
աբանում են Նրա Փառքը գիշեր
և ցերեկ , (և)

նրանք երբեք չեն թուլանում (ա
նել այդ) :» (Սուրա ալ- Անբիյա
21:20)

Հրեշտակները արարված են լույ
սից : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց.

«Հրեշտակները արարված են լույսից ,
 Ջինները արարված են անծուխ և
 րակի հուրից և Ադամը արարվ
 ած է այն բանից ,
 ինչ նկարագրված է ձեզ (Ղուրա
 նում , սև , չոր կավից):»
 (Մուսլիմ)

Չնայած

, որ նրանք արարված են լույսի
 ց , նրանք անտեսանելի են
 : Ալլահը տվել է նրանց ունակու
 թյուն փոխելու իրենց կերպարա
 նքները , որպեսզի լինեն տեսան
 էլի և վկայելի
 : Ալլահը տեղեկացնում է մեզ ,
 որ

Ջիբրիիլը եկել է Մարիամի մոտ
մարդկային կերպարանքով:

««Նա տեղադրեց քող
, (քողարկելու իրեն) նրանցից
. հետո Մենք ուղարկեցինք նրա
ն Հոգի մեզանից
(Ջեբրիիլ) և նա հայտնվեց նր
ա առջև տղամարդու կերպարա
նքով ամենայն հարգանքներով
: Նա ասաց. «Իրոք
, ես ապաստան եմ խնդրում Ա
մենաբարձրյալից
(Ալլահից) քեզանից , եթե դու
իրոք վախենում ես Ալլահից :»
(Հրեշտակը ասաց), «
Ես միայն Առաքյալ եմ քո Տիրո
ջից , (
հայտնելու) քեզ առաքինի որդու

պարզևի մասին :»»
(Մուրա Մարիամ 19:17-19)

Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ամեն դեպքում տեսել
է Ջիբրիիլին Ալլահի արարած
իրական ձևով
: Նա ունի վեց հարյուր թև և
ամբողջ հորիզոնը ծածկվում է ի
ր հսկա ծավալից :

Ալլահը մեզ տեղեկացրել է որոշ
հրեշտակների անունները և առ
աջադրանքները
: Նրանցից մեկը Ջիբրիլին է և
նրան տրված է լուսաբանման ա
ռաջադրանքը : Ալլահն ասում է .

«Որը արդար Ռոհը ((Ջիբրիիլը)
(Գաբրիելը)) բերել է քո սրտին

(Օ, Մուհամեդ)

, որ դու լինես զգուշացնողների
ց (մեկը):» (Մուրա աա- Շուարա
26:193-194)

Իսրաֆիլը հրեշտակ է

, ում առաջադրանքն է Հարուլթյ
ան Օրը փչել շեփորը :

Իսկ Միքայելը պատասխանատու
է անձրևի և բույսերի համար
: Նուլնպես

, ամեն մարդ ունի երկու հրեշ
տակ ,

որից մեկը արձանագրում է առ
աքինի արարքները և մյուսը ար
ձանագրում է նրա մեղքերը

: Ալլահն ասում է .

«Հիշիր
 , որ երկու արձանագրողները (հ
 րեշտակները) արձանագրում են
 , նստելով իր աջ կողմում և նր
 ա ձախ կողմում :

Ոչ մի խոսք կատարյալ չէ
 , բայց նրա հետ կա դիտորդ
 , ով պատրաստ է (արձանագրել
 այն) :» (Մուրա ԲայՖ 50:17-18)

Մահվան հրեշտակը (Մալեկ ուալ
 Մաուաթ) մեկն է
 , որին տրված է առաջադրանք
 մահվան ժամանակ վերցնել մար
 դկանց հոգիները
 : Ալլահին ասում է .

««Ասա. « Մահվան հրեշտակը
 , ով ձեզ մոտ է ,

կվերցնի ձեր հոգիները
 , հետո դուք կվերադառնաք ձեր
 Տիրոջ մոտ :»» (Մուրա աա-
 Սաջդա 32:11)

Մալիքը , հրեշտակ է
 , ում տրված է Դժոխքի պահպ
 անման առաջադրանքը
 : Ալլահին ասում է .

««Եվ նրանք կլան . « Օ, Մալիք
 , թող քո Տերը վերջ դնի մեզ:»
 Նա կասի. « Իրոք
 , դուք կբնակվեք հավերժ:»»
 (Մուրա ազ- Չուքիրուֆ 43:77)

Ռիդվանը հրեշտակ է
 , ով պատասխանատու է Ջենն
 ալի[15]
 պահպանմանը և կան ուրիշներ

, ուրիշ պահպանում են մարդկանց:

Կան նաև շատ ուրիշներ և յուրաքանչյուրը ունի յուրահատուկ առաջադրանք

: Որոշները նշված են Դուրանում և Սուլնայում

[16], մինչ ուրիշները չեն

, բայց մենք պիտի ունենանք Իման նրանց բոլորի նկատմամբ :

ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԻՆ ԻՄԱՆԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ

Հրեշտակներին հավատալով , մարդու օգուտն է հետևյալում .

1.Մենք գիտակցում ենք Ալլահի Հգորությունը

, Նրա հնարավորությունը և Նրա Ամենալայն Գիտելիքները և Կամքը

: Նրա արարածների հզորությունը Արարչի հզորության ապացույցն է :

2. Երբ մուսուլմանը զգում է , որ կան հրեշտակներ մոտիկ , ովքեր դիտում են ինչ է նա ասում և անում , և որ ամեն նրա արարքը , նրա կողմն է կամ դեմ

: Այս դեպքում նա փորձում է ներկայացնել առաքինի արարքներ և խուսափել մեղքերից , լինի նա միայնակ , թե հանրության մեջ :

3. Մարդ գերծ է մնում նրանց
հեքիաթներից
և սնոտիապաշտություններից ,
ովքեր չեն հավատում Անտեսան
ելիին :

4. Մարդ գիտակցում
է Ալլահի Գութը
, որը Նա ցուցադրում է Իր առ
աքինի ստրուկներին :

ԻՄԱՆ ԱԼԼԱՀԻ ԳՐՔԵՐԻՆ

Իման Ալլահի Գրքերին
, նշանակում է հավատալ
, որ Ալլահը լուսաբանել է աստվ
ածային գրքերը Իր մարգարենե
րին , տարածելու մարդկությանը
: Այս գրքերը պարունակում են
միայն ճշմարտությունը

, **դրանք չունեն սուտ**

: Այնտեղ Ալլահի Միակույթյան ուղերձն է, այն, որ չկա արարիչ, կառավարող և տեր բացի Նրանից

, և որ ամբողջ երկրպագումը պիտի ուղղվի Նրան

, և որ Նրան է պատկանում ամեն հոյակապ Անունները և Ածականները

: Նա նման չէ Իր արարածների և ոչ որ չպիտի համեմատվի Նրա հետ: Ալլահն ասում է.

«Իրոք

, Մենք ուղարկել ենք Մեր Մարգարեներին պարզ ապացույցներով և նրանց հետ լուսաբանել ենք Գրերը և Հավասարակշռությ

ունը (անդարությունը)
 , որ մարդկությունը կարողանա
 լինել արդար:» (Սուրա ալ-
 Հադիդ 57:25)

Այս գրքերից են .

1. ԻԲՐԱՀԻՄԻ և
 ՄՈՎՍԵՍԻ ԳՐԵՐԸ .

Ղուրանը տվել է
 հակիրճ տեսակետ
 , այս գրքերում կրոնական հիմն
 ական սկզբունքների
 մասին: Ալլահն ասում է .

«Կամ , նա տեղեկացված չէ
 , թե ինչ է Մովսեսի Գրերը : Եվ
 Իբրահիմի մասին , ով լրացրել է
 (կամ փոխանցել) ամենը
 , (ինչ Ալլահը հրամայել է նրան

փոխանցել): Որ ոչ մի մեղքերով

ծանրաբեռնաված մարդ չի կրի
 ուրիշի մեղքերի ծանրությունը:
 Եվ որ մարդ կարող է ունենալ
 ոչինչ բացի նրանից

, ինչին նա ձգտում է

: Եվ որ արարքները տեսանելի
 կլինեն (Հանդերձյալ կյանքում)

: Հետո

, նա կփոխհատուցվի լիարժեք
 և լավագույն փոխհատուցմամբ:
 » (Սուրա ան- Նաջմ 53:36-41)

2. ԹՈՐԱ . Այն սուրբ գիրք է

, որը լուսաբանվել է Մովսեսին

: Ալլահին ասում է .

« Իրոք ,

Մենք ուղարկել ենք Թորա (Մ
վսեսին)

, այնտեղ ուղղորդություն և լույ
ս է , որով Մարգարեները
, ովքեր

հնազանդվել են Ալլահի Կամքին
, դատում են Հրեաներին

: Եվ ռաբբիներին և քահանանե
րին,

(չափազանց դատված լինելու Հր
եաների կողմից, այդ երկու մար
գարեներից հետո Թորայով)

, քանի որ նրանց էր վատահվա
ծ Ալլահի Գրքի պաշտպանությ
ունը և նրանք վկա են դրան

: Ուստի մի վախեցեք մարդկան
ցից , այլ վախեցեք Ինձանից (Օ,
Հրեաներ) և մի վաճառեք Իմ Տ

արբերակները չնչին արժեքով: Եվ նա
 , ով չի դատում ըստ Ալլահի լուսաբանումների , **նա անհավատ է :»** (Սուրա Ալ- Մաիդա 5:44)

3. ՉԱԲՈՒՐ. Այն գիրք է
 , որը լուսաբանվել է Դաուդին (Դավիթին) : Ալլահն ասում է .

« ... եվ Դաուդին Մենք տվեցինք **Չարուր:»** (Սուրա Ան- Նիսաա 4:163)

4. ԻՆՁԻԼ. Այն Սուրբ Գիրք է
 , որը լուսաբանվել է Աիսային < **իսուսին** : Ալլահն ասում է .

«Եվ նրանց հետքերով,
 Մենք ուղարկեցինք Աիսային,

Մարիամի որդուն ,
 Թորայի հաստատում
 , որը եկել էր նրանից առաջ
 : Եվ Մենք, տվեցինք նրան Ինչ
 իլ
 , որում կար առաջնորդում և լո
 լյս և Թորայի հաստատում
 , որը եկել էր նրանից առաջ
 : Եվ առաջնորդում և զգուշացու
 մ Ալլահից վախեցողների համա
 ր: (Մուրա ալ- Մաիդա 5:46)

Եվ
 մուսուլմանները պիտի հավատա
 ն
 , բոլոր Աստվածային Գրքերին:
 Մենք պիտի հավատանք
 , որ դրանք Ալլահից են , բայց
 նա չի առաջարկում գործել

ըստ դրանց կամ հետևել
 , քանի որ դրանք լուսաբանվել
 են որոշակի ժամանակ և որոշա
 կի մարդկանց համար :

Ղուրանը բացատրում է Թորայո
 ւմ և Ինջիլում գտնվող որոշակի
 ուսմունքներ : Ալլահն ասում է
 , որ այդ ուսմունքներից են Մու
 համեդի մարգարեությունը :

«...

եվ Իմ Գուրը պարուրեց ամեն
 ինչ

: Այդ (Գուրը) Ես կկարգեմ նրա
 նց

, ովքեր Աստվածավախ են և տ
 ալիս են Չաքյաթ, և նրանց
 , ովքեր հավատում են Մեր այ

աթներին : Նրանց

, ովքեր հետևում են Մարգարեյ
ին , Առաքյալին

, ով չէր կարող ոչ կարդալ , ոչ
գրել (**Մուհամեդ**) , ում մասին
գրված գտել են Թորայում և Ի
ջիլում , նա հրամայում է

նրանց ամեն բարի արարքներ և
արգելում է ամեն տեսակի չար
իք , նա թույլատրում է նրանց
ինչպես օրինական ,

ամեն բարիք և թույլատրելի բա
ներ և արգելում է նրանց, ինչպ
ես անթույլատրելի, չարիք և ան
օրինական բաներ

, նա ազատում է նրանց իրենց
ծանր բեռներից (

Ալլահի Ուխտով) և շղթաներից

, որոնք նրանց վրա են :»
(Մուրա ալ- Արաաֆ 7:156)

5. ՍՈՒՐԲ ԴՈՒՐԱՆԸ.

Մարդ պիտի պահպանի հետևյալ հավատքները կապված դրա հետ .

Ա. Մարդ պիտի հավատա
, որ Դուրանը
Ալլահի ճշգրիտ և գրական Խոսքն է
, որը Ջիբրիիլը բերել է Մուհամեդին պարզ արաբերեն լեզվով
: Ալլահն ասում է .

«Որը առաքինի Հոգին
(Ջիբրիիլը) ,
(Գաբրիելը)) բերել է ներքև ,
առ քո սիրտ (Օ, Մուհամեդ)

, որ դու կարողանաս լինել զգուշացնողներից մեկը ,

Պարզ Արաբերեն լեզվով :»

(Սուրա ա- Շուարա 26:193-195)

Բ. Մարդ պիտի հավատա

, որ Ղուրանը աստվածային Գրքերից վերջինն է

, որը հաստատում է նախորդ գրքերի և ուղերձների ճիշտ լինելը, **Ալլահի Տաուհիդը և Միայն Նրան երկրպագելու պարտավորությունը :**

Ալլահը Ղուրանով չեղյալ է հայտարարում

, **բոլոր նախորդ գրքերը :** Ալլահն ասում է .

«(Այդ) Նա է, Ով ուղարկել է քեզ
(Օ, Մուհամեդ Գիբրը)

Ղուրանը ճշմարտությամբ

, հաստատելով , ինչ եկել

է քեզանից առաջ

: Եվ Նա ուղարկել է Թորան և

Ինջիլը : Մի ժամանակ

, ինչպես պաշտպանություն մար
դկությանը

: Եվ Նա ուղարկեց Ֆուրկանը (

Դատաչափ) դատելու (ճշտի և

սխալի (այս Ղուրանը)) :»

(Սուրա Ալի Իմրան 3:3-4)

Գ. Մարդ պիտի հավատա

, որ Ղուրանը պարունակում

է բոլոր ատվածային ուսմունքնե

րը : Ալլահն ասում է .

«Այս օրը , ես կատարյալ եմ
 դարձրել ձեր կրոնը ձեզ համար
 , լրացրել եմ Իմ Գուրը ձեզ և ը
 նտրել եմ Իսլամը ձեզ համար ի
 նչպես կրոն:» (Սուրա ալ-
 Մաիդա 5:3)

Դ. Մարդ պիտի հավատա
 , որ այն ուղարկվել է համայն
 մարդկությանը , այլ ոչ թե որոշ
 ակի ազգին կամ որոշակի ժամ
 անակ
 , ինչպես նախորդ երկնային գրք
 երբ : Ալլահն ասում է .

«Եվ Մենք ուղարկել ենք քեզ (Օ,
 Մուհամեդ) ամբողջ մարդկության
 նը ,
 ինչպես ավետարեր և զգուշացն

ող , բայց մարդկանց մեծամասն
 ությունը չգիտեն:»
 (Սուրա Մաքա 34:28)

Ե. Մարդ պիտի հավատա
 , որ Ալլահը պաշտպանել է Ղու
 րանը ամեն տեսակի խեղաթյուր
 ումներից
 , լինեն դրանք լրացումներ ,
 ջնջումներ կամ փոխարինումներ
 : Ալլահն ասում է .

«Իրոք
 , Մենք Ինքներս ենք , ով ուղա
 րկել է Հիշեցում
 (Ղուրան) և ճշմարիտ , Մենք
 ենք ,
 ով կշատպանի այն (աղավաղում
 ներից):» (Սուրա ալ- Հիշիր 15:9)

ԱՆԼԱՀԻ ԳՐՔԵՐԻՆ ՀԱՎԱՏՔ Ի ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ

Ալլահի գրքերին հավատքը
, ունի հետևյալ շահեկան արդյո
ւնքները.

1. Մարդ գիտակցում
է Ալլահի Գուլթն ու Սերը
, որը Նա ունի Իր ստրուկների
նկատմամբ, որի ապացույցն է ,
այն,
որ Նա ուղարկել է նրանց գրքե
ր
, որոնք առաջնորդում են ուղղ
ու
, տանող առ Նրա Գոհունակո
ւթյունը
: Նա թույլ չի տալիս նրանց տա

տանվել կասկածներում
 , թողնելով որ Շեյթաանը [\[17\]](#)
 կամ նրանց ցանկությունները իսկ
 ի նրանց հեռու :

2. Մարդ գիտակցում է
 Ալլահի Իմաստությունը այն բա
 նում
 , որ Նա թույլատրելի է դարձրել
 ամեն ազգի այն , [ինչ](#)
[համապատասխանում է նրանց](#)
[կարիքներին և պայմաններին:](#)

3.
 Տարբերել հավատացյալներին ,
 ովքեր ճշմարիտ են իրենց հավա
 տքում մյուսներից
 , քանի որ նրանք
 , ովքեր հավատում են իրենց Գ

րքին

, պիտի հավատան մյուս Աստվա
ծային Գրքերին

, որոնք մարգարեացել են :

4. Ինչպես բազմապատկում բարի
արարքների

, նրանք ովքեր հավատում են ի
րենց իսկ Գրքերի և որպես լրա
ցում Ալլահի Գրքերին

, որոնք եկել են հետո

, կատանան կրկնակի պարգև

: Ալլահն ասում է.

««Նրանց

, ում Մենք տվել ենք Գրեր (
այսինքն Թորա և Ինջիլ) դրանի
ց առաջ

, նրանք հավատում են դրան

(Ղուրան)

: Եվ երբ այն կարդում են նրան
ց , նրանք ասում են .

« Մենք հավատում ենք : Իրոք
, այն ճշմարտություն է
մեր Տիրոջից : Իրոք ,

նույնիսկ դրանից առաջ
, մենք այն մարդիկ ենք
, ովքեր ենթարկել են իրենց Ալլ
ահին Իսլամում
, ինչպես մուսուլմաններ (ինչպես
'Աբդուլլահ իբն

Սալամը և Սալամ ալ- Ֆարիսին
և այլն

):' Նրանց կտրվի կրկնակի պար
զև

, որովհետև նրանք համբերատ
ար

են և փոխել են չարիքը բարիքի

և վատնել են (բարեգործության մեջ) այն , ինչ Մենք առաջարկել ենք նրանց:»» (Մուրա ալ-Բասաս 28:52-54)

ԻՄԱՆ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ ԵՐԻՆ

Ունենալ Իման Ալլահի Մարգարեներին, նշանակում է հավատալ , որ Ալլահը ընտրել է մարդկանց միջից լավագույններին , ինչպես մարգարեներ , որոնց Նա ուղարկել է Իր արածներին հատուկ օրենսդրությամբ: Նրանք պիտի երկրպագեն և հնազանդվեն Ալլահին և հաստատեն Իր Կրոնը և Իր Տա

ուհիդը , Իր Գերիշխանությունը ,
 Երկրպագումը
 , **Անունները և Ածականները :**
 Նա հրամայեց Իր մարգարեների
 ն հաստատել իր ուղերձը մարդ
 կանց , այնպես
 , որ նրանք ոչ մի ապացույց չու
 նենան Նրա դեմ, կամ պատճա
 ռաբանումներ անհնազանդությա
 ն այն բանից հետո
 , **ինչ Նա ուղարկել է նրանց :**
 Նրանք տալիս են ավետիս Ալլա
 հի
 Գոհունակության և Նրա Դրախ
 տի
 , նրանց համար , ովքեր հավա
 տացել են նրանց և ուսմունքին
 և տալիս են զգուշացում Ալլահի
 Բարկության և Պատժի նրանց

, ուրբեր չեն հավատացել նրանց
և ուսմունքին:

«Եվ Մենք ուղարկել ենք Մարգ
արեններին, ինչպես ավետարերնե
ր և զգուշացնողներ: Այսպիսով,
ով հավատում է և բարիք է գոր
ծում, նրանց չի մոտենա վախ
, ոչ էլ տխրություն:

Բայց նրանց

, ուրբեր մերժել են Մեր Այաթնե
րը (տարբերակները , նշանները
, ապացույցները) տանջանքը կմ
ոտենա նրանց

իսկ անհավատության համար:»
(Մուրա ալ- Անսամ 6:48-49)

Կան շատ մարգարեներ և առա
քյալներ

: Ոչ որ չգիտի նրանց իրական
հաշիվը , **բացի Ալլահից :**
Ալլահն ասում է .

«Եվ , իրոք
Մենք ուղարկել ենք Մարգարեն
եր քեզանից առաջ (O,
Մուհամեդ):

Նրանց մի քանիսի պատմություն
ները Մենք լուսաբանել ենք քե
զ և որոշների
պատմությունները չենք լուսաբ
անել :» (**Մուրա ալ- Ղաֆիր 40:78**)

Մարդ պիտի հավատա նրանց բ
ոլորին և ,
որ նրանք չեն եղել գերեականեր,
այլ անկեղծ և ճշմարիտ մարդիկ

իրենց էությամբ: Ալլահին ասում
է .

«Եվ

Մենք ուղարկել ենք քեզանից ա
ռաջ (Օ, Մուհամեդ) տղամարդկ
անց , ում Մենք ոգեկոչել ենք
, այսպիսով հարցրու Հիշեցման
մարդկանց , (Գրերի)

, եթե դու չգիտես : Եվ

Մենք չենք արարել նրանց (մար
գարենների) մարմիններով
, որոնք չեն սնվում
, ոչ էլ նրանք անմահ են : »

(Սուրա ալ- Անբիյա 21:7-8)

Նրանք չունեն Ալլահին բնորոշ բ
նութագիր: Նրանք չեն կարող
, ոչ շահույթ տալ

, ոչ էլ վնաս պատճառել :

Նրանք չունեն որևէ իշխանություն
և տիեզերքի վրա

, ոչ էլ կարող են ցանկալի որևէ
բան անել դրա հետ :

Նրանք չեն կարող անել այն

, ինչ Ալլահն է ի վիճակի : Ալլա
հն ասում է .

««Ասա (Օ, Մուհամեդ) . « Ես

չունեմ իշխանություն շահ տալու
և կամ վնասելու ինձ

, բացի եթե Ալլանը ցանկանա

: Եթե ես ունենայի Անտեսանելի
իի Գիտելիքները

, ես կապահովեյի ինձ համար ո
ւնեցվածք և ոչ մի վնաս չէր մո
տենա ինձ :»» (Մուրա ալ-
Արաաֆ 7:188)

Եթե մարդ հավատում
 է ոչ բոլորին, այլ միայն որոշներ
 ին , ապա նա քուֆր է գործել
 , **որը Իսլամից դուրս է**
 : Ալլահին ասում է .

««Իրոք

, ովքեր չեն հավատացել Ալլահի
 ն և Նրա Մարգարեններին և ցա
 նկացել են տարբերություններ դ
 նել Ալլահի և Նրա Մարգարենե
 րի միջև ասելով
 «Մենք հավատում ենք որոշների
 ն »

և ցանկացել են որդեգրել ուղղի
 , **որը գտնվում է դրանց միջև**
 : Նրանք անհավատների ճշմար
 տության մեջ են
 : Եվ Մենք պատրաստել ենք ա

նհավատներին ստորացուցիչ ա
ատիժ :»» (Մուրա ան- Նիսաա
4:150-151)

Մարգարեների մեջ կան որոշնե
ր , որոնց Ալլահը կոչում է 'Ուլուլ
–'Ազմ',[\[18\]](#) կամ 'Նրանք
, ովքեր ունեն ուժեղ վճռական
ւթյուն :

Նրանք Մարգարեներից ուժեղա
գույններն էին

, ովքեր կրում էին ուղերձը
, հաստատելով իրենց մարդկան
ց մեջ և լինելով համբերատար
և ամուր իրենց ուղերձում

: Նրանք էին Նուհը (Նոյը) ,

Իբրահիմը (Աբրահամը) , Մուսան
(Մովսեսը) , Այիսան (Հիսուսը) և
Մուհամեդը

, թող Ալլահի Ապահովությունը
և Գուրը լինի նրանց վրա :

Առաջին մարգարեն Նուհն
(Խ.Ա.Ո.Ն) էր: Ալլահն ասում է .

«Իրոք

, Մենք ողբեկոչել ենք քեզ (Օ,
Մուհամեդ)

, ինչպես Մենք ողբեկոչել ենք Նո
ւհին

(Նոյին) և մարգարեներին, **ովքե
ր եկել են նրանից հետո:»** (Մուր
ա ա-Նիսաա 4:163)

Մուհամեդը

(Խ.Ա.Ո.Ն) վերջին մարգարեն է ,
և ոչ մի ուրիշ մարգարե չի գա
նրանից հետո

, մինչ Վերջին Օրը
: Ալլահն ասում է .

«Մուհամեդը
ձեզանից ոչ մեկի հայրը չէ
, բայց նա Ալլահի Մարգարեն
է և Մարգարեններից վերջինը :»
(Սուրա ալ- Ազաար 33:40)

Մուհամեդի կրոնը ավարտուն տ
եսքի բերեց Ալլահի ուղերձը մա
րդկությանը
, և այն իր մեջ պարունակում է
ր բոլոր կրոնները
, որոնք նախորդել էին :
Այն ճշմարտության ավարտուն
և վերջնական կրոնն
է, որին պարտադիր պիտի հետ

ևել և այն այդպիսին կլինի մինչ
Վերջին Ժամը :

Ո՛Վ Է ՄՈՒՀԱՄԵԴԸ .

Նրա անունն

է Մուհամեդ բին[19] Աբդուլլահ
բին Աբդուլ –

Մութալիբ բին Հաշիմ և նրա քո
ւնյան[20] է Աբդուլ Քասիմ: Նա
արաբական Քուրեյշ տոհմից էր
, որի նախորդները հասնում են
մինչև Ադնան: Ադնանը Իսմայի
լի

(Խ.Ա.Ո.Ն) զավակներից մեկն է
ր , ով մարգարե և Իբրահիմի (
Խ.Ա.Ո.Ն) Ալլահի Իսալիլի
[21] որդին էր: Մարգարեն(Խ.Ա.
Ո.Ն) ասաց.

«Իրոք , Ալլահը ընտրել է
 Քինան տոհմը Իսմայիլի զավակ
 ների մյուս տոհմերից
 ; Նա ընտրել է Քուրեյշներին ,
 Քինաանի մյուս տոհմերից ;
 Նա ընտրել է Բանու Հաշիմը, Ք
 ուրեյշների մյուս ընտանիքներից
 ; և Նա ընտրել է ինձ ,
 Բանու Հաշիմներից :» (Մուսլիմ)

Նա ստացավ Ալլահից իր առաջ
 ին լուսաբանումը քառասուն տ
 արեկան հասակում և դրանից հ
 ետո մնաց Մեքքայում տասներե
 ք տարի , կոչելով Ալլահի
 Տաուհիդի
 : Հետո նա արտագաղթեց
 Մեդինա ,
 և կոչեց այնտեղի բնակիչներին

առ Իսլամ: Նրանք ընդունեցին
այն

: Այնտեղ Ալլահը լուսաբանեց մ
նացած օրենքները

: Նա գրավեց Մեքքան իր արտ
ագաղթից ութ տարի հետո և Ա
լլահը վերցրեց նրա հոգին վաթս
ուն եթեք տարեկան հասակում
, **ամբողջ Ղուրանի լուսաբանում
ից հետո :**

Ամբողջ օրենքները լուսաբանվա
ծ էին , կայացած և կատարյալ
, և արաբ ազգի մեծամասնությ
ունը ընդունել էր Իսլամ:

**ՄԱՐԳԱՐԵՆԵՐԻ ՀԱՆԴԵՊ
ԻՄԱՆԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ .**

Ալլահի Մարգարեներին հավատ
քը ,տալիս է հետևյալ շահը.

1. Մարդ գիտակցում է

Ալլահի Գուլթն ու Սերը դեպի Ի
ր ստրուկները և առ այն, որ Ն
ա ուղարկել է նրանց Իր Մարգ
արեներին

, հաստատելու Իր կրոնը և որպ
ես օրինակ ցուցադրելու, ինչպե
ս պիտի այն իրականացվի ,
գործի և պրոպագանդվի:

2.

Տարբերել հավատացյալին իր ճշ
մարիտ հավատքում մյուսներից :

Պարտադիր է այն մարդու համ
ար , ով հավատում
է իր Մարգարեյին,

հավատալ մյուս Մարգարեներին
, ովքեր մարգարեացվել են իրեն
ց գրքերում :

3.

Որպես բարի արարքների բազմ
ապատկում նրանց համար
, ովքեր հավատում են իրենց իս
կ մարգարեներին և որպես լրաց
ում հավատում
են, որ Ալլահի Մարգարեները
, ովքեր եկել են նրանից հետո
, կստանան կրկնակի պարգև :

ԻՄԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՎԱ ՆԿԱ ՏՄԱՄԲ

Ունենալ Իման Վերջին Օրվան
, նշանակում է հավատալ

, որ այս աշխարհի կյանքը մի օր կավարտվի: Ալլահն ասում է .

«Ամեն ինչ նրա վրա ,
(Երկրի) կանհայտանա :» (
Սուրա առ-Ռահման 55:26)

Երբ Ալլահը ցանկանա
, որ այս աշխարհի վերջը գա ,
Նա կհրամայի և Իսրաֆիլ հրեշտակը կփչի շեփորը
: Այդ պահին
, ամենը երկնքում և երկրի վրա
կանհայտանա , բացի ,
ուն Ալլահն է ցանկանում մնալ
: Հետո ,
Նա կհրամայի հրեշտակին կրկին փչել և այդ ժամանակ ,
բոլոր մարդիկ վեր

կկենան իրենց գերեզմաններից
 , կենդանի և իրենց մարմիններ
 ում

: Բոլորը աշխարհի տարբեր վա
 յրերից

, սկսած Ադամի ժամանակվանի
 ց ,մինչ ժամանակի վերջ :

Նրանք հարուժւոյուն կառնեն

: Ալլահն ասում է .

«Եվ շեփորը կփչվի և բոլորը , ո
 վքեր երկնքում են և բոլորը , ո
 վքեր երկրում

են կավիրվեն և կմահանան

, բացի նրանից

, ում Ալլահն է ցանկանում

: Հետո կփչվի երկրորդ անգամ

և նրանք կկանգնեն և կսպասեն

:» (Սուրա ազ- Չումար 39:68)

Ունենալ Իման Վերջին Օրվա ն
կատմամբ
, նշանակում է ունենալ Իման
ամենին, ինչ Ալլահը և Նրա Մա
րգարեն տեղեկացրել են մեզ ,
թե ինչ կլինի մահվանից հետո
: Այս բաներից են .

1.

ՀԱՎԱՏԱԼ ԲԱՐՉԱԽԻ ԿՅԱՆՔ
ԻՆ

. Այս կյանքը ժամանակահատվ
ած է մահից մինչև Վերջին Օր
ը

: Այնտեղ հավատացյալը կապրի
հաճույքներով լի կյանք
, մինչ մերժող անհավատը կպա
տժվի : Ալլահն ասում է .

««Կրակը
 , նրանք բացահայտում են
 , առավոտ և կեսօր և Օրը
 , երբ Ժամը կհաստատվի
 , (այն կասի հրեշտակներին) .«

Պատճառեք

, որ Փարավոնի մարդիկ մտնեն
 դաժան տանջանք:»»

(Սուրա ալ- Ղաաֆիր 40:46)

2. ՀԱՎԱՏԱԼ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆԸ

. Այս , Օր է

, երբ Ալլահը հարուժյուն կտա
 բոլոր արարածներին մերկ
 , ոտաբոբիկ և առանց թլպատմ
 ան , այնպես ինչպես

նրանք ծնվել են : Ալլահն ասում
 է .

««Անհավատները սխալմամբ կա
րծում են
, որ նրանք երբեք հարություն չ
են առնի (հաշիվ տալու համար
) : Ասա, « Այո, Իմ Տիրոջով
, դուք անշուշտ հարություն կա
ռնեք
, հետո ձեզ կտեղակացնեն (և կ
փոխհատուցեն) այնի համար
, ինչ դուք արել եք և սա հեշտ
է Ալլահի համար:»» (Մուրա առ-
Տագաբուն 64:7)

3. ՀԱՎԱՏԱԼ ՀԱՎԱՔԻՆ

. Ալլահը կհավաքի բոլոր արար
ածներին միասին և կկանչի նրա
նց հաշվի : Ալլահն ասում է .

«Եվ (հիշիր),
այդ Օրը Մենք լեռները կփռնենք
(ինչպես փռում ամպեր) և դուք
կտեսնեք երկիրը ինչպես հարթ
լժույն և Մենք կհավաքենք նրա
նց բոլորին
, որպեսզի նրանցից ոչ ոք չմնա
ետևում :» (Մուրա ալ-Քահֆ
18:47)

4. ՀԱՎԱՏԱԼ ,
ՈՐ ՄԱՐԴԻԿ ԿԿԱՆԳՆԵՆ ԱԼ
ԼԱՀԻ ԴԻՄԱՅ . Ալլահն ասում է
.

««Եվ նրանք կկանգնեն քո Տիրո
ջ դիմաց (շարքերով)
և Ալլահը կասի.

«Հիմա իրոք, դուք եկել եք Մեզ
մոտ
, ինչպես Մենք արարել ենք ձեզ
առաջին անգամ:»» (Սուրա ալ-
Բահֆ 18:48)

5.

ՀԱՎԱՏԱԼ, ՈՐ ՎԵՋՈՒՅԹՆԵՐ
Ը ԿՎԿԱՅԵՆ . Ալլահն ասում է .

««Մինչ , նրանք կհասնեն այն
(Դժոխք) , նրանց լսողությունը
, (ականջները)

և նրանց աչքերը և նրանց մաշկ
ը կվկայեն նրանց դեմ , թե ինչ
էին նրանք սովոր անել:

Եվ նրանք կասեն իրենց մաշկին
.

«Ի՞նչու ես դու վկայում մեր դե

մ:» Նրանք կասեն. «
 Ալլահը մեզ պատճառել է խոսել
 , Նա պատճառ է հանդիսացել
 , որ ամեն ինչ խոսի և Նա ար
 արել է քեզ առաջին անգամ և
 Նրան ես դու վերադառնալու:»
 Եվ դուք չեք թաքցնի (ձեզ աշխ
 արհուն
), մինչ ձեր ականջները և ձեր
 աչքերը և ձեր մաշկը վկայում է
 ընդդեմ ձեզ
 , բայց դուք կարծում էիք
 , որ Ալլահը շատ չգիտի
 , այն մասին
 , ինչ դուք անում էիք:»»
 (Սուրա ալ- Ֆասիլաթ 41:20-22)

6. ՀԱՎԱՏԱԼ ՀԱՅՄԱՆԸ .
 Ալլահն ասում է .

««Բայց կանգնեցրու նրանց
 , իրոք նրանք պիտի հարցվեն :
 « Ի՞նչ է կատարվում ձեզ հետ
 : Ինչու՞ դուք չեք օգնում միմյա
 նց , ինչպես սովոր էիք անել աշ
 խարհում :»

Ոչ, բայց այդ Օրը նրանք կհանձ
 նվեն:»» (Սուրա աա- Շաաֆաաթ
 37:24-26)

7.

ՀԱՎԱՏԱԼ ՍԻՐԱՏԻՆ և որ բո
 լորը պիտի անցնեն նրա վրայով
 :[22] Ալլահին ասում է .

«Ձեզանից ոչ ոք չի մնա
 , ով չի անցնի դրա վրայով (Դժ
 ոխք
), այս ձեր Տիրոջ հետ հրաման

ագիր է , որը պիտի լրացվի:»
(Մուրա Մարիամ 19:71)

8. ՀԱՎԱՏԱԼ ,
ՈՐ ԱՐԱՐՔՆԵՐԸ ՉԱՓՎՈՒՄ
ԵՆ ԿՇԵՌՔՈՎ

. Ալլահը կկանչի մարդկանց հաշ-
վի և կվճարի նրանց արարքներ
ի իրական արժեքը

: Նա կպարգևատրի նրանց
, ովքեր հաջողակ են եղել նրան
ով, ինչին արժանացել են
, ըստ իրենց բարի արարքների
, Իմանի ,

մարգարեներին հետևելով : Եվ
Նա կպատժի նրանց
, ովքեր չարիք են գործել
, ինչպես վճար իրենց գործած չ
արիքի

, անհավատության և մարգարե
ներին անհնազանդության :
Ալլահն ասում է .

«Եվ Հարության Օրը Մենք ար
դարության հավասարակշռությու
ն կհաստատենք, որից հետո
, ոչ ոք չի վերաբերվի անարդար
որևէ բանում
: Եվ եթե կա մանանեխի հատի
կի չափով կշիռ
, Մենք կբերենք այդ
: Եվ արդյունավետ ենք Մենք
հաշվում :» (Սուրա ալ- Անբիյա
21:47)

9.

ՀԱՎԱՏԱԼ ԳՐՔԵՐԻ և ԱՐՁԱ

ՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՆՁՆ
ՄԱՆԸ . Ալլահն ասում է .

« Հետո , նա
, ում կտրվի Իր Գիրքը աջ ձեռք
ով , **անպատճառ կատանա հեշ
տ հաշիվ**

: Եվ նա կվերադառնա իր ընտ
անիք ուրախությամբ : Բայց
, նա

, ում կտրվի իր Գիրքը մեջքի ե
տևից , նա կաղերսի **(իր)** կործ
անումը

: Եվ նա կմտնի այրվող Կրակը
և կճաշակի դրա այրոցը :»

(Սուրա ալ- Ինշիկակ 84:7- 12)

10. ՀԱՎԱՏԱԼ ,
ՈՐ ՄԱՐԴԻԿ ԿՊԱՐԳԵԱՏՐՎԵ

Ն կամ Ջեննայով
 , կամ Դժոխքով հավիտյան
 , **որը երբեք չի ավարտվի**
 : Ալլահն ասում է .

«Իրոք, նրանք
 , ովքեր չեն հավատում ,
 Գրքի մարդկանցից
 (Հրեաները և Քրիստոնյաները)
 և մուշրիկունները (**բազմաստվածները**), **կբնակվեն**
Դժոխքի Կրակներում
 : Նրանք վատագույն արարածներն են : Իրոք, նրանք
 , **ովքեր հավատացել են և բարի արարքներ են գործել արարածներից լավագույններն են :**
 Նրանց պարգևը իրենց Տիրոջից
 Դրախտն է , Ադն (**Եդենը**)

(Հավերժության Այգիները)
 , որոնց միջով գետերն են հոսում
 : Նրանք կբնակվեն այնտեղ հավերժ,
 Ալլահը գոհ կլինի նրանցից իսկ
 նրանք Նրանից
 : Այդ նրանց համար է
 , ովքեր վախենում են իրենց Տիրոջից:» (Սուրա ալ-Բաիհնա 98:6-8)

11. Հավատալ Հաուդիին[23],
 Բարեխոսությանը[24] և բոլոր ուրիշ բաներին
 , որոնց մասին Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տեղեկացրել է մեզ
 :

ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՎԱ ԻՄԱՆԻ ՊՏ ՈՒՂՆԵՐԸ.

Հավատալով Վերջին Օրվան
, մարդ շահում է հետևյալում.

1. Պատրաստվելու այդ Օրվան
, շարունակելով գործել բարիք և
մրցակցել դրանում
, հուսալ պարզև և խուսափելով
մեղքերից , **վախենալով Ալլահի
պատժից:**

2. Համոզել հավատացյալներին
, որ այն,
ինչ նրանք թողնում են կյանքի
հաճույքներից, **կփոխարինվի Հա
նդերձյալ կյանքում ավելի լավ բ
անով:**

3. Տարբերել հավատացյալին իր հավատքում մյուսներից :

ԻՄԱՆ ՔԱԴԱՅՈՒՄ և ՔԱԴԱՐՈՒՄ [25]

Ունենալ Իման Քադայում և Քադարում նշանակում է հավատալ

, որ Ալլահը միշտ գիտի [\[26\]](#) ամեն ինչ լինելուց առաջ և հետո : Նա հետո բերեց նրանց գոյություն ,

ըստ Իր Գիտելիքի և Չափանիշների : Ալլահն ասում է .

«Իրոք, Մենք արարել ենք ամեն ինչ Քադարով:» (Սուրա ալ-Քամար 54:49)

Տիեզերքում

կատարված , կատարվող է և կ
ատարվելիք ամեն բան

, հայտնի է

Ալլահին իրականանալուց առաջ

: Հետո Ալլահն այն կյանքի է

կոչում

, ըստ Իր Կամքի և Չափանիշն

երի : Ալլահի Մարգարեն

(Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Մարդ Մուսուլման չէ

, եթե չի հավատում քաղաքին

, դրա լավ և վատ կողմերին

: Նա պիտի իմանա

, որ ինչ որ կատարվում է նրա

հետ , երբեք չի խուսափի նրան

ից և որ այն ,

ինչ չի պատահել նրան

, երբեք չի պատահի:» (Տիրմիզի)

**ՀԱՎԱՏՔ ՔԱԴԱՐԻՆ,
ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ
Է ՀԱՎԱՏԱԼ ՁՈՐՍ ԲԱՆԵՐԻ.**

1. Հավատալ

, որ Ալլահը միշտ ամեն ինչ գիտի

իր արարածների անելիքների մասին : Այդպիսի ժամանակ չկա , որ Նա չիմանա :

2.

Հավատալ, որ Ալլահը ամենը գրել է «Ներկայացված Ադյուսակում (Ալ-Լոհ – ուլ Մահֆուդ):»

Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Առաջին իրը
 , որ Ալլահը ստեղծեց,
 Գրիչ էր և Նա ասաց դրան .

«Գրիր:» Այն պատասխանեց
 .«Ի՞նչ պիտի գրեմ:» Նա ասաց,
 « Գրիր ամենը,
 ինչ տեղի կունենա մինչ Հարութ
 յան Օրը:»» (Աբու Դաուդ)

3. Ալլահի Կամքին հավատք ,
 որ ամենը պիտի կատարվի
 : Հավատալ Նրա Կատարյալ Ու
 նակությանը և Իշխանությանը
 ամենի վրա
 : Այդ նշանակում է հավատալ
 , որ ինչ Ալլահը ցանկանում է կ
 իրականանա և ինչ չի ցանկանո
 ւմ , չի կատարվի:

4. Հավատք նրանում
 , որ աշխարհի
 երեսին և երկնքում չկա որևէ ա
 թարած
 , որը ստեղծված չլինի Ալլահի և
 ողմից : Չկա ուրիշ Արարիչ, Տեր
 , Տիրակալ բացի Նրանից : [27]

Այս հավատքը չի հակասում այն
 բանին,
 որ մարդ պիտի ամեն ինչ անի
 հասնելու իր նպատակներին
 : Օրինակ
 , եթե մարդ ցանկանում է երեխ
 աներ
 , նա պիտի լրացնի պայմաններ
 ը այդ նպատակին հասնելու հա
 մար ,
 այսինքն նա պիտի ամուսնանա:

Բայց այդ իրականացնելուց հետո
 , նա կպարզեցատրվի արդյունքով,
 որը նա հուսացել է
 , այսինքն, նա կունենա երեխաներ,
 կամ ոչ
 , **ըստ Ալլահի ցանկության**
 : Արդյունքը այն է
 , որ հիմնական պատճառը պայմանները չեն
 , **այլ Ալլահի Կամքը**
 : Այս պայմանները
 , որոնք մենք նշեցինք լրացնել
 , **նույնպես հանդիսանում են Ալլահի Քադար:** Այդ պատճառով
 Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) բացատրեց Սահաբաներին **[28]**, երբ նրանք հարցրեցին նրան .

««Օ, Ալլահի Մարգարե,
արդյո՞ք տարբերակները և արտ
ահայտությունները
, որ մենք կարդում ենք , դեղօր
այքը
, որ մենք ըմպում ենք բուժելու

մեզ և տարբեր պաշտպանական
վահանները որ մենք օգտագոր
ծում ենք ետ պահելու վտանգը
, **կփոխի Ալլահի Քադարը :»**

Նա պատասխանեց . «

Նրանք Ալլահի Քադարն են:»»

(Տալիքաաթ առ- Ռադիյա)

ՔԱԴԱՅԻ և ՔԱԴԱՐԻ ԻՄԱՆ
Ի ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ

Քաղային և Քաղարին հավատ
քով
, մարդ շահում է հետևյալ բան
երում.

1.Այն ամրացնում է նրա կախվ
ածությունը Ալլահից
, հասնելու արդյունքների, **գործո
նները լրացնելուց հետո:**

2.Մարդ գոհանում է ամեն արդյ
ունքից
, **որը հանգեցնում է սրտի հանգ
ստության և հոգեկան բավարա
րվածության :**

Տեղ չի մնում սթրեսի, **անհանգս
տության կամ տխրության կապ
ված խնդիրների արդյունքների
հետ :** Ալլահին ասում է .

«Ոչ մի դժվարություն չի գա երկիր կամ ձեզ , բացի նրանցից , որոնք գրված են Որոշումների Գրքում (Ալ- Լոհ Ալ- Մահֆուդ) , մինչ Մենք այն կիրականացնենք

: Իրոք, այդ հեշտ է Ալլահի համար

: Որպեսզի դուք չտիրեք ձախտ դրված բաների համար

, ոչ էլ շատ ուրախանաք

, ձեզ տրվածով

: Եվ Ալլահի չի սիրում հպարտ պարծենկոտների:» (Մուրա ալ-Հադիդ 54:22-23)

3.Այդ հեշտացնում է մարդկանց

եկած դժվարությունների արձագ

անքր: Մարգարեն
(Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

««Ուժեղ հավատացյալը ավելի և ավելի և ավելի սիրելի Ալլահին , քան թույլ հավատացյալը և յուրաքանչյուրում կա բարիք : Չգտեք անել այն , ինչ շահեկան է ձեզ և օգնություն խնդրեք Ալլահից և մի անտեսեք անել այդպես: Եվ , եթե որևէ դժվարություն տրվում է ձեզ , մի ասեք . « Եթե միայն ես անեյի այսպես և այդպես ,» այլ ասեք.
« Այս Ալլահի Քադար է և ինչ Նա ցանականում է , Նա կատար է ածում (Քադարուլլահ ուա մա շա

Ֆաալ)» քանզի , իրոք 'Եթե'
արտահայտությունը բացում է Շ
էյթանի արարքների դռները:»»
(Մուսլիմ)

4.Այդ մեծացնում է մարդու պա
րզևը և մաքրում է մեղքերը :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ոչ մի մուսուլման չի հոգնում
, հիվանդանում , սթրես ապրում
, անհանգստանում, տխրում, կա
մ վնասվում
, առանց Ալլահից նրա մեղքեր
թողության :» (Բուխարի)

Քադարին հավատքը կոչ չէ
, վատահեղ միայն Ալլահին առ
անց գործելու
: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

ինքը պատասխանեց մի մարդու , ով հարցրեց .

««Թողնե՛մ արդյոք իմ ուղտը առանց կապելու և վստահեմ Ալլահին :» Նա ասաց. «

Կապիր այդ և վստահիր Ալլահին :»» (Սահիհ իբն Հիբան)

ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ , ՈՐ ' ՄՈՒՀԱՄԵԴԸ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ ԱՐԵՆ Է '.

Մուհամեդը Ալլահի Մարգարեն է վկայությունը , պահանջում է հետևյալը .

1. Հավատալ , որ նա Մարգարե է , լավագույնն է , վերջինը և Մարգարենների դրո

շմր

, և որ ոչ մի այլ Մարգարե չի
գա նրանից հետո :

Ալլահն ասում է.

«Մուհամեդը ձեր միջի որևէ տղ
ամարդու հայրը չէ

, այլ նա Ալլահի Մարգարեն է
և վերջինը (դրոշմը)

Մարգարեններից :» (Մուրա ալ-
Ահգաար 33:40)

2. Հավատալ

, որ նա անթերի է ուսուցման
մեջ , որը տրված է Ալլահից

: Այդ է ապացուցում Նրա խոս
քերը .

«

Նա չի խոսում իր ցանկությունն

երից ելնելով :
Այն միայն Ներշնչանք է
, որը տրվել է :» (Սուրա ան-
Նաջմ 53:3-4)

Ինչ վերաբերվում է աշխարհիկ
գործերին
, նա մարդ էր և ուներ իր
ուրույն վճիռները
, այսինքն դրանք տրված չէին
Ալլահից : Մարգարեն
Խ.Ա.Ռ.Ն ասաց.

«Իրոք , ես միայն մարդ եմ :
Կարող է պատահել
, որ հայցվորները գան ինձ մո
տ խնդրով և շնորհիվ նրանցից
մեկի ճառի ավելի հաստատուն և
ինելու , ես կարող եմ վճռել ի օ

գուտ նրա

: Ով առաջնորդվում է ըստ իր օգտի , (

լինելով սխալ ինչ նա ստանում է առանց իրավունքի)

, միայն Դժոխքի բաժին է

, այսպիսով թող նա վերցնի այդ կամ թողնի:» (Մուսլիմ)

3. Հավատալ

, որ մինչ Վերջին Ժամը, նա բոլոր արարածների և Ջիներին , և մարդկանց մարգարեն է: Ալլահն ասում է .

«Եվ Մենք ուղարկել ենք քեզ (Օ, Մուհամեդ)ամբողջ մարդկությանը

, ինչպես ավետիս և զգուշացնո

դ

, բայց մարդկանց մեծամասնութ-
յունը չգիտեն :» (Մուրա Մաքա
34:28)

4. Հնազանդվել Մարգարեյին
(Խ.Ա.Ո.Ն)

, և նրա հրամաններին
, հավատալ ամենին ,
ինչ նա ասում է ,զգուշացնել
և հեռու մնալ նրա արգելքներից
: Ալլահին ասում է .

Եվ ինչ որ Մարգարեն տալիս է
ձեզ
, վերցրեք այդ և ինչ նա արգել-
ում է ձեզ
, հեռու մնացեք (դրանից) :»
(Մուրա ալ- Հաշր 59:7)

5. Հետևել և ամուր կառչել Մար
գարեյի

(Խ.Ա.Ո.Ն) Սուլննային , առանց
որևէ բան ավելացնելու դրան :
Ալլահն ասում է .

«Ասա (O,
Մուհամեդ Խ.Ա.Ո.Ն մարդկությանը
անը)

. Եթե դու իրոք սիրում ես Ալլա
հին , ապա հետևիր ինձ

, Ալլահը կսիրի քեզ և կների
քեզ քո մեղքերը

: Եվ Ալլահը Ամենամերտդ և Գթ
ասիրտն է :» (Սուրա Ալի
Իմրան 3:31)

ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԱՐՎԻ ՇԱՀԱԴԱԹ
ԱՆ ԱՐՏԱԲԵՐԵԼՈՒՅ ՀԵՏՈ

Սուլննա է Շահադաթանի արտասանելուց հետո անել հետևյալ բաները .

1. Անհրաժեշտ է

, որ մարդ ամբողջովին լողանա դուսուլ մաքուր ջրով և հետո աղոթի երկու ռակյաթ[29]:

Մի հադիթում , մի մարդ

, ում անունը Թումամա ալ-

Հանաֆի էր

, վերցվել էր գերի, **երբ նա անհավատ էր**

: Մարգարեն անդադար մոտենում էր նրան և ասում.

««Ի՞նչ ես դու ասում , Օ,

Թումամա: « Նա կասեր

». Եթե դուք որոշեք ինձ սպանել

, դուք այդ ճիշտ կանեք
 , որովհետև ես սպանել եմ
 , եթե դուք ինձ ազատ արձակե-
 ք , դուք կազատեք մեկին ,
 ով երախտագիտություն
 է ցուցադրում և եթե դուք ցան-
 կանաք հարստություն
 , մենք կտանք ձեզ ինչ ցանկա-
 նում եք :»

Մարգարեյի ուղեկցորդները սիր-
 ում էին փրկագին վերցնել գեր-
 իների համար և այսպիսով նրա-
 նք ասեցին .

«Ի՞նչ օգուտ կլինի մեզ
 , եթե մենք սպանենք նրան
 :» Այսպիսով , վերջապես մեկ օր,
 Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) որոշեց ազատ արձա-
 կել Թունամային

, որի փոխարեն նա Իսլամ ընդ
 ունեց : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ազատ արձակեց նրա
 ձեռքերը և ուղարկեց նրան Ա
 բու Տալիհահի ցանկապատված
 այգին
 , հրամայելով նրան ամբողջակա
 ն լոգանք ընդունել (դուս) : Նա
 լոգանք ընդունեց և աղոթեց եր
 կու ռակյաթ և Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
 Ձեր եղբոր իսլամը անկեղծ է :»»
 (Սահիհ իբն Խուզեյմա)

ԼԻԱԿԱՏԱՐ ԼՈԳԱՆՔԻ ՆԿԱ ՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՂՈՒՍԼ)

• ՄՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
 (Նիյյահ). Մարդ պիտի իր սրտո

ւմ մտադրվի
 , որ դուստու է անում իրենից հ
 եռացնելու անմաքրության[30] մ
 եծ չափաբաժինը
 , լինի դա ջանարահ[31],
 ամսական կամ հետծննդյան արյ
 ունահոսություն
 : Նա պիտի արտահայտի ցանկ
 ությունը անձայն :

• ՀԻՇԱՏԱԿԵԼ ԱԼԼԱՀԻ ԱՆ
 ՈՒՆԸ . Մարդ պիտի ասի
 «ԲԻՍՄԻԼԵՀ»

, որը թարգմանաբար ,
 նշանակում է Ալլահի Անունով :

• ՆԱ ՊԻՏԻ ԼՎԱ ԻՐ ՁԵՌ
 ՔԵՐԸ

, իսկ հետո իր ինտիմ մասերը
, [հեռացնելով աղտը](#):

• ՀԵՏՈ,
ՆԱ ՊԻՏԻ անի լիակատար լվա
ցում ([վուդու](#))[\[32\]](#)
, [ինչպես պիտի անի աղոթքների
ժամանակ](#)
: Նա կարող է հետաձգել ոտքե
րի լվանալը
, [մինչ դուսուլի ավարտը](#) :

• ՆԱ ՊԻՏԻ ԼՅՆԻ ԱՄԵՆԱ
ՔԻՉԸ ԵՐԵՔ ԲՈՒՌ ՋՈՒՐ ԻՐ
ԳԼԽԻՆ, սահեցնելով մատները
մազերով և մորուքի միջով
, այնպես
, [որ ջուրը հասնի մազերի արմ
ատներին և գլխամաշկին](#) :

• ՀԵՏՈ

ՆԱ ՊԻՏԻ ԼՅՆԻ ՋՈՒՐ ՄԱՐՄ
ՆԻ ՄՆԱՅԱԾ ՄԱՍԵՐԻՆ. Տրո
րել այն սկսած աջ , **ձախ**

: Նա պիտի համոզված լինի
, որ ջուրը հասել է
արմուկներին, ականջներին ,
պորտին, և մաշկի ծալքերի տա
կ , **եթե նա գեր է :**

Այդ պարտադիր է, **քանի որ կա
րող է խանգարել մաշկի կատար
յալ լվացմանը :** Հետո

, **նա պիտի լվանա ոտքերը:**

Աիշան (**Խ.Ա.Ո.Ն**) հայտնում է .

«Երբ Ալլահի Մարգարեն(

Խ.Ա.Ո.Ն) դուստլ էր անում սեռ
ական հարաբերությունից հետո
, նա սկզբում լվանում էր ձեռքե

րը
 , հետո ջուր էր լցնում իր աջ ձ
 եռքով ձախին
 և լվանում էր իր ինտիմ մասերը
 : Դրանից հետո ,
 Նա վուդու էր անում
 , որը կատարում էր Ադոթքի հ
 ամար: Այնուհետև
 , վերցնում էր ջուր և տրորում
 էր մատներով մազարմատներին
 : Վերջում
 , Նա լվանում էր իր ոտքերը:»
 (Մուսլիմ)

ԴՈՒՍՈՒԼԸ ՊԱՐՏԱԴԻՐ Է ՀԵ
 ՏԼՅԱԼ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵ
 ՐԻՑ ՀԵՏՈ .

1.

Մեռական բավարարվածությունից հետո

, երբ արտագատվում է սերմնա հեղուկ և հեղուկ օրգազմի հետ ևանքով:

2.

Մեռական հարաբերությունից հետո

, նույնիսկ եթե բավարարվածություն չկա :

3.

Ամսականների ավարտից հետո:

4. Ետծննդյան արյունահոսությունից հետո :

ՎՈՒԴՈՒ

Անհրաժեշտ է իմանալ
 , որ աղոթքից առաջ պիտի անել
 լ վուդու
 , ինչպես ասել է Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն)

«Ոչ մի աղոթք չի ընդունվի առ
 անց մաքրման և ոչ մի բարեգո
 ղծություն չի ընդունվի , անթույ
 լատրելի աղբյուրից վաստակվա
 ծից : » (Մուսլիմ)

Ալլահն ասում է .

«Օ, դուք , **ովքեր հավատացել եք**
 : Երբ դուք մտադրվում եք Սալ
 եհ ներկայացնել
 , լվացեք ձեր երեսները և ձեր ձ
 եռքերը մինչ արմունկները
 , սահեցրեք թաց ձեռքերը գլուխ

ներով և (լվացեք) ձեր ոտքերը
մինչ կոճերը :» (Սուրա ալ-
Մաիդան 5:6)

Վուդու պիտի
իրականացնել հետևյալ կերպ.

Հումրանը
, Ութման իբն Աֆֆանի ազատ
արձակված ստրուկը ասում է .

«Ես տեսա Ութմանը վուդու է
անում: Նա լցնում է ջուր իր ե
րկու ձեռքերին երեք անգամ
, հետո
, նա լվանում է իր բերանը և ք
իթը
, լվանում է երեսը երեք անգամ,
լվանում է իր աջ ձեռքը մինչ
արմուկը երեք անգամ

, լվանում է իր ձախ ջեռքը մինչ
 արմուկը երեք անգամ
 , սրբում է գլուխը մեկ անգամ ,
 լվանում է աջ ոտքը երեք անգա
 մ և հետո ձախը երեք անգամ
 : Հետո , նա ասաց. «

Ես տեսա Ալլահի Մարգարեն (
 Խ.Ա.Ո.Ն) արեց վուդու այսպես
 և հետո ասաց.

«Ով անում է այնպես ինչպես ե
 ս, հետո աղոթում է երկու ռաքյ
 աթ

առանց որևէ ուրիշ բանի մասին
 մտածելու , Ալլահը ներում
 է նրա նախորդ բոլոր մեղքերը
 :»» (Բուխարի)

1.Պետք է սրտով մտադրվել
 , որ վուդուն մաքրելու

Է փոքր անմաքրություններից
: Մտադրության (նիյեյի) պարտադիր լինելու վկայությունն է Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը .

«Բոլոր արարքները կախված են

իրենց մտադրություններից և յուրաքանչյուրը
կպարզևատրվի ըստ իր մտադրության ... » (Ալ- Բուխարի)

2.

Պիտի ասել «Բիսմիլեհ», որը նշանակում է «Ալլահի Անունով» , փուդույից առաջ : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ով չի կատարում փուդու , չի կարող կատարել նաև աղո

թք, և
 ով չի հիշատակում Ալլահի անո
 ւնը
 , նրա համար անվավեր է համ
 արվում վուդուն :» (Աբու Դաուդ)

3. Ձեռքերը պիտի
 լվալ երեք անգամ ,
 վուդուն սկսելուց առաջ
 , ինչպես Առա իբն Առա առ-
 Տակաֆիի հադիթն է ասում .

«Ես տեսա Ալլահի Մարգարեն
 (Խ. Ա Ռ. Ն)
 լվաց իր ձեռքերը երեք անգամ
 , երբ վուդու սկսեց :» (Ահմեդ)

4. Բերանը և քիթը
 պիտի ողողել երեք անգամ , ջուր
 ք ներս քաշելով :

Քթի մեջ անցնող ջուրը պիտի
էտ թափել ձախ ձեռքի սեղմում
ով :

5.

Երեսը պիտի լվանալ երեք անգ
ամ :

Այն բաղկացած է ճակատային
մասից մինչ կզակը ,

կամ մորուքը:

Եվ աջ ականջից մինչ ձախը :

6.

Ձեռքերը պիտի լվանալ մատներ
ից մինչև արմունկներ

, սկսելով աջ ձեռքից դեպի ձա
խ

: Եթե ձեռքին կա մատանի կամ
ժամացույց

, ապա դրանք պիտի հանել , **n**
րպեսզի ջուրը անցնի այդ մասե
րը նույնպես :

7.

Գլուխը պիտի սրբել մեկ անգամ
:

Այդ կատարվում է ձեռքերը թրջ
ելով և գլխին քսելով: Գործողու
թյունը պիտի սկսել դիմացից ե
տև և հետո հակառակը
: Աբդուլլահ իբն Չեյդը ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն **(Խ.Ա.Ո.Ն)**
անցկացրեց իր երկու ձեռքերը գ
լխի վրայով

,սկսելով դիմացից մինչ ետ :

Նա սկսեց իր ճակատից և ավա
րտեց այն վզի մասով և հակառ

ակը, նույն սկսած ուղղությամբ
:» (Սահիհ իբն Խուզայմա)

8.

Պիտի սրբել ականջները օգտագործելով ցուցամատը, իսկ ականջների ետին մասը
, բութ մատը: Մարգարեյի(Խ.Ա.Ո.Ն) վուդույի նկարագրության մեջ Իբն Աբբասը ասաց,

«

Նա սրբեց իր գլուխը և ականջները մեկ անգամ :» (Աբու Դաուդ)

Մեկ այլ նկարագրության մեջ նա ասաց.

«Հետո նա արբեց իր գլուխը և
 ցուցամատերով ականջները :
 Ականջների ետևի մասը Նա ար
 բեց բութ մատով
 , իսկ ներսի մասը , ցուցամատով
 :» (Աբու Դաուդ)

9. Ոտքերը պիտի լվալ երեք ան
 գամ , սկսելով մատներից մինչ
 կոճերը
 : Աբու Հուրեյրան (Խ.Ա.Ռ.Ն) ա
 սաց, որ նա մի մարդ տեսավ ,
 ով չլվաց գարշապարը, ուստի ն
 ա ասաց նրան.

«Անեծք ,
 Դժոխքից եկած գարշապարին :»
 (Մուսլիմ)

10.

Վուդույի մասերը պիտի լվալ 6
իշտ հերթականությամբ :

Այդ պիտի արվի Ալլահի հրամա
նի համաձայն և ըստ Նրա հեր
թականության

: Չպիտի լվալ մարմնի մասը
, մյուսից առաջ
, կամ հակառակը

: Ալլահը նշել է վուդույի պարտ
ադիր գործողությունները որոշ
ակի հերթականությամբ :

11. Վուդուն պիտի արվի հաջողո
ւթյամբ, այսինքն

, չպետք է երկարացնել մարմնի
որևէ մասի լվալը մյուսից :

Հադիթում , Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) տեսավ մի մարդու

, ով աղոթում էր
 , բայց նրա ոտքերի
 մի մասը թաց չէին
 : Այդ պատճառով Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) հրամայեց նրան կրկն
 ել վուդուն և Աղոթքը [33]:
 (Աբու Դաուդ)

Վուդուլին խանգարող բոլոր հա
 նգամանքները պիտի հեռացնել
 , այդպիսի հանգամանքներից են
 իրերը, մատների երանգը և այլ
 ն :

Մարդը մնում է մաքուր, Վուդու
 յի վիճակում այնքան ժամանակ,
 մինչ չի խախտում այդ :
 Այդպիսի խախտումներից են մի
 զելը

, արտաթորելը, արյունահոսելը,
 ուղտի միս ուտելը ,
 մարմնի մասնավոր մասերին կա
 նելը , **խորը քունը և այլն :**

ՏԱՅԱՄՄՈՒՄ ԱՆՋՈՒՐ ՄԱՔ ԲՎԵԼԸ

Եթե հասանելի ջուր չկա վուդու
 յի կամ դուսուլի համար
 , կամ կա ուրիշ հանգամանք
 , որը չի թույլատրում օգտագոր
 ծել ջուր,
 ինչպես հիվանդությունը
 , ջրի անառկայությունը
 , **ապա թույլատրվում է անել տ
 այամմում :**

Տայամմումը հանդիսանում է ա
 նմաքրությունից ձերբազատվելու

միջոց
, որը կատարվում է հետևյալ կե
րպ.

1.Պետք է երկու ձեռքով,
մատները
բացված վիճակում հարվածել գ
ետնին:

2.
Պետք է ձեռքի ավերով սրբել ե
րեսը:

3.
Ձեռքի ավերով սրբել երկու ձեռ
քերը մինչ դաստակները :

ՍԱԼԱՄԱՀ (ԱՂՈԹՔ)

Աղոթքը պարտադիր է
, քանի որ այն հանդիսանում

է կրոնի ողնաշարը
 , առանց որի Իսլամը չի կարող
 լինել ճիշտ ուղղու վրա

: Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց , բերելով կրոն
 ի և ուղտի միջև եղած օրինակ
 ր .

«Ինչպես կրոնի գլուխ, Իսլամն է
 (Շահադաթանը)
 , ինչպես ողնաշար Սալլահն է և
 սապատի բարձրագույն կետը ,
 Ջիհադն է :» [34] (Հակիմ)

Սալլահը խոսքերի
 և գործողությունների խումբ է ,
 որը սկսվում է տակբիրով ('Ալլա
 հու Աքբար
 ' , որը թարգմանաբար նշանակու

մ է Ալլահը Մեծ է)
և ավարտվում է տասլիմով (որն
, է Աս-
սաալմու ալայքում ուա Ռահմա
տուլլահ) :

ՍԱԼԱՎՅԻ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ.

Սալահ կատարելով
, մարդը շահում է հետևյալ կեր
պ.

1.

Հոգևոր հրճվանք. **Աղոթքը կապ**

է հաստատում ստրուկի և Ալլա
հի միջև: Այդ դիմում և
անկեղծ հեզությամբ հնազանդո
ւթյուն է Նրան:

2.

Սրտի խաղաղություն և բավարարվածություն : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ինձ արարել են սիրել կանանց և օծանելիք , իսկ Սալահը իմ աչքերի հրճանքն է :» (Հակիմ)

3. Սալահը ետ է պահում ամեն տեսակի մեղքերից և վատ արարքներից: Ալլահն ասում է .

«Իրոք, Սալահը ետ է պահում ցոփությունից և ամեն տեսակի վատ արարքներից և ամեն չարիք թուլացնում է արարքը, իսկ Ալլահին փառաբանելը (h

րեշտակների դիմաց) ավելի լավ է իրոք, (քան քո փառաբանելը Ալլահին աղոթքում):» (Մուրա ալ – Անկարուտ 29:45)

4.

Սալահը ամրացնում է մուսուլմանների միջև եղած կապը , նրանց միասնությունը և սերը: Այն կոտրում է ամեն տեսակի և ոցիալական տարբերություններ, նրանք բոլորը կանգնում են կողք կողքի շարքերով , երիտասարդ ,թե ծեր, հարուստ , թե աղքատ , բարձրախավիկ , թե ցածրախավիկ : Բոլորը նույն են , հեզ Ալլահի դեմ

, դենքերը ուղղած նույն ուղղությամբ (Բիբլա)

[35], նրանք անում են նույն գործողությունները

, կարդում են նույն բաները ,նույն ժամանակ:

ՍԱԼԱՎԱՀԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Կան հինգ աղոթք օրվա և գիշերվա ընթացքում

, որոնք պարտադիր են ամեն մուսուլմանի համար

: Բոլոր տղամարդիկ պիտի Սալահը ներկայացնեն միասին

(ջամաահ) մզկիթում

, եթե չկա հարգալից պատճառ:

Կանայք պիտի աղոթեն տներու
մ : Այդ հինգ աղոթքներն են .

Աղոթքների անունները և Կքանիստ
տեսակը անակը

1. Դիուր (Կեսօրվա) 4

Լուռ , անձայն

2. Ասր (Կեսօրից հետո) 4

Լուռ , անձայն

3. Մադրեք
(Մայրամուտի) 3

Բարձրաձայն

4. Իշա (Գիշերային) 4

Բարձրաձայն

5. Ֆաշր (Այգաբաց) 2

Բարձրաձայն

Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ինքը հաստատեց Աղ
ոթքների ժամանակը: Նա ասաց.

«Դիուրի ժամանակն է
, երբ արևը թեքվում է իր զենի
թից , մինչև
այն պահը, երբ մարդու ստվերը
դառնում է իր երկարությանը հ
ավասար
, և այդ ժամանակվանից գալիս
է Ասրի ժամանակը
: Ասրի (խուրհուրդ տրվող) ժա
մանակը շարունակվում է մինչև
արևը սկսում է դեղնել,(
այն կետում, երբ դառնում է մա
կրուհ[37]):

Մադրեթի ժամանակը մնում է մի
ինչ անհայտանում է հորիզոնի և
արմիր գույնը և Իշայի ժամանակը
մնում է մինչ արևածագի
առաջին լույսերը երեկում են և
տևում է մինչ լուսաբաց: Եթե
արևը սկսում է ծագել,
ձեռնպահ մնացեք Ադոթբից
, քանի որ այն ծագում է Շեյթանի
երկու եղջյուրների միջև :»
(Մուսլիմ)

ՍԱԼԱԱՀԻ ՆԱԽԱԴԻՅԱԼՆԵՐ Ը.

Պետք է իմանալ , որ Սալլահը
ունի որոշակի նախադրյալներ
, եթե մարդ մեկում թերանում

Է ,ապա Աղոթքը դառնում է
անվավեր : Դրանք են .

1.Աղոթել համապատասխան ժա
մանակ.

2.Պետք մաքրվել փոքր և մեծ
անմաքրություններից
: Ալլահին ասում է.

«Օ,

դուք, **ովքեր հավատում եք**: Երբ
դուք մտադրվում եք Սալահ ա
նել, լվացեք ձեր երեսները և ձե
ռքերը մինչև արմունկները
, թաց ձեռքերը անց կացրեք ձե
ր գլուխներով և (**լվացեք**) ձեր ո
տքերը մինչ կոճերը : Եթե դուք ,
ջանաբայի վիճակում եք ,
(**մեծ անմաքրության վիճակում**

), մաքրեք ձեզ (լվացեք ամբողջ մարմինը):» (Մուրա ալ-Մաաիդահ 5:6)

3.

Մարմինը պիտի մաքուր լինի և մեն անմաքրությունից :

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Չգույշ եղեք,
ձեզ մաքուր պահեք մեզից
, քանի որ իրոք
, անդրշիրիմյան պատիժների մե
ծամասնությունը գալիս է այդ
անտեսելուց:» (Դարակութնի)

Հագուստն էլ պետք է
մաքուր պահել ամեն աղտից: Ալ
լահն ասում է .

«Մաքրեք ձեր հագուստները :»
(Սուրա ալ- Մուդաթհիր 74:4)

Պետք է համոզված լինել
, որ աղոթքի վայրը անմաքրությ
ունից գերծ է : Մի հադիթում
, մի բեդվին միզեց մզկիթում
, այսպիսով մարդիկ ոտքի կանգ
նեցին պախարակելու և կանգնե
ցնելու նրան : Դրան Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Թողեք նրան (վերջացնել
, ինչ նա սկսել է) և միզած մա
սում մի դույլ ջուր լցրեք
, քանի որ ձեզ ուղարկվել է ամ
են ինչ հեշտացնելու համար
, ոչ թե դժվարացնելու:
(Բուխարի)

4. Ծածկել 'Աուրան' [38]

.Տղամարդու համար ,
այդ պորտից մինչև ծնկները եղ
ած հատվածն է
, բայց Սալահի ժամանակ այն
ներառում է նաև երկու ուսերը
: Ինչ վերաբերվում է կանանց
, այդ նրա ամբողջ մարմինն է
, բայց Սալահի ժամանակ
, նա կարիք չունի ծածկելու իր
դեմքը և ձեռքերը
: Ալլահն ասում է .

« Օ, Ադամի զավակներ:
Զարդարվեք (կրելով մաքուր հա
գուստ), երբ աղոթում եք:»
(Սուրա ալ- Արրաֆ 7:31)

5.

Պետք է նայել Քիբլայի ուղղությամբ: Ալլահն ասում է .

«

Այսպիսով շրջեք ձեր դեմքերը Ալ-Մեզջիդ Ալ-Հարամ – ի ուղղությամբ (Մեքքայում)
: Եվ որտեղ էլ որ լինեք, շրջեք ձեր դեմքերը (աղոթքում) այդ ուղղությամբ:» (Սուրա ալ-Բակարա 2:144)

Կանայք

, ում մոտ առկա է ամսական և ամ ետծննդյան արյունահոսություն, չպիտի աղոթեն
, մինչ այդ չդադարի :
Դրանից հետո նրանք պիտի լի

ականաւար լոգանք ընդունեն **(դու
սուլ)**

և հետո սկսեն աղոթել կրկին
, **ամեն աղոթքից առաջ վուդու
կատարելով**

: Արյունահոսության ընթացքում
բաց թողնված աղոթքները վեր
ականգնելու անհրաժեշտություն
չկա:

ՍԱԼԱԱՀԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Անհրաժեշտ է կատարել լիա
րժեք և կատարյալ վուդու, ինչպ
ես Ալլահը հրամայել է .

« Օ, դուք

, **ոլքեր հավատացել եք**

: Երբ դուք կանգնում եք աւ-

Սալաահի, (աղոթքի) , լվացեք ձեր երեսները և ձեր ձեռքերը մինչև արմուկները , անց կացրեք ձեռքերը գլուխներով և (լվացեք) ձեր ոտքերը մինչև կոճերը:» (Սուրա ալ- Մաաիդան 5:6)

2. Պետք է դեմքը և ամբողջ մարմինը ուղղել Քիբլայի ուղղությամբ , որը Քաբաան է և մտադրվել սրտանց աղոթել համապատասխան աղոթքը առանց բարձրաձայնելու :

3. Պետք է ասել Տաքբիր - ուլ Իհրամը ասելով . ' Ալլահու Աքբար ' :

Պետք է անել այս կքանստելու տեղին նայելով , բարձրացնելով ձեռքերը ուսերի կամ ականջների բարձրության ք և մատները բաց պահելով : Անհրաժեշտ է ուղված լինել դե պի Քիբլան :

4.

Ձեռքերը պիտի դնել կրծքավան դակին, աջ ձեռքը ձախի վրա և ընթերցել բացող խոսքերը , որը կոչվում է Դուա –ուլ-Իստիֆտահ:

«Սուբհանակ-

Ալլահումմա ուա բի համդիկա , ուա տաբարակ –Ասմուկա , ուա տաալա

ջադուկա ուա լա իլահա դայրու
քա:» Այս թարգմանվում է այսպ
ես.

«

Ես հայտարարում եմ Քեզ ազա
տ և հեռու ամեն անկատարութ
յունից , Օ,

Ալլահ և ամբողջ փառքը քոնն է
: Օրհնված է Քո Անունը ,
Մեծ և Բարձրյալ է Քո Թագավ
որությունը :

Ոչ ոք չունի իրավունք երկրպագ
ության բացի Քեզանից:»

Որից հետո պիտի ասել .

« Աուզու բիլեհի մին աշ-
Շեյթան իռ- Ռաջիմ :

Բիսմիլահ իռ- Ռահման իռ-

Ռահիմ:»

Այն թագմանվում է հետևյալ կերպ.

«Ես ապաստան եմ խնդրում Ալլահի հետ Շեյթանից ,
 Մերժված մեկից: Ալլահի Անունով, Ամենագթասիրտ ,
 ով տալիս է իր Գութը:»

Հետո , պիտի ընթերցել ԱԼ-Փատիհա[39] Սուրան ասելով "Ամեն", ավարտից հետո:

Այդ Սուրային կարելի է հաջորդել որևէ այլ Սուրա Դուրանից :

5.Սուրաները ընթերցելուց հետո , պետք է խոնարհվել (Ռուկու) , սկզբում պիտի ասել .

«Ալլահու Աքբար»

«Ալլահն Ամենամեծն է :»

.....

որից հետո բարձրացնել ձեռքեր
ը ուսերի կամ ականջների բարձ
րության : Դրանից հետո
, պիտի անել խոնարհում: Այս
վիճակում ,
պետք է դնել ձեռքերը բաց մա
տներով ծնկներին
, արմուկները մի փոքր հեռու
պահելով
: Ռուկույի ժամանակ պիտի աս
ել երեք անգամ .

«Սուբհանա Ռուբբիյա –իլ-
Ազիմ»

«

Ես հայտարարում եմ իմ Տիրոջը
, Ամենափառահեղին,
լինել բարձրյալ և վեր ամեն թեր
ություններից :»

6.

Այնուհետ պետք է բարձրացնել
գլուխը և մարմնի վերի մասը ո
ուկույից
, բարձրացնելով ձեռքերը ուսերի
կամ ականջների բարձրության
ասելով.

«ՍամիԱլլահու լիման Համիդահ:
»

«Ալլահը լսում է նրանց
, ովքեր փառաբանում և դիմում
են Նրան :»

Այս խոսքերը պիտի ասել ,
 թե մենակ աղոթելուց
 , **թե ուրիշներին աղոթքի առաջ
 նորդելուց:** Կանգնած վիճակին
 վերադառնալուց հետո խեղճ է
 ասել .

«Ռաբանաա ուա լակ- ալ –
Համդ:»

«Մեր Տեր և Քոնն է
 ամբողջ գովքը:»

Եթե մարդ աղոթում է Իմամի[4
0] ետևից
 , կանգնելու ժամանակ պիտի ա
 սի .

«Ռաբանաա ուա լակ ալ Համդ »

«Մար տեր և Քոնն է ամբողջ
փառքը :»

Այդ ասելուց , խորհուրդ է տրվու
մ ձեռքերը դնել կրծքավանդակի
ն

, այնպես ինչպես արվում է կան
գնելու ընթացքում,
ռուկուլից առաջ :

7. Հետո պետք է Սուջուդ
, երկրային կքանիստ կատարել
: Այդ ժամանակ պիտի ասել .

«Ալլահու Աքբար»

«Ալլահը Ամենամեծն է :»

.....

առանց ձեռքերը բարձրացնելու :
Հետո պետք է խոնարհվել, դնել

ով ծնկները գետին,
 ձեռքերը առաջ,
 և խոնարհել ճակատը և քիթը
 , երկու ձեռքերը , երկու ծնկները
 , ոտքի մատները
 , եթե իհարկե այդ դժվարությու
 ն չի ներկայացնում :

Ձեռքի և ոտքի մատները պիտի
 ուղղված լինեն Քիբլային :

Միևնույն ժամանակ ,[արմունկնե](#)
[րը պետք](#)

[է մի փոքր հեռու լինեն մարմնի](#)
[ց :](#) Ծնկները պետք

է հեռու լինեն ստամոքսից, [իսկ](#)
[ազդրերը ոտքերից :](#)

Իսկ ոտքերը և ձեռքերը
 մի փոքր վեր գետնից
 : հետո պետք

է ասել երեք անգամ .

«Սուբհանա Ռաբի- իլ- Ալլա:»

«Ես հայտարարում եմ Օմ Տիրոջը

, Ամենաբարձրյալին ամեն թերությունից վեր :»

Սուջուդի, երկրային կքանիստի ժամանակ անհրաժեշտ է դուա արտաբերել այնքան շատ, որքան հնարավոր է [\[41\]](#) : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ինչ վերաբերվում է ռուկույին , փառաբանիր տիրոջը , ինչ վերաբերվում է սուջուդին , ապա արտաբերիր այնքան դուա , որքան հնարավոր է : Քանի որ այդ այն վայրն է

, որտեղից ընդունվելու հավանա
կանությունը մեծ է:» (Մուսլիմ)

8. Պետք

է բարձրացնել գլուխը սուջուդից
և ասել . « Ալլահու Աքբար:»

Այդ ասելու ժամանակ պետք չէ
բարձրացնել ձեռքերը ուսերի կա
մ ականջների բարձրությամբ :

Ձախ ոտքը պետք է
թողնել հարթ վիճակում և հպվե
լ դրան ,

իսկ աջ ոտքը ,մի փոքր բարձրա
ցնել , հենվելով մատներին :

Ձեռքերը պետք

է դնել ազդրերին և ծնկներին և
երեք անգամ ասել .

«Ռաբբիֆի»

«Տեր Իմ, ներիր ինձ:»

Ավելացնելով , կարելի է ասել .

«Ալլահումա աղֆիր լի,
ուառահամնի. Ուսահդինի .
ուառուզուքնի . ուսա աաֆինի .
ուաջարուրնի:»

« Օ, Ալլահ , ներիր ինձ
, գթա ինձ,
պարզևիր ինձ գոյություն,
պահիր ինձ ապահով,
բարելավված
և ամրացրու իմ թուլություններ
ը :»

9.

Հետո անհրաժեշտ է կատարել ե
րկրորդ սուջուդը ասելով.

«Ալլահու

Աքբար» առանց ձեռքերը բարձրացնելու :

Ամենը պիտի արվի ինչպես առաջին սուլթուդի ժամանակ :

10. Պետք

է բարձրացնել գլուխը ասելով.

«Ալլահու Աքբար»

առանց ձեռքերը բարձրացնելու :

Որից հետո պետք է

կանգնել և կատարել երկրորդ ու ակկան , հենվելով ծնկների

, **երթ հնարավոր է :**

Երթ ծնկների հենվելը անհնար

է , **պետք է հենվել ձեռքերին :**

Կանգնած ժամանակ անհրաժեշտ

է ընթերցել Սուրա ալ-

Ֆաթիհան և մեկ այլ Սուրա

, ճիշտ այնպես
, ինչպես արվել է առաջին ռակ
այում :

11.

Երբ մարդ աղոթում է և աղոթք
ը բաղկացած է երկու ռակյաթի
ց,

ապա այդ երկրորդ կքանիստից
հետո , պետք

է հենվել ձախ ոտքին ,

իսկ աջը պահել ուղիղ :

Աջ ձեռքը պիտի բռնեցք անել
և դնել աջ ազդրի վրա

, իսկ ցուցամատը պիտի բարձր
ացնել ասելով տաշահուդ

, որը Տաուհիդի խորհրդանիշն
է :

Ձախ ձեռքը պետք է դնել ձախ

ագորի
 և ծնկի ներքևի մասում և կար
 դավ տաշահուղ.

«Ատ-տահիյատու լիլեհի
 , ուսա սալաուատու , ուստ-
 տայբատու, աա-
 սալլամու ալայքա այուհան
 Նարիյու

, ուս ռահմատուլահի ուս
 Բարաքեթու: Աս;

Սալլամու ալեյնա ուս ալլա
 իբրադա իլահ իս սալիհին
 : Աշհիադու ան լա իլահա իլ
 Ալլահ , ուս աշհադու աննա
 Մուհամեդան արդուհու ուս ռա
 սուլու : Ալլահումա սալլի ալա
 Մուհամեդ ուս ալլա Ահլի
 Մուհամեդ քամա սալայթա

ավա Իբրահիմ
 , ուա Ալլի Իբրահիմ իննակա Հ
 ամիդուն Մաջիդ: Ուա բարիկա
 ավա Մուհամեդ ուա
 ավա Ալլի Մուհամեդ քամա բար
 ակտա ավա Իբրահիմ
 , ուա Ալլի Իբրահիմ, իննակա Հ
 ամիդուն Մուջիբ:»

«Բոլոր խոսքերը և գովքը միայն
 Ալլահինն են,
 և բոլոր աղոթքները ,
 և երկրպագման գործողությունն
 երբ , և բառերը , և ածականները
 :

Թող ապահովությունը Ալլահի և
 ինի քեզ վրա , Օ,
 Մարգարե և թող
 Ալլահի Գութն ու օրհնանքը լին

ի քեզ :

Թող Ալլահը ուղարկի իր խաղա
դուքյունը և Անվտանգությունը
մեզ և Ալլահի առաքինի ստրուկ
ներին : Ես վկայում եմ , որ ոչ ոք
չունի երկրպագման իրավունք ,
բացի Ալլահից և վկայում եմ

, որ Մուհամեդը Իր ստրուկն ու
մարգարեն է : Օ, Ալլահ,

Փառաբանիր և պատվիր

Մուհամեդին և Մուհամեդի ճշմ
արիտ հետևորդներին

, ինչպես Դու փառաբանել և պ
ատվել ես Իբրահիմին և Իբրահ
իմի առաքինի ժառանգներին

: Իրոք, Դու արժան ես ամեն գ
ովքի ,

Կատարելության Պատվի և փա
ռաբանման մեջ :

Օ, Ալլահ, Ուղարկիր անսպառ օրինանք Մուհամեդին և արժանի հետևորդներին Մուհամեդի , ինչպես դու ուղարկել ես օրինանք Իբրահիմին և առաքինի ժառանգներին Իբրահիմի : Իբրոք , Դու արժանի ես ամեն փառքի , Կատարյալ Պատվում և Փառքում:»

Հետո պետք է ապաստան խնդրել ձորս բաներից .

«Ալլահումա իննե աուզու բիկա մին ադհաբի ջահաննամ , ուա մին ադհաբ իլ քբր , ուա մին ֆիտնաթ իլ մահյաա ուալ մամաաթ

, ուա մին ֆիթնաթ իլ –
մասիի իդ- [Դաջալ:](#)»

« O, Ալլահ
, ես ապաստան եմ խնդրում Դ
ժոխքի պատժից ,
Շիրիմի Պատժից ,
[Ապրելու և Մահանալու փորձու
թյուններից և կեղծ
Մեսիայի Փորձություններից:»](#)[\[42](#)
[1](#)

Այնուհետև
, կարելի է Ալլահից խնդրել ցան
կացած բան[\[43\]](#),
[որը վերաբերվում է այս և հետ
ագա կյանքին :](#)

12. Վերջապես , պետք է անել 'տասլիմ' թերթելով գլուխը աջ կողմ և ասել .

«Աս-

Սալամնու ալայքուն ուա Ռահմա տուլլահ.»

«Թող Ապահովությունը և Գուր ը Ալլահի լինի ձեզ վրա:»

Հետո

, պիտի տասլիմ անել ձախ կողմ ասելով. «Աս-

Սալամնու ալայքուն ուա Ռահմա տուլլահ:»

13. Եթե աղոթքը բաղկացած է երեք ռակյաթից , ինչպիսին է մեդրեր

աղոթքը կամ ձորս ռակյաթից
 , ապա «Աշհհադու ան լա իլահ
 հա իլ
 Ալլահ ուա աշ հադու աննա Մո
 լհամադան
 Աբդուլհու ուա Ռասուլուլհու» խո
 սքերից հետո
 , պետք է կանգնել և
 շարունակել աղոթքը և մնացած
 ռակյաթները :
 Բոլոր ռակյաթներից հետո ,
 պետք է
 նստել տաշահուդ և ավարտելու
 ց հետո պետք
 է ասել տասլիհմ և ավարտել ա
 ղոթքը :

ԿԱՄԱՎՈՐ ԱՂՈԹՔՆԵՐ.

Պետք է իմանալ
 , որ կան որոշակի Աղոթքներ
 , որոնք կոչվում են աս- Սուլնա
 - ուր-

Ռաուատեր, որոն կօգնեն վաս
 տակել լրացուցիչ պարզև և աս
 տիճան Ջեննայում :

Արվում են այնպես
 , ինչպես պարտադիր աղոթքներ
 և
 : Դրանց մասին արդեն խոսվել
 է :

ԱՂՈԹՔԻ ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԺԱՄ ԵՐԸ.

Կամավոր աղոթքները կարելի է
 կատարել ցանկացած ժամանա
 կ

, բացի Ալլահի և Մարգարեյի և
նոյնից արգելված ժամերից
: Այդ ժամերն են .

1. Ֆաջր աղոթքից հետո
, մինչ նիզակի լայնքով արևի ծ
ագելը :[\[44\]](#)

2.Արևի զենիթին հասնելու ժամ
անակից , մինչ իջնելը :

3.
Ասր աղոթքից հետո ,մինչ արևի
մայր մտնելը :

Ութըր աղոթքը նույնպես Սուլնն
ա է , որը
բաղկացած է մեկ ռակյաթից
: Այն պիտի լինի վերջին աղոթք
ը քնելուց առաջ :

ԶԱԲՅԱ

Մուսուլման դառնալուց հետո
 , անհրաժեշտ է վճարել Զաքյաթ
 , **կարիքավորներին**
 : Այն Ալլահի իրավունքներից մեկն է
 , որը մուսուլմանը պիտի վճարի
 իր աղքատ և կարիքավոր եղբորը
 , **ապահովելու նրան և ձեռքազատելու խնդրելու նվաստացումից**
 : Ալլահն ասում է .

«Եվ նրանց հրամայվել է երկրպագել Ալլահին և ոչ ոքի բացի Միայն Նրանից ,
 խուսափել տալ զուգընկեր Նրան և հաստատել Սալաահ

, տալ Չաքյաթ :

Եվ սա է ճշմարիտ կրոնը:»

(Սուրա ալ- Բայինահ 98:5)

Կան շատ պատճառներ և մեծ իմաստություն Չաքյաթի գաղափարում : Դրանցից են .

1.

Այն մաքրում է հարուստ մուսուլմանի հոգին և ազատում

է ընչաքաղցությունից

, եսասիրությունից և ժամանակավոր աշխարհիկ բարիքների սիրուց և նվազեցնում է նրա ցանկությունները:

2.Այդ մաքրում է աղքատի սիրտը ատելությունից և նախանձից, որը կարող են զգալ հարուս

տի հանդեպ :

Նրանք տեսնում են
, որ նրանց ունեցվածքից իրենց
էլ է բաժին հասնում և որ, նր
անք օգնում և լավ են վերաբեր
վում:

3.Այդ օգնում է
մուսուլմանին լավ վերաբերմուն
ք ունենալ չունևորի նկատմամբ

և գերադասել նրան իր շահերից
:

4.

Այն թերևսացնում է աղքատությ
ունը մուսուլմանական հասարա
կություներում և նվազեցնում է վ
տանգները

, ինչպիսիք են գողությունը
 , մարդասպանությունը ,
նվաստացումը : Այն բերում
 է հոգևոր կախվածության և ե
 դրայրության
 և միմյանց կարիքների հոգացու
 թյան :

5. **Այն նաև լավ դեր է**
խաղում Իսլամի կոչին ամբողջ
աշխարհում : Այդ արարքները
 ցույց են տալիս
 ոչ մուսուլմանին իրական կրոնի
 գեղեցկությունը և պատկերը ,
 որը հույս է դրա ընդունման :

ԶԱԲՅԱՀԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Ունեցվածքը նիսաբում
 , որը ունեցվածքի այն քանակու

թյունն

է , **որից պետք է զաքյաթ տալ:**
Այն հավասար է 85 գրամ ոսկու
:

2. Մեկ տարվա արդյունքը
, **եթե մարդ ունի նիսար ամբողջ տարվա ընթացքում :**

ԶԱԲՅԱԹԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒՆԵՐԸ

Ալլահը սահմանել է այն մարդկանց
, **ովքեր իրավասու են ստանալ Զաքյաթ :** Ալլահն ասում է .

«Աս-

Սադական, **(այստեղ Զաքյաթը)**
միայն աղքատների և խեղճերի
և այն հավաքողների համար է

, ինչպես նաև գրավ նրանց սրտերի

, ովքեր հակվել են առ Իսլամ

, ինչպես նաև գերիների ազատման, պարտք ունեցողների և Հանուն Ալլահի (այսինքն Մուջահիդիների, ովքեր պայքարում են հանուն Ալլահի) պայքարի համար:

Այն նաև ճամփորդների համար

է և պարտավորություն է Ալլահից :

Եվ Ալլահը Ամենաաիմացյալ և Ամենաաիմաստունն է :»

(Մուրա առ- Տաուբահ 9:60)

ԿԱՐԵՈՐ ՆՇՈՒՄՆԵՐ

1.

Զաքյաթի պարտավորություն չկա այն բաների վրա, որոնք հանդիսանում են անձնական օգտագործում, ինչպես տունը, կահույքը, մեքենաները և անասունները, որոնք օգտագործվում են որպես փոխադրամիջոց:

2.

Զաքյաթ չկա այն բաների համար, որոնք հանդիսանում են որպես վարձով վերցված:

Այդպիսիք են մեքենաները, խանութները, տները

: Սակայն, Զաքյաթ պետք է վճարել որպես վարձ, եթե այն համակից է ուրիշ ու

նեցվածքի , կամ այն վարձակալ
 ության տակ է մեկ տարի անդ
 ադար և հասնում է նիսարի:

ՌԱՄԱԴԱՆԻ ՊԱՀՔ (ՄԻՅԱՄ)

Մուսուլման դառնալուց հետո
 , պետք է պահք պահել
 ամեն տարի ,**Ռամադան ամսում**
 : Պետք
 է խուսափել ամեն ինչից , ինչ կ
 ոտրում է պահքը ,
 օրինակ ուտելիքը
 , խմիչքը և սեռական հարաբեր
 ությունը Ֆաջր ժամանակից մի
 նչ Մադրեր , **որպես հնազանդու
 թյուն Ալլահին:** Ալլահն ասում է .

« Օ, դուք ուրբեր հավատում եք ,
 պահքը սահմանվել է ձեզ համա-
 ր այնպես
 , ինչպես սահմանվել էր ձեզանի-
 ց առաջ գտնվողների համար
 , որպեսզի դուք կարողանաք դ-
 առնալ առաքինիներից:»
 (Սուրա ալ- Բակարա 2:183)

Ակնհայտ է
 , որ պահքը չի հանդիսանում մ-
 իայն ուսելիքից և ֆիզիկական
 բաներից խուսափում
 , այլև հոգևոր արարքներից , n
 րոնք կարող են ջնջել պարզևր
 : Այդպիսի արարքներից են ստե-
 րը , բամբասերը
 , կեղծ խոսելը և ուրիշ վատ վե-
 րաբերմունքներ : Պետք է հիշել

, որ պարտավորություն է խուսափել վատ արարքներից ոչ միայն Ռամադանի ընթացքում , այլև դրանից դուրս ամիսների ն : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ով ետ չի կանգնում կեղծ զրույցներից և արարքներից , Ալլահը կարիք չունի նրա անոթի և անջուր մնալուն:»
(Բուխարի)

Կան շատ պատճառներ և մեծ իմաստություն Սիյամի մեջ : Այդ պատճառներից են .

1. Որ այն,
հոգեբանական վարժություն է հավատացյալի համար , քանի որ նրա հոգին կատարու

մ է ջիհադ[45] իր ցանկությունն
երի և իղձերի դեմ :

2. Այն պահում

է մուսուլմանի հոգին վեր ամեն

անպատեհ խոսքերից և արարքն
երից : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.

Ն) ասաց.

««Երբ ձեզանից մեկը պահք է
պահում , նա չպիտի չարախոսի
, բղավի և գոռգոռա և եթե
, մեկը անիծում կամ կռվում
է նրա հետ , թող նա ասի .

«Իրոք, ես պահք պահող անձ ե
մ :»» (Բուխարի)

3. Պահքի շնորհիվ նաև կարելի
է հասկանալ կարիքավոր եղբոր

զգացմունքները , որը կխրախուսի լրացնել իրավունքները , հարցնել որպիսությունը և ընկալել կարիքները :

ՆՇՈՒՄ.

Ամսեկանի կամ ետժննդյան արյունահոսության մեջ գտնվող կնոջը չի թույլատրվում պահք պահել , մինչ դրա ավարտը :

Նա պիտի կատարի լիակատար

լվացում (դուսուլ) և լրացնի բաց թողնված պահքի օրերը : Եթե մեկը ճամփորդում կամ հիվանդ է , ապա նա հնարավորություն ունի պահք չպահել

, բայց այդ օրերը պետք է
լրացնել մեկ այլ ժամանակ : [\[46\]](#)

ՀԱՉ

Մուսուլման դառնալուց հետո,
պետք
է կյանքի ընթացքում կատարել
Հաջ :

Այն ուխտագնացությունն է Ալլահ
ի Սուրբ Տուն , Քաաբա
, որպեսզի կատարվի որոշակի
արարողություններ
, որոշակի վայրերում և որոշակի
ժամանակ

: Իսլամի այս սյունը պարտադիր
է ամեն մուսուլմանի համար
, լինի տղամարդ , թե կին
, ով գիտակից է և հասել է հա

սունության շրջանի
 , եթե նրանք ունեն ֆիզիկական
 և ֆինանսական կարողություն :
 Եթե որևէ մեկը անբուժելի հիա
 վնդ է , որը խոչընդոտում
 է Հաջ կատարել
 , ապա նա կարող է գումար տ
 ալ որևէ մեկին
 , ով կկատարի այդ նրա փոխա
 րեն
 , եթե նա ունի այդ ֆինանսակ
 ան կարողությունը
 : Բայց եթե մարդը գումար չուն
 ի Հաջի համար և այն բավակա
 նացնում
 է իր և ընտանիքի ծախսերը հո
 գալուն
 , ապա Հաջը պարտադիր չէ նր
 ա համար : Ալլահն ասում է.

«Եվ Հաջ դեպի Տունը (Քաարա) մարդկության պարտքն է , որը շնորհվել է Ալլահից : Նրանք , ովքեր կարող են թույլ տալ այ դ ծախսը , և ով չի հավատում , ապա Ալլահը ճի կանգնում ալ լամինի (մարդկության և Ջիներ ի) կարիքին:»
(Սուրա Աալի Իմրան 3:97)

Կան
շատ պատճառներ և իմաստություն
, թե ինչու է Հաջը սահմանված
: Դրանցից են .

1.

Մեծացնել լավ պարգևը հնազա

նդության համար
 , քանի որ Հաջր
 , որը Ալլահը ընդունում է ,
Ջեննայի է : Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ումրան **[47]** որին հետևում են
 , փոքր մեղքերի թողություն է
 , որը մարդ կատարում
 է դրանց միջև,
 իսկ Հաջի պարգևը
 , որը Ալլահը ընդունում է ,
Ջեննան է:» (Բուխարի)

2.

Գիտակցելու մուսուլմանների մի
 ասնականությունը
 , **քանի որ Հաջր ամենամեծ Իսլ**
ամական հավաքն է

: Ամբողջ աշխարհից մուսուլմանները գալիս են մեկ վայր, միևնույն ժամանակ և կոչում են միևնույն Տիրոջը, **հազնում են միանման հազուստներ և կատարում են միևնույն ծեսերը:**

Ոչ մի տարբերություն չկա աղքատի կամ հարուստի , ազնվածինի , կամ ոչ ազնվածինի , սևի և սպիտակի , **արաբի և ոչ արաբի միջև:** Ալլահի դիմաց բոլորը նույն են , ոչ մի տարբերություն չկա, բացի երկյուղածությունից (**տակուայից**)

: Հաջը այնպիսի իրադարձություն է

է , որը նշում է մուսուլմանների
եղբայրությունը և նրանց հույս
երի և զգացմունքների միասնակ
անությունը :

3. Այն հանդիսանում
է հոգևոր վարժանք
, որը վարժեցնում
է ֆիզիկական և մտավոր ջանք
երը Ալլահի ուղղում և Նրա Գո
հունակությանը հասնելուն :

4. Այն հանդիսանում
է ազատում մեղքերից և վատ
արարքներից : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ով Հաջ է անում այս Տուն (Ք
աաքա) և չի ընկնում սին ճառե
րի մեջ և մեղքեր չի գործում

, վերադառնում է անմեղ
 , [ինչպես մորից ծնված օրը:](#)»
 (Բուխարի)

ՀԱՋԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.

Հաջը երեք տեսակի է
 , որոնցից [յուրաքանչյուրը ունի իր յուրահատուկ ծիսակարգը](#) :
 Լավագույն տեսակը կոչվում է
 Տամաատու, որը նշանակում է ,
 որ մարդ կատարել է և Հաջ ,
 և Ումրա առանձին, [հաջի սուրբ ամսում](#) : Այն կատարվում
 է հետևյալ կերպ.

1.

Պետք է մտնել Իհրամի [\[48\]](#) վիճակ Միքաթից [\[49\]](#), մինչ
 Դուհի Հիջահի 8- [րդ օրը](#):

Իհրամի վիճակ մտնելուց պետք է ասել .

«Լաբայք

Ալլահուլմմա Ումրաթան մուրթամ
իթան բիհա իլահ Հաջ:»

«Ես այստեղ եմ քո ծառայության
ն տակ , Օ, Ալլահ
, կատարում եմ Ումրա և հետո
Հաջ (առանձին):»

2.Ժամանելով Մեքքա, պետք
է կատարել Տաուաֆ[50], Քաբբ
այի[51] շուրջ և հետո Սաի Ու
մրայի համար
, այնուհետև պետք
է սափրել կամ կտրել մազերը
: Կանայք պիտի կտրեն մազեր

մատի երկարության մեկ երրորդ
ի չափով:

3.Դուռի Հիջահի 8-րդ օրը
, որը կոչվում
է տարույահ , պետք
է մտնել Իհրամի վիճակ դուհայ
ի[52] ժամանակ

, այն վայրում որտեղ
, **որ գտնվում**

ես:Այնուհետ ,պետք

է գնալ Մինա[53] , որտեղ պետք
է աղոթել Դհր, Ասր, **Մադրեր**

և Իշա աղոթքները : Պետք

է կրճատել Դհր , Ասր և

Իշա աղոթքները

, ինչպես ճանապարհորդները

, **բայց դրանք չպետք է միացնել**

: [54]

4. Դուռի Հիջրայի իններորդ օրը ,
որը կոչվում է Արաֆայի[55]օր,
երբ արևը ծագում է ,[պետք](#)
[է թողնել Միման և գնալ Արաֆ](#)
[ա:](#)

Երբ գալիս է Դըհրի ժամանակ
ը , [պետք](#)
է աղոթել Դըհր և Ասր աղոթքն
երը երկու ռաքյաթով
, [միացնելով իրար](#)
: Ավարտելուց հետո , [պետք](#)
է ամբողջ ժամանակ հիշատակել
Ալլահին և անկեղծ խորանք
, [դուա ասել:](#) Կարելի է Ալլահից
խնդրել ցանկացած բան
, [ձեռքերը պարզելով և դեմքը](#)
[Քիբլա ուղղելով :](#)

5.Երբ

Արաֆաթի օրը արևը մայր
է մտնում, [պետք](#)

[է գնալ Մուզդալիֆահ:\[56\]](#)

Հասնելով այնտեղ պետք
է աղոթել Մադրեր և Իշա աղոթ
քները ,

[միացնելով դրանք և Իշան դար
ձնելով միայն երկու ռաքյաթ :](#)

Գիշերը պետք

է անց կացնել Մուզդալիֆայում
և երբ հասնում

է Փաջրի ժամանակը

, [անհրաժեշտ](#)

[է աղոթել այն որքան հնարավոր](#)

[է շուտ և դուա անել ու հիշա
տակել Ալլահին մինչ երկինքը պ
արզ դառնա :](#)

6. Բայց մինչև արևի ծագելը
 , պետք
 է հեռանալ Մուզդալիֆայից Մին
 ա: Հասնելով այնտեղ
 , պետք է յոթ քար գցել Ջումրա
 թ ուլ Աքաբայում[\[57\]](#),
 ասելով 'Ալլահու Աքբար' ամեն
 գործողության ժամանակ
 : Քարերը պիտի լինեն սիսեռահ
 ատիկի չափով :

7. Դրանից հետո պետք
 է մորթել զոհաբերվող կենդանին
 և այնուհետ կտրել կամ սափր
 ել մազերը : Կանայք չպետք
 է սափրեն մազերը , նրանք պի
 տի կտրեն այդ մատի մեկ երրո
 ղի երկարությամբ :

8. Այդ ժամանակ կարելի է
 դուրս գալ մեծ Իհրամի վիճակի
 ց , **բայց փոքր Իհրամը մնում է :**
 Կարելի

է հագնել սովորական հագուստն
 եր և անել ամեն ինչ
 , ինչ թույլատրելի է
 , **բացի ամուսնական պարտակա
 նություններից :**

9. Հետո պետք

է գնալ Մեքքա և կատարել Տա
 ուաֆ և Սայի , **Հաջի համար
 : Ավարտելուց հետո , կարելի
 է վերադառնալ Մինա և մնալ ա
 յնտեղ տասնմեկերորդ և տասն
 երկուերորդ օրերը
 : Այդ օրերի ընթացքում , անհր
 աժեշտ է գցել յոթ քարեր բոլոր**

Զամարաթներում ասելով .
 'Ալլահու Աքբար', **ամեն քարի հե**
տ : Այդ պետք է անել ,
 երբ արևը սկսում է թեքվել իր
 զենիթից
 : Անհրաժեշտ է սկսել փոքր
 Զամրայից
 , **հետո միջինը և վերջում մեծը**
 :

10.

Տասներկուրորդ օրը, քարեր նե
 տելուց հետո , **պետք**
է թողնել Մինան
 : Սակայն կարելի է նաև մնալ
 այնտեղ ևս մեկ օր, և անել նույ
 ն գործողությունը, մինչ հաջորդ
 օրվա արևածագ
 , **երբ այն սկսում**

է թերթել իր գենիթից և դա լավագույնն է :

11.Երբ մարդ մտադրվում է վերադառնալ տուն , նա պետք է գնա Մեքա և կատարի Տաուաֆալ Ուադա:[58]

Կնոջ համար , ով ամսականի կամ ետծննդյան արյունահոսությամբ մեջ է , այս պարտադիր չէ : Այս ավարտելուց հետո , Հաջը համարվում է ավարտված :

ԱԼԼԱՀԻ ԵՐԿՐՊԱԳՈՒՄԸ

Սիրելի եղբայրներ և քույրեր , հիշեք , որ երկրպագումը պարտադիր է ամեն մուսուլմանի համար , ով հասել

Է հասունացման տարիքի և զտ
նվում է գիտակից վիճակում

: Իսլամի այս պանը հետևելը
, նշանակում է մտնել Ջեննա
, Ալլահի Գուրը ստանալուց հե
տո

: Մի անգամ Մարգարեն ասաց
մի բեդվինի , ով եկել
էր նրա մոտ .

««Օ, Ալլահի Մարգարե, ինչ
է Ալլահը ինձ պարտադրել կապ
ված աղոթքի հետ:»

Նա պատասխանեց.

«Ամենօրյա հինգ աղոթքները
, բացի այնից ,
երբ դու ցանկանում ես կատար
ել կամավոր աղոթքներ:»

Նա հարցրեց.

«Ինչ է Ալլահը պարտադրել ինձ
 , կապված պահքի հետ:»

Նա պատասխանեց . «

Ռամադան ամիսը

, բացի այն դեպքերից

, երբ դու ցանկանում ես կատա
 րել կամավոր պահք:»

Նա ասաց. « Ասա ինձ ,

ինչն է Ալլահը պարտադրել ինձ

, կապված Չաքյաթի հետ:» Հա
 դորդորը ասաց.

«Այսպիսով Ալլահի Մարգարեն
 տեղակացրեց նրան Իսլամի կան
 ոնները :» Բեդվինը ասաց. «

Երդվում եմ նրանով ,

ով պատվել է քեզ

, ես չեմ անի որևէ կամավոր գո
 րծողություն և երբեք չեմ թողնի

այն

, ինչ Ալլահը հրամայել է ինձ:»

Ալլահի Մարգարեն ասաց.

«Նա հաջողության է հասել

, (կամ նա կմտնի Ջեննա

), եթե նա ասում է ճշմարտությ
ունը :»» (Բուխարի)

ԵՐԿՐՊԱԳՄԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱ Ն Լ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԵՏԷԱՆ ՔՆԵՐԸ.

1.

Հավատացյալները կնվաճեն երջ
անկություն և հաջողություն այ
ս և հանդերձյալ կյանքում :

Ալլահն ասում է .

«Իրոք, ով մաքրագարդում է իր
են , կհասնի հաջողության
, (ինչպես նաև նա)

, ով հիշում և փառաբանում է
 իր Տիրոջ Անունը և աղոթում
 է:» (Սուրա ալ- Ալաա 87:14-15)

2. Ֆիզիկական և հոգևոր ուժ,
 որը Ալլահի հետ անձնակն գրույ
 ցի արդյունք է : Ալլահն ասում է .

«Իրոք, Ալլահը նրանց հետ է
 , ովքեր վախենում են Նրանից
 , անում են իրենց պարտավորու
 թյունները

Նրա հանդեպ և նրանց հետ
 , ովքեր մուհսիմուն (բարի արա
 րքներ կատարողներ) են :»
 (Սուրա ան- Նահլ 16:128)

3.

Ալլահի օգնությունը և Նրա հա
 վատացյալ ստրուկների հեղինա

կության հաստատումը երկրի վրա : Ալլահն ասում է .

«Իրոք, Ալլահը կօգնի նրանց , ովքեր օգնում են հանուն Նրա : Ճշմարիտ , Ալլահը ամենա ուժեղն է , Ամենահզորը : Նրանք, մուսուլման կառավարիչները, ում Մենք տանք իշխանություն երկրի վրա , կիրամայեն Սալաահի հաստատում, Չաքյաթի վճարում և կմի անան բարիքի և կարգելեն չարիքը : Այսինքն , նրանք դարձնում են Ղուրանը իրենց երկրի օրենք , կյանքի ամեն ոլորտներում : Եվ Ալլահի հետ

է հանգուցալուծվում ամեն արա
րածի և իրերի խնդիրները:»
(Սուրա ալ- Հաջ 22:40-41)

4.Կառուցում է եղբայրության և

համագործակցության և ապահո
վության կապեր անհատների մի
ջև

, ովքեր գտնվում են Իսլամակա
ն հասարակությունում

: Ալլահին ասում է .

«Հավատացյալները

, կանայք և տղամարդիկ առւիյ
ա են ,

(այսինքն օգնողներ, պաշտպանն
եր , ընկերներ միմյանց) :

Նրանք միանում են ամեն բարի

քի և մերժում են ամեն չարիքը
 : Նրանք հաստատում են Սալա
 ահ, տալիս են Չաքյաթ
 , հնազանդվում են Ալլահին և
 Նրա Մարգարեյին
 : Ալլահը կտա իր Գուլթը նրանց:
 Իրոք
 , Ալլահը Ամենահզոր և Իմաստ
 ունն է:» (Սուրա առ- Տաուարահ
 9:71)

5. Ալլահի ուղղորդությունը և Հ
 աջողությունը ,
 որը տրվում է միայն Նրա կողմ
 ից : Ալլահն ասում է.

«Օ, դուք, ովքեր հավատացել եք:
 Եթե
 դուք հնազանդվեք և վախենաք

Ալլահից ,

Նա կպարզևի ձեզ Փուրկան (ճշտի և սխալի միջև դատելու չափանիշը) և կջնջի ձեր մեղքերը և կների ձեզ: (Սուրա ալ-Անֆաալ 8:29)

6.

Առատության տրամադրում Ալլահից և դժվարությունների հանգուցալուծում : Ալլահն ասում է .

«Եվ ով վախենում է Ալլահից և իր պարտավորություններն է անում Նրա նկատմամբ,

Նա կտա ելք (ամեն դժվարությունից) :

Եվ Նա կուղեկցի նրան աղբյուրի

, որի մասին նա պատկերացում
չունի :» (Մուրա առ- Տալաաք
65:2-3)

7.

Պարզևի բազմապատկում և մե
ղքերի թողութուն :

Ալլահին ասում է .

«Եվ ով հավատում է Ալլահին և
առաքինի արարքներ է գործում

,

Նա կմաքրի նրա մեղքերը և կը
նդունի նրան Այգիներ

, որոնց տակ գետեր են հոսում

(Դրախտ), բնակվել այնտեղ հավ
երթ

, որը կլինի մեծ հաջողություն:»
(Սուրա աա- Տազարուն 64:9)

ԻՍԼԱՄԻ ՊԱՏՎԻՐԱՆՆԵՐԸ .

Առաքինի եղբայրներ և քույրեր
, թող ձեր ուղղին և հարաբերու
թյունները հասարակությունում
առաջնորդվի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերով .

«Խուսափեք արգելվածից և դու
ք կլինեք լավագույն երկրպագող
ները
, գոհ եղեք Ալլահի պարգևածով

և դուք կլինեք ամենահարուստ
մարդիկ
, լավ վերաբերվեք ձեր հարևան
ին և դուք կլինեք իրական հավ

ատացյալներ

, ցանկացեք ուրիշներին այն, ինչ ցանկանում եք ձեզ համար և դուք կլինեք ճշմարիտ մուսուլմաններ և շատ մի ծիծաղեք, **քանզի շատ ծիծաղը սրտի մահվան պատճառ է:» (Տիրմիզի)**

Նա (**Խ.Ա.Ռ.Ն**) նաև ասել է .

«Ճշմարիտ մուսուլմանը նա է, ում լեզվից և ձեռքից մյուս մուսուլմանները ապահով են և ճշմարիտ մուհաջիրը**[59]** նա , է , ով թողել այն ամենը , **ինչ Ալլահը արգելել է :» (Բուխարի)**

Իսլամի նպատակն է լավ կապեր պահպանել հասարակության

անդամների միջև

, որտեղ անհատը ցույց է տալիս
u հոգևոր սեր և գուրթ :

Այդ է ապացուցում Մարգարե
Մուհամեդի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը.

«Հավատացյալները իրենց սիրո
, գուրթի և միմյանց նկատմամբ
զգացմունքների մեջ նման են մե
կ մարմնի , եթե մեկ մասը ցավ
է զգում ,

մյուս բոլոր մասերը զգում են ց
ավ, ջերմ և անքնություն :»
(Մուսլիմ)

Իսլամի առաջարկած արժեքներ
ից և վեկաբեկմունքից ավելի և
ավ բան չկա :

Եվ ավելի վատ բան չկա ,

ինչ արգելում է Իսլամը :

Իսլամը պատվիրում է հետևյալը .

1.

Այն պատվիրում է հավատալ Ալլահի Տառնիդին և արգելում է տալ զուգընկեր Նրան (Շըրկ): Ալլահին ասում է .

«Իրոք, Ալլահը չի ներում իր երկրպագման հետ զուգընկեր տալը

, բայց Նա ներում է ուն նա ցանկանում է

,դրանից զատ ուրիշ մեղքեր:»

(Մուրա ահ- Նիսաա 4:116)

Մարգարեն (Խ.Ա. Ո.Ն) ասաց.

«Խուսափեք յոթ մահացու մեղք
երից :» Նրանք հարցրեցին , « Օ,
Ալլահի Մարգարե ,
որո՞նք են դրանք:»

Նա պատասխանեց.

«Ալլահին զուգընկեր տալը (շըր
կ), հմայությունը ,
մեկին սպանելը

, ում Ալլահը արգելել
է առանց իրավունքի

, տոկոս վերցնելը

, որբերի ունեցվածքը մսխելը

, մարտից, թշնամուց փախչելը

և առաքինի հավատացյալ կան
անց մեղադրելը

, ովքեր չեն գործել որևէ պախա
րակիչ գործողություն:»

(Բուխարի)

2. Այն պատվիրում է ուրիշների
ն լավ վերաբերվել և արգելում
է ունեցվածքի անազնիվ
բարելավելը: Այդպիսիք են տոկ
ոսը, խաբեությունը , ունեցվածք
ի գրավումը և այլն
: Ալլահն ասաց.

«Օ, դուք , ովքեր հավատում եք :
Մի մսխեք
ձեր միջի մարդկանց ունեցվածք
ը անազնիվ կերպով
, բացի առևտրի ձևով
, հոգևոր պայմանով :»
(Սուրա ան- Նիսաա 4:29)

3.

Այն պատվիրում է արդարություն
ն և հավասարություն և արգելո

ւմ է ամեն տեսակի ճնշում ուրիշների նկատմամբ :

Ալլահն ասաց.

«Իրոք, Ալլահը խրախուսում է արդարությունը և ալ- Իհսանը , (այսինքն համբերատար կատարել պարտականությունները Ալլահի նկատմամբ , միայն հանուն նրա և ըստ Մարգարեյի Սուննայի կատարյալ

ձևով) և տալ օգնություն հարազատներին և բարեկամներին և

արգելում է ամեն տեսակի վատ արարքներ , **չարիք և ճնշում** : Նա հորդորում է ձեզ, **որ դուք**

կարողանաք ուշադրություն դարձնել :» (Սուրա ան- Նահլ 16:90)

4. Այն պատվիրում է
, որ մարդիկ
համագործակցեն առաքինի գործերում և արգելում է համագործակցումը չարիքում :
Ալլահն ասում է .

«Օգնեք միմյանց առաքինության և մաքրության և մի օգնեք միմյանց մեղքում և կեղեքման մեջ : Եվ վախեցեք Ալլահից :
Իրոք ,
Ալլահը Դաժան է պատժում:»
(Սուրա ալ- Մաաիդան 5:2)

5.

Այն պատվիրում է պահպանել կ

յանքը և արգելում է սպանություն
 ւնը և մասնակցումը դրան
 , բացի այն դեպքերից , **երբ կա
 իրավունք** : Ալլահն ասում է .

«Քանի որ Մենք Իսրայելի Չավ
 ակներին կարգադրել ենք , որ ,
 եթե որևէ մեկը սպանի ուրիշին
 ոչ թե վրեժից ելնելով
 , կամ տարածի անարդարություն
 ն երկրով մեկ
 , կստացվի կարծես նա սպանել
 է ամբողջ մարդկությունը,
 և եթե որևէ մեկը փրկում է կյա
 նք
 , կստացվի, **կարծես նա փրկել
 է մարդկության կյանքը** :
 Եվ իրոք, նրանց մոտ եկել են
 Մեր Մարգարեները պարզ ապա

ցույցներով
 , վկայութիւններով և նշաններով
 , նույնիսկ դրանից հետո նրանց
 ից շատերը շարունակեցին չարա
 շահել սահմանները (անարդար
 ճնշելով , անցնելով սահմանները
 , որոնք հաստատված են Ալլահ
 ից և մեծ մեղքեր գործեցին) եր
 կրի վրա: (Սուրա ալ- Մաաիդահ
 5:32)

Ալլահն նույնպես ասում է .

«Եվ
 , ով սպանում է հավատացյալին
 մտադրված
 , նրա փոխհատուցումն է Դժոխ
 ք հավիտյան

բնակության վայր և Ալլահի Բարկությունը և Անեծքը նրան և մեծ պատիժ է պատրաստված նրա համար:» (Մուրա ան-Նիսաա 4:93)

6.

Այն պատվիրում է լավ վերաբերվել ծնողներին և արգելում անհնազանդությունը նրանց :

Ալլահն ասաց.

««Եվ ձեր Տերը պատվիրել է ձեզ, որ դուք Նրանից բացի ոչ ոքի չերկրպագեք: Եվ որ լինեք պարտավորված ձեր ծնողների նկատմամբ: Եթե նրանցից մեկը, կամ երկուսը հասնում են քո կյանքի ընթացքում ծերության

, մի ասա ոչ մի անհարգալից խ
 ոսք , ոչ էլ բղավիր
 , այլ դիմիր նրանց հարգալից
 : Եվ նվազեցրու նրանցից նվաա
 տացունը գութով և ասա . « Իմ
 Տեր
 , Իջեցրու նրանց վրա Քո Գութ
 ը
 , քանի որ նրանք մեծացրել են
 ինձ , երբ ես փոքր էի:»»
 (Սուրա ալ- Իսրաա 17:23-24)

7.

Այն պատվիրում է պահպանել բ
 արեկամական կապերը և արգել
 ում է կտրել դրանք
 : Ալլահն ասում է .

«Կցանկանայի՞ք ապա, եթե ձեզ
տրվեր իշխանություն
, երկրի վրա չարիք գործել և իս
զել ձեր բարեկամական կապերը
: Այդ նրանք են
, ում Ալլահը անիծել է
, այնպես որ Նա նրանց կուրաց
րել և իսլացրել է:»
(Մուրա Մուհամեդ 47:22-23)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո. Ն) ասաց.

«Ով խզում է բարեկամական կ
ապերը, չի մտնի Դրախտ :»
(Մուսլիմ)

8.

Այն պատվիրում և խրախուսում
է ամուսնությունը : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Օ, երիտասարդներ :

Ով ի վիճակի է ամուսնանալ
, թող ամուսնանա, քանի որ այ
ն իջեցնում

է հայացքը և պահպանում է առ
աքինությունը : Ով ի վիճակի չէ
, թող պահք պահի
, քանի որ այն կգործի որպես վ
ահան նրա համար:» (Բուխարի)

Այն արգելում է անառակություն
ը և համասեռամոլությունը և ա
յն ամենը , ինչ տանում է դրանց
: Ալլահն ասաց.

««Ասա, (Օ, Մուհամեդ) .

«Բաները

, որոնք իմ Տերը իրոք արգելել
է ֆավահիշներ են (

մեծ չար մեղքեր
 , ամեն տեսակի անօրինական և
 եռական գործողությունները)
 անկախ նրանից կատարվում են
 բացահայտ թե գաղտնի , (
 ամեն տեսակի) մեղքերը
 , ստոր ճնշումը
 , Ալլահին հավասար գուգրնկեր
 տալը
 , որի համար նա ոչ մի իրավաս
 ություն չի տվել և ասել Ալլահի
 մասին բաներ
 , որոնց մասին տեղեկացված չե
 ք :»»» (Մուրա ալ- Արաաֆ 7:33)

9.

Այն պատվիրում է պահպանել ո
 րբերի ունեցվածքը և լավ վերբե
 րվել նրանց

: Այն արգելում է առանց իրավունքի օգտագործել նրանց ունեցվածքը : Ալլահին ասաց.

«Իրոք, նրանք
, ովքեր անօրինաբար մսխում են
ն որբերի ունեցվածքը
, նրանք միայն ուտում են կրակ
և նրանք կայրվեն հրացող Կրակում:» (Սուրա ան – Նիսաա 4:10)

Այն արգելում է վատ վերբերմունքը նրանց : Ալլահին ասաց.

«Ամեն դեպքում մի ճնշեք որբերին:» (Սուրա ադ- Դուհա 93:9)

10.

Այն պատվիրում է ճշմարիտ լին

ել վկայությունում և արգելում է
կեղծ վկայությունը
: Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

««Ասե՛մ ձեզ երեք մեծ մեղքերը:
» Նրանք ասացին .«

Իհարկե Օ, Ալլահի Մարգարե :»
Նա ասաց. «

Ալլահին զուգընկեր տալը , (շրթկ
)

և ծնողներին վատ վերաբերվելը:
»

Նա թիկնած էր ,(երբ ասաց այդ
) , բայց հետո նա ուղիղ նստեց ,
(կարծես մտահոգված էր) և աս
աց, «...կեղծ խոստում տալը
:» (Հաղորդողը) ասաց.

«Նա շարունակեց կրկնել այդ

, մինչ մենք ցանկացանք
 , որ նա դադարի :» (Բուխարի)

11.

Այն պատվիրում է իրականացնել
 և երդումները և արգելում է
 , որ մարդ մտադրված ստի
 , առանձնապես երբ այդ վերաբերվում է ուրիշի իրավունքների
 ն : Ալլահին սասաց.

«Իրոք, նրանք
 , ովքեր փոքր շահ են ունեցել
 Ալլահի Ուխտի և իրենց երդումների հաշվին, չեն ունենա Հետագա կյանք
 (Դրախտ): Ոչ էլ Ալլահը կհառաի
 նրանց հետ
 , ոչ էլ կնայի նրանց Հարություն

ն Օրը

, ոչ էլ կմաքրի նրանց և նրանք
կուներնան ցավալի պատիժ :»

(Սուրա Ալի Իմրաան 3:77)

12.

Այն պատվիրում է մարդկանց հ
ոգալ իրենց մասին և արգելում
է ինքնասպանությունը

, լինի այդ ուղղակի

, թե անուղղակի ,

ինչպիսիք են ծխախոտը, թմրան
յութերը և այլն

, որոնք ժամանակակից բժշկութ
յունը ապացուցել է որպես կործ
անիչ հիվանդություններ

: Ալլահն ասաց.

«Եվ մի սպանեք ձեզ , (
 ոչ էլ միմյանց) : Իրոք
 , Ալլահը Ամենագթասիրտն է ձե
 ր նկատմամբ
 : Եվ ով անի այդ անարդար ձե
 ով և ճնշումով
 , Մենք կզցենք նրան Կրակ և
 դա հեշտ է Ալլահի համար :»
 (Սուրա ան- Նիսաա 4:29-30)

13.Այն պատվիրում է ճշմարտաց
 իություն և երդումների կատար
 ում և արգելում է սուտը, **դավա
 ճանությունը** : Ալլահն ասաց.

«Օ, դուք, **ովքեր հավատացիք** :
 Մի դավաճանեք Ալլահին և Նր
 ա Մարգարեյին
 , ոչ էլ գիտակցաբար ձեր աման

աթը (բաներ
 , որոնք վատահիված են ձեզ և բ
 ոլոր պարտավորությունները
 , որոնք Ալլահը տվել է ձեզ) : »
 (Սուրա ալ- Անֆաալ 8:27)

14.Այն պատվիրում է սեր և միո
 ւթյուն և արգելում է բաները
 , որոնք առաջնորդում են ատել
 ության և թշնամության
 , ինչպիսիք են նախանձը, **ատել
 ությունը** : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մի ատեք միմյանց
 , մի նախանձեք միմյանց
 , և մի շրջեք ձեր մեջքերը միմյ
 անց նկատմամբ (**հեռացեք**)
 , բայց եղեք

Ալլահի ճշմարիտ ստրուկներ, **ի նշպես եղբայրներ**

: Անթույլատրելի է Մուսուլմանի ն խզել կապը եղբոր հետ ավելի քան երեք օր:» (Բուխարի)

15. Այն պատվիրում է առաքինության և արգելում է գծուծություն: Մարգարեն (Խ.Ա. Ո.

Ն) ասաց.

«Կան երկու բաներ, որոնք Ալլահը սիրում է, լավ վերաբերմունքը և առաքինությանը և կան երկու բան, որոնք Ալլահըատում է, վատ վերաբերմունքը և գծուծությունը

: Եթե Ալլահը ցանկանում է բա

րիք մեկին

, Նա օգտագործում է նրան մյուսների կարիքները հոգալու :»

(Աբու Նուայիմ , ալ- Իրաքի)

16.

Այն պատվիրում է խելամտություն և արգելում է սին ծախսելը : Ալլահն ասում է.

«Եվ տուր բարեկամներին իրենց բաժինը և միսկիններին (աղքատներին) և ճամփորդներին

:Բայց մի վատնիր անհիմաստ քո հարստությունը

: Իրոք անհիմաստ վատնողները

Շեյթանի եղբայրներն են և Շեյթանը (սատանան) ամենաանշնո

րիակալն է իր Տիրոջը :»
(Սուրա ալ-Իսրաա 17:26-27)

17. Այն պատվիրում
է համեստություն և արգելում է

խստություն և ծայրահեղական
ություն կրոնում : Ալլահն ասաց.

«Ալլահը մտադիր է ձեզ հեշտաց
ում և Նա չի ցանկանում բաներ
ը դժվարացնել ձեզ համար :»
(Սուրա ալ Բակարա 2:185)

Մարգարեն (Իս.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Զգուշացեք և հեռու մնացեք կ
րոնում ծայրահեղականություննե
րից , քանզի միակ բանը
, որը կործանել է ձեզանից առա

ջ եղածներին, կրոնում ծայրահեղականությունն էր :» (Սահիհ իբն Հիբանի)

18.

Այն պատվիրում է մարդկայնություն և արգելում է հպարտությունը և ամբարտավանությունը : Ալլահն ասաց.

«Եվ եղեք համեստ, (կամ մի ցույց տվեք վիրավորանք) ձեր քայլածքում և իջեցրեք ձեր ձայները: Իրոք, բոլոր ձայներից ամենակոպիտը , ավանակի գոռոցն է :» (Սուրա Լուկման 31:19)

Գոռոզության մասին Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«« Նա

, ով ունի նույնիսկ մանանեխի
հատիկի չափ գոռոզություն իր
սրտում , չի մտնի Ջեննա:»

Մի մարդ հարցրեց . « Օ, Ալլահի
Մարգարե ,

մարդիկ սիրում են հագնել գեղե
ցիկ հագուստներ և սանդալներ
:» Նա ասաց.

«Իրոք, Ալլահը Գեղեցիկ է և Ն
ա սիրում է գեղեցկություն

: Գոռոզությունը այն է

, որ մարդ մերժում է

ճշմարտությունը և տեսնում է ո
ւրիշներին իրենից ցածր :»»

(Մուսլիմ)

Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց մեծամտությա
ն մասին.

«Ով քաշում
է իր հագուստը գետին մեծամտ
ությունից
, Հարության Օրը Ալլահը չի նա
յի նրան :» (Բուխարի)

19.

Այն պատվիրում է մարդկանց մ
խիթարել ուրիշներին և չուրախ
անալ նրանց դժբախտություննե
րով : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց.

«Մի ուրախացիր քո եղբոր տխ
րությանը , կարող է պատահել
, որ Ալլահը Իր գութը ցույց տ

ա նրան և քեզ դնի փորձության
մեջ :» (Տիրմիզի)

20. Այն արգելում
է մուսուլմաններին խառնվել գո
րծերին , որոնք իրենց չեն
վերաբերվում : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Իրոք, մուսուլմանի լավ գծերից
է , որ նա թողնում է այն
, ինչ չի վերաբերվում իրեն :»
(Տիրմիզի)

21. Այն պատվիրում
է հարգել մարդկանց և արգելու
մ է ստորացնել և արհամարհել
նրանց : Ալլահին ասաց.

«Օ, դուք, **ովքեր հավատացիք:**
 Թող ոչ մի խումբ չծաղրի մեկ ո
 ւրիշ խմբի, կարող է լինել
 , որ վերջինս ավելի լավ է քան
 նախկինը
 , ոչ էլ կանայք թող ծաղրեն մյո
 ւս կանանց
 , կարող է լինել որ վերջինները
 ավելի լավն են քան նախորդներ
 ւ: Եվ մի զրպարտեք միմյանց
 , ոչ էլ վիրավորեք միմյանց ած
 ական անուններով:» (Սուրա ալ-
 Հուջուրաթ 49:11)

22.

Այն պատվիրում է խանդոտ կե
 րպով պահպանել և պաշտպանե
 լ մահրամներին

[60] և արգելում է ամուսնուն դ

ավանանելը(
 եղջուրներ դնելը) : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Երեքը չեն մտնի Ջեննա ,
 նա ով վատ է վերաբերվում իր
 ծնողներին,
 դավանանված (եղջերավոր)
 ամուսինը և կինը
 , ով տղամարդու նման
 է գործում :» (Հակիմ)

23.

Այն արգելում է հիշեցնել հակա
 ռակ սեռի անդամներին : Իբն
 Աբբասը (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն անիծեց այ
 ն տղամարդկանց
 , ովքեր հիշատակում են կանա

նց և այն կանանց
, ովքեր հիշատակում են տղամ
արդկանց :» (Բուխարի)

24.Այն պատվիրում է մարդկանց
ջանալ բարիք գործել միմյանց
նկատմամբ և արգելում
է հիշատակել այդ բարիքը
: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«

Զգուշացեք և հեռու մնացեք մա
րդկանց հիշեցնելուց արած բար
իքի մասին
, իրոք այն անշնորհակալության

պատճառ է դառնում (այն մարդ
ուն
, ում արվել է բարիքը) և նվազ

եցնում է պարզեր (որը նա կարող էր ստանալ այդ արարքի համար):»

Հետո նա ընթերցեց Ալլահի խոսքերը .

« O, դուք, **ովքեր հավատացել եք :**

Մի ցուցադրեք զուր ձեր Սադա կան (**բարեգործությունը**) հիշատակելով ձեր առաքինությունը և վնասը:» (**Սուրա ալ- Բակարա 2:264**)[**61**]

25.Այն պատվիրում է լավը մտածել ուրիշների մասին և արգելում է լրտեսել և բամբասել :

Ալլահին ասաց.

«Օ, դուք , **ովքեր հավատացել եք**
: Խուսափեք շատ կասկածների
ց
, իրոք որոշ կասկածները մեղք
են
: Եվ մի լրտեսեք, ոչ էլ բամբաս
եք միմյանցից : Կցանկանա՞
 ձեզանից մեկը ուտել իր մահաց
 ած եղբոր մարմինը :
 Դուք կատեք այդ
 , **(այսպիսով ատեք բամբասել) :**
 Եվ վախեցեք Ալլահից
 : Իրոք, Ալլահը միակն է
 , ով ընդունում է մեղանշում ,
Ամենագրթասիրտը :» (Սուրա ալ-
Հուջուրաթ 49:12)

26.

Այն պատվիրում է պահպանել և

Եզուն չար գրույցներից և օգտագործել այն ուղորդելու բարու և անհատին և հասարակությանը : Այդ բարիքներից են Ալլահին հիշատակելը
 : Այն արգելում է մեզ լեզուները օգտագործել առանց շահի
 : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Կարո՞ղ է քո մայրը զրկել քեզ
 Օ, Մուսադի[62]:

Մարդիկ ընկնում են Դժոխք իր ենց երեսներով կամ քթերով , բացի այն , ինչ նրանց լեզուներն են հնձվել :» (Տիրմիզի)

27.

Այն պատվիրում է լավ վերաբեր

մունք հարեանին և արգելում է
վնասել նրանց : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

««Ալլահով ,
նա իրական հավատացյալ չէ:
Ալլահով նա իրական հավատաց
յալ չէ :
Ալլահով նա իրական հավատաց
յալ չէ :» Նրան ասացին.« Ո՞վ է
նա , օ , Ալլահի Մարգարե:»
Նա պատասխանեց « Նա
, ում հարեանը ապահով չէ նր
ա չարիքից :»» (Բուխարի)

28.

Այն պատվիրում է փնտրել առա
քինի ընկերակցություն և արգել
ում է

, որ մարդ փնտրի չար ընկերակցություն : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Առաքինի և չար ընկերակցության օրինակ է

, ինչպես մարդ կրում է օժանելիք և մեկ ուրիշը

, **ով դարբին է :**

Ինչ վերաբերվում է օժանելիք կրողին ,

նա կամ կտա քեզ օժանելիք

, դու կարող ես գնել կամ **(ամենաքիչը)** դու հաճելի բուրմունք

կշնչես նրա հետ

: Ինչ վերաբերվում է դարբինին, նա կամ կայրի իր հագուստները

, **կամ նա կգտնի սարսափելի հոտ նրանից :» (Բուխարի)**

29. Այն պատվիրում
 է մարդկանց բերել ներդաշնակո
 ւթյուն ամեն առանձնացման մեջ
 և արգելում է ցանկացած բան
 , որը տանում է դեպի ասելութ
 յուն և թշնամություն
 : Ալլահն ասում է .

«Չկա լավ բան
 իրենց գաղտնի զրույցներից պա
 հպանված նրա մոտ
 , ով պատվիրում է Սադակա (բ
 արեգործություն հանուն Ալլահի
)
 կամ մարուֆ (Իսլամական Միա
 ստվածություն և ամեն բարի և
 առաքինի գործերը
 , որ Ալլահը հրամայել է)
 կամ մարդկանց հաշտեցում և ն

ա , ով կանի այդ
 , փնտրելով Ալլահի Գոհունակու
 թյունը ,

Մենք կտանք նրան մեծ պարգև
 :» (Մուրա ան- Նիսաա 4:114)

30. Այն պատվիրում է
 , որ մարդիկ լինեն անկեղծ միմյ
 անց նկատմամբ և արգելում է,
 որ խորհուրդը լինի
 , երբ այն փնտրում են
 : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

««Կրոնը անկեղծություն է:»

Մենք հարցրեցինք .«

Ու՞մ նկատմամբ :»

Նա պատասխանեց « Ալլահի ,
 Նրա Գրքի

, Նրա Մարգարեյի և Մուսուլմ

անների ղեկավարների և նրանց
 ընդհանուր մարդկանց :»»
 (Մուսլիմ)

31.

Այն պատվիրում է մարդկանց օգնել թերթևացնել Մուսուլմանների անհանգստությունները , տալ նրանց օգնություն վնարելու պարտքերը և հետաձգել դրանք : Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Ով թերթևացնում է հավատացյալի որևէ հոգսը , Ալլահը կթերթևացնի նրա մի հոգսը Դատաստանի Օրը : Ով հեշտացնում է որևէ բան մեկին, ով դժվարության մեջ է (

տալով հետաձգում նրան
 , ով չի կարող վճարել պարտքը)
 , Ալլահը կթերևացնի հոգսեր
 աշխարհիկ և հանդերձյալ կայք
 ում : Եվ ով թաքցնում է
 Մուսուլմանի մեղքերը ,
 Ալլահը կթաքցնի նրա մեղքերը
 այս և Հանդերձյալ կյանքում
 :Ալլահը օգնում է իր ծառային
 այնքան ժամանակ
 , որքան որ նա է օգնում իր եղ
 բորը :» (Մուսլիմ)

32.

Այն պատվիրում է համբերություն
 և ունենալ և լավատես լինել դժ
 վարին պահերին
 և արգելում է , որ մարդ անհա
 նգստանա: Ալլահն ասաց .

«Եվ իրոք,
 Մենք կփորձենք ձեզ վախով, սո
 վով, ունեցվածքի,
 կյանքերի, բերքի կորստով, բայ
 ց ավետիս տուր համբերատարն
 րին : Նա ,
 ով դժվարության մեջ է ասում է
 . « Իրոք,
 Ալլահին ենք մենք պատկանում
 և իրոք
 , Նրան մենք կվերաառնանք :»
 Այդ նրանք են
 , ում վրա է Օրհնությունը իրեն
 ց Տիրոջից և նրանք են ,
 ովքեր կստանան Նրա Գութը և
 նրանք են առաջնորդվածները :»
 (Սուրա ալ- Բակարա 2:155-157)

33.

Այն պատվիրում է ներել և հեռանալ նրանից
, **ով չարիք է գործել և արգելում է վրեժը**: Ալլահն ասաց.

«Եվ շտապիր դեպի քո Տիրոջ ներումը և Դրախտը այնքան լայնարձակ, որքան երկինքն ու երկիրն է
, պատրաստված Մուսուկուների համար
(**առաքինի Ալլահից վախեցողների**): Նրանք
, ովքեր վատնում են (**հանուն Ալլահի**)
բարգավաճմամբ և զարգացմամբ
, ով ճնշում է բարկությունը և

ով ներում է մարդուն
, իրոք Ալլահը սիրում է մուհսին
ուն(
բարի արարքներ անողներին) :»
(Սուրա Ալի Իմրան 3:133-134)

34.

Այն պատվիրում է գուր և արգ
ելում է սառնասրտությունը :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ալլահը ցույց է տալիս գուր նրանց
, ովքեր գուր են ցույց տալիս
: Ցույց տուր գուր նրանց
, ովքեր երկրի վրա են և Նա ,
Ով երկնքում է
, ցույց կտա գուր քեզ :»
(Տիրմիզի)

35.

Այն պատվիրում է բարություն
և մեղմություն և արգելում է կո
պտությունը և խստությունը
: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ոչինչ չի կատարվում բարությա
մբ , բացի նրանից
, ինչ գեղեցիկ է և ոչինչ զուրկ չ
է բարությունից
, բացի այն ինչ աղավաղված է:
» (Մուսլիմ)

36.Այն պատվիրում է

, որ չարիքը վերադարձնեն բար
իքով և արգելում է չարիք գործ
ել չարիքի դիմաց :
Ալլահն ասաց.

«Եվ բարի արարքը և չար արարքը չեն կարող լինել հավասար : Հեռացրու (չարը) նրանով , ինչ ավելի լավ է (այսինքն Ալլահը պատվիրում է հավատարիմ հավատացյալներին լինել համբերատար բարկության ժամանակ և ներել նրանց , ովքեր վատ են վերաբերվել նրանց) : Հետո իրոք նա , ում միջև կա թշնամություն , (կդառնա) կարծես դուք մոտիկ ընկերներ եք : » (Սուրա Ֆուսիլեթ 41:34)

37. Նա պատվիրում է տարածել գիտելիքները և արգելում է քողարկել այն : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Նա, ում հարցրել են գիտելիքի
մասին , բայց նա թաքցրել
է այն ,

Հարության Օրը նրան կբերեն 2
նաթոկով , **Դժոխքի կրակների դ**
նշկալով :» (Հակիմ)

38.Այն պատվիրում է
 , որ մուսուլմանները տարածեն
առաքինություն և արդարություն
և կանխեն չարիքը
 , **յուրաքանչյուրը ըստ իր ունակ**
ությունների : Մարգարեն
(**Խ.Ա.Ո.Ն**)ասաց.

«Ով ձեզանից տեսնում է չարիք
 , թող փոխի այդ իր ձեռքով
 , եթե նա չի կարող
 , ապա իր լեզվով և ,

Եթե չի կարող

, ապա իր սրտով և դա Իմանի
ամենացածր աստիճանն է :»

(Մուսլիմ)

ՏԱՐԱՏԵՍԱԿ ԱՐԳԵԼՔՆԵՐ

Իսլամի արգելքներից են.

1.

Գինին և մյուս մնացած թմրանյ
ութերը,

լինեն դրանք ներարկային

, ըմպելու ,**թե շնչելու**

: Ալլահին ասաց.

«Օ, դուք

, **ովքեր հավատացել եք:**

Թմրանյութերը (**ամեն տեսակի**

ոգելից խմիչքները), խաղամոլու

թյունը , ակ-
անսար (քարե զոհասեղաններ
 , որոնց վրա բազմաստվածները

զոհաբերում են իրենց կուռքերի)
և ակ-

ազլամ (աղեղները, որոնք փնտր
ում են հաջողություն և որոշում
) Սատանայի ձեռքի գործն են ,
ուստի խուսափեք (
խստորեն ամենից)

, որպեսզի հաջողակ լինեք

: Շեյթանը միայն ցանկանում է

դնել թշնամություն և ատելություն
ւն ձեր միջև թմրանյութերով (ո
գելից խմիչքներով և այլն
) և խաղամոլությամբ և ետ պ
ահել

ձեզ Ալլահին հիշատակելուց և
Սալահից (աղոթքից)

: Այսպիսով ,

դուք ձեռնպահ չե՞ք մնա : »

(Մուրա ալ- Մաիդան 5:90-91)

2.

Գիշակերների, խոզի և Ալլահի կ
ողմից մի շարք նշված բաներով
սնվելը : Ալլահին ասաց.

«Որպես սնունդ ձեզ համար ար
գելված է ալ-

մայթահ (սատկած կենդանիներ,
անասնապահական կենդանիներ,

որոնք մորթած չեն) արյունը,
խոզի միսը և այն կենդանիների
միսը , որոնց մորթել են
ուրիշների համար Ալլահից բաց

ի , կամ մորթել են կուռքերի հ
 ամար և այլն
 , կամ մորթելու ընթացքում չեն
 հիշատակել Ալլահի անունը և
 , որին սպանել են խեղդելով
 , կամ բռնի հարվածով
 , կամ ցած գցելով կամ պոզերո
 վ և որոնք (**մասամբ**) կերել են վայրի կենդա
 նիները , մինչ
 , ի վիճակի եք մորթել այն (**սա
 տկելուց առաջ**)
 և որը զոհաբերվել է նասարի (**քարե զոհաբանների**) վրա
 : Նույնպես արգելված է օգտագ
 ործել նետեր փնտրելու հաջողու
 թյուն և որոշում , այդ ամենը ֆ
 իսք (**Ալլահին անհնազանդությու**

ն և մեղք) է :» (Սուրա ալ-Մաաիդահ 5:3)

3.

Ուտել այն, որի մորթելու վրա չի հիշատակվել Ալլահի անունը , կամ , բացի Ալլահից ուրիշի անունն է հիշատակվել : Ալլահն ասաց.

«Մի կերեք,
(Օ, հավատացյալներ) այն (միսը), որի մորթելու ժամանակ չի հիշատակվել Ալլահի անունը , իրավմամբ այն ֆիսք է (մեղք և Ալլահին անհնազանդություն) : » (Սուրա ալ-Անամ 6:121)

4. Ուտել այն կենդանիները
 , որոնք ունեն գիշատչի ատամն
 ք
 (ժանիքներ) , ինչպիսիք են առյու
 լծները , հովազները
 , գայլերը և դրանց նմանները
 : Ինչպես նաև , այն թռչունները
 , որոնք ունեն ճիրաններ
 , ինչպիսիք են արծիվները ,
 քաղենները, անգղները և այլն
 : Իբն Աբբասն ասաց.

«Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) արգելեց մեզ ուտել ո
 թևե ժանիքավոր կենդանի
 , որը ունի գիշատչի ատամներ
 և ամեն թռչուն
 , որը ունի ճանկեր, (որով այն
 որս է անում) :» (Մուսլիմ)

5. Որը չի

մորթվել Հրեաների կամ Քրիստ
ենյաների կողմից : Այն ենթադր
վում է գիշատիչ և անթույլատր
ելի է սննդի համար :

«Այս օրը ձեզ համար ամեն մա
քուր և պարզ բան թույլատրելի
է դարձել :

Մնուկդր (մորթված անասունը
, ուտելի կենդանին և այլ
) Գրքերի մարդկանց (Հրեաների
և Քրիստոնյաների) թույլատրել
ի են ձեզ համար և ձերը, թույլ
ատրելի է նրանց համար :

Մնուկդր (մորթված անասունը
, ուտելի կենդանին և այլն) Գր
քերի մարդկանց (Հրեաների և
Քրիստոնյաների) թույլատրելի է

ձեզ և ձերը թույլատրելի է նրանց : » (Մուրա ալ- Մաաիդան 5:5)

6.

Ցանկացած ուտելիք կամ խմիչք , որը վնասակար է մարմնին , ինչպիսիք են ծխախոտը և նմանատիպ բաները , անթույլատրելի են : Ալլահին ասաց.

«Եվ մի սպանեք ձեզ , ոչ էլ միմյանց : Իրոք , Ալլահը Ամենագթասիրտն է ձեր նկատմամբ :» (Մուրա ան-Նիսաա 4:29)

7.

Մետաքսի, կամ ոսկու կամ արծաթի կրելը տղամարդկանց համար

ար

: Դրանք թույլատրելի են կանանց : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մետաքսի կամ ոսկու կրելը թույլատրելի է իմ ազգի կանանց , բայց ոչ տղամարդկանց :»
(Ահմեդ)

Եվ տղամարդկանց , և կանանց թույլատրելի չէ ուտել , խմել կամ վուդու անել ոսկյա կամ արծաթյա տարրաներից : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մի խմեք ոսկյա կամ արծաթյա ամանեղենից և մի կերեք այդպիսի ափսեներից , իրոք այդ նրանց համար է (քն

ւֆարների) այս կյանքում և մեզ
համար հաջորդ :» (Բուխարի)

ԸՆՏՐՎԱԾ ԽՆԴՐԱՆՔՆԵՐ
, ՀԻՇԱՏԱԿՄԱՆ ԽՈՍՔԵՐ
&
ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՎԱՐՎԵԼԱԿԱՐ
Գ

1.

Հիշատակել Ալլահի անունը ասե
լով 'Բիսմիլեհ' ուտելուց և խմելո
ւց առաջ և շնորհակալություն հ
այտնել Ալլահին ասելով .

'Ալիհամդուլիլեհ'

, (Ամբողջ գովքը և երախտապ
արտությունը Ալլահին)

, ավարտելուց :

Պետք է ուտել այն ինչ քո դիմ

ացն է

, այլ ոչ թե մեկ ուրիշի դիմացից
:

Անհրաժեշտ է ուտել աջ ձեռքով
, քանի որ ձախը օգտագործվում է արտաթորելուց կամ միզելուց հետո մաքրվելու համար

: Ումար իբն Աբի

Սալամահը (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

««Երբ ես փոքր երեխա էի

, ես Ալլահի Մարգարեյի

(Խ.Ա.Ո.Ն) սենյակում էի և իմ ձ

եռքը ափսեյի ամեն մասերից վ

երցնում էր ուտելիք: Այսպիսով

, Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

ասաց ինձ.

«Պատանի, հիշատակիր Ալլահի անունը ուտելուց առաջ , կեր աջ ձեռքով և քո դիմացից :»» (Բուխարի)

2. Երբեք մի քննադատիր ուտելիքը , որքան էլ այն տհաճ լինի : Աբու Հուրեյրան (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) երբեք չէր վատաբանում ուտելիքը : Եթե նա հավանում էր այդ , ապա ուտում էր , և եթե ոչ , թողնում էր :» (Բուխարի)

3. Մի մտեք տներ առանց թուլյա փության, (թակելու և այլն) : Ալլահն ասաց.

« Օ, դուք , ովքեր հավատում եք :

Մի մտեք տների բացի ձեր տների ից

, մինչ դեռ չեք խնդրել թույլտվություն և չեք ողջունել այնտեղ գտնվողներին :» (Մուրա ան-Նուռ 24:27)

4

.Մի խնդրեք թույլտվություն ավելի քան երեք անգամ :

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Պետք

է թույլտվություն խնդրել երեք անգամ

: Եթե քեզ տրվում է այդ, ապա

մտեք , իսկ եթե ոչ, ետ գնացեք
:» (Մուսլիմ)

5. Ողջունեք բոլոր Մուսուլմաններին
, անկախ նրանից գիտեք նրանց
, թե ոչ, ասելով 'աս-
սալամ ալեյքում'
': Քանի որ այն բերում է ընկեր
ուրթյուն և սեր : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Դուք երբեք չեք մտնի Ջաննա
մինչ չհավատաք, և դուք երբեք
կատարյալ չեք հավատա
, մինչ չսիրեք միմյանց
: Ուղեկցե՛մ ձեզ մի բանի
, որ եթե կատարեք
, դուք կսիրեք միմյանց

: Տարածեք ձեր մեջ 'Սալամ' ողջույնը' :» (Մուսլիմ)

6. Եթե որևէ մեկը ողջունում է ձեզ Սալամով , վերադարձրեք նույն ողջույնը կամ ավելի լավը [63]:
Ալլահին ասաց.

«Երբ ձեզ ողջունում են , պատասխանեք ինչ դրանից լավ է , (կամ առնվազն), պատասխանեք հավասար ձևով :»
(Մուրա ան- Նիսաա 4:86)

7. Երբ դուք հորաջում եք , ապա պիտի փորձեք կանգնեցնել այդ ,որքան հնարավոր է շո

լւ: Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Հորանջելը Շեյթանից է :
Երբ ձեզանից մեկը հորանջում է
, թող կանգնեցնի այդ ,
որքան հնարավոր է շուտ
: Եվ եթե մեկը հոգոց է հանում
."Ասհհ" (այդ անելուց)
, ապա Շեյթանը ծիծաղում է :»
(Բուխարի)

Եթե նա ի վիճակի չէ կանգնեցնել
այդ , ապա պիտի ծածկի բերանը ձեռքով : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Եթե ձեզանից մեկը հորանջում է , ապա,

թող փակի բերանը ձեռքով
 , իրոք Շեյթանը մտնում է (այդ
 տեղ) :» (Մուսլիմ)

8. Երբ դուք փռշտում եք , ասեք
 "Ալիհամդուլիլեհ

:" Եթե մեկ ուրիշ մուսուլմանը
 փռշտում է և ասում է "

Ալիհամդուլիլեհ " , դուք պետք
 է պատասխանեք ." Յարհամկու
 Ալլահու

", որը նշանակում է թող Ալլահը
 գթա քեզ

: Եթե մեկը պատասխանում է ք
 եզ " Յարհամկու Ալլահու

" պատասխանիր նրան "

Յահդիկունուլլահ ուա յուսլիհու
 բալաքում" , որը նշանակում
 է , թող

Ալլահը առաջնորդի քեզ և բարե
լավի քո սիրտը, **ապրուստը և գ
ործերը :**

" Երբ ձեզանից մեկը փռշտում է
, թող ասի " Ալիհամդուլիլեհ "
և հետո,
թող նրա եղբայրը կամ ուղեկցո
րդը ասի ." Յարիամկու Ալլահու "
և հետո, թող նա, ով փռշտացել
է ասի ."

**Յահդիկունուլլահ ուա յապիհու
բալակում :"** (Բուխարի)

Եթե անհավատը ասում է "
Ալիհամդուլիլեհ"
, դու պիտի պատասխանես մի
այն

[64] "Յահդուկունուլլահ ուք յուս

լիհու բալակում :՝ Աբու Մուսան
(Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Հրեաները փորձում էին փռշտ
ալ Մարգարեյի մոտ , հուսալով
, որ նա կասի

«Յարհամկումուլլահ:»

Դրա փոխարեն նա ասում էր «
Յահդումկումուլլահ ուա յուսլիհու
բալակում :» (Տիրմիզի)

Աբու Հուրեյրան ասում էր
, որ Նրա վարվելաձևերից էր
այն , որ երբ Մարգարեն
(Խ.Ա.Ռ.Ն) փռշտում էր

, դնում էր ձեռքը կամ հագուստ
ը բերանի դիմաց և իջեցնում էր
ձայնը :

9. Մի զկոտացեք մարդկանց մեջ : Իբն Ումարն ասաց.

««Մի մարդ զկոտաց , մինչ գտն վում էր Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) ընկերակցության մեջ և նա ասաց նրան . «

Պահպանեք մեզ ձեր բղկոցից , քանի որ ամենկուշտերը այս և յանքում Հարության Օրը երկար ժամանակ կլինեն սոված :»»
(Տիրմիզի)

10. Եթե դուք կատակ եք անում , ապա մի ասեք այնպիսի բան , որ վիրավորեք կամ նեղացնեք ուրիշներին : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Թող ոչ ոք չվերցնի իր եղբոր
թերությունները (բարկացնելու և
րան) լրջորեն կամ կատակով :»
(Աբու Դաուդ)

11.

Երբ ցանկանում եք քնել , պետ
ք

է հիշատակել Ալլահի Անունը և
պառել աջ կողմի վրա :

Հուդայֆա իբն ալ Յամաանը ա
սաց.

«Երբ Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) գնում էր իր անկողի
ն , նա ասում էր .

«Բիսմիկա ամութու ուա ահյա»

«Քո Անունով եմ ես ապրում և մահանում :»

Արթնանալով նա ասում էր .

«Ալիսամդուլիլեհ իլադիի ահյանա բադա մա ամաթանա ուա իլայի ին նուշուր :»

«Ամբողջ գովքը և շնորհակալությունը լինի Մեկին , ով բերել է մեզ կյանքի, մահանալուց հետո

[65] և Նրան, մենք հարություն կառնենք:» (Բուխարի)

12.

Մինչ ամուսնական պարտականություն կատարելը պետք է ասել .

«Բիսմիլեհ. Ալլահու՛մա ջանիբնաշ
Շեյթան , ուա ջանիբ իշ
Շեյթան մա ռազակթանա:»

«Ալլահի Անու՛նով: Օ, Ալլահ
, հեռացրու Շեյթանին մեզանից
և հեռացրու Շեյթանին այնից
, ինչ դու մեզ կպարզւես
(ժառանգներից) :» (Բուխարի)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Եթե
, մեկը կնոջը մերձենալուց առա
ջ ասի ' Ալլահի Անու՛նով
, Օ, Ալլահ, պահիր Շեյթանին
հեռու մեզանից և պահիր Շեյթ
անին հեռու այնից
, ինչ կպարզւես մեզ (ժառանգն
եր) , ' ասա

, եթե Ալլահը պարզևի նրանց ե
րեխա , նա (Շեյթանը)
չի վնասի նրան :» (Բուխարի)

Նույնպես , գաղտի պահեք այն
, ինչ կատարվում
է ձեր և ձեր զուգընկերոջ միջև
: Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Իրոք, Հարության Օրը ամենա
վատագույնը կլինի այն մարդկա
նց վիճակը, ովքեր ամուսնական

պարտականություն են կատարել
կնոջ հետ և հետո տարածել ե
ն անձնական հարցերը :»
(Մուսլիմ)

13. Տանից հեռանալուց , պետք է
ասել համապատասխան խնդրա

նք : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

« Ով ասի , տանից դուրս գալուց
.

«Բիսմիլահի տառակալթու ալԱլ
լահի, լա հաուա ուա լա
քուվատա իլլաաբիլահ»

«Ալլահի Անունով, ես դնում եմ
իմ վստահությունը Ալլահին ,
Չկա ավելի մեծ հզորություն քա
ն Ալլահինը:»

... ապա նրան կասվի.

«Քո գործերը հոգացության տա
կ եմ
, դու պաշտպանված ես չարիքի

ց և Շեյթանը հեռանում է քեզ
անից :» (Տիրմիզի)

14.

Երբ այցելում եք հիվանդի, ասե
ք խնդրանքը , որը հաղորդվել է
Մարգարեյից

: Երբ նա այցելում էր հիվանդի
, նա նստում էր գլխի մոտ և
ասում էր հետևյալը յոթ անգամ.

«Ասալուլահ ալ- Ազիմ , Ռաբբ ալ-
Արշի իլ Ադիմ ան յաշֆիյեկ :»

«Ես խնդրում եմ Ալլահ, Ամենա
հզորին ,

Ամենահզոր Գահի տիրակալին
, որ Նա բուժի քեզ :»

Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Եթե Ալլահը գրել
է նրան ապրել երկար
, նա կբուժվի իր հիվանդություն
նից :» (Սահիհ իբն Հիբան)

15. Երբ մտնում եք արտաքնոց
, ներս մտեք ձախ ոտքով և աս
եք.

«Բիսմիլեհ Ալլահումմա իննի
աուզու բիկա մին ալ-
կուբթի ուալ խաբայթ:»

«Ալլահի Անունով , Օ, Ալլահ
, իրոք
, ես ապաստան եմ խնդրում քե
զանից աղտից և չար Ջիններից
:» (Բուխարի)

Երբ դուրս եք գալիս արտաքինոց
ին
, դուրս եկեք աջ ոտքով և ասե
ք.

" Ղուֆրանակ:"

«Ես խնդրում եմ քո թողություն
ը :» (Սահիհ իբն Հիբան ,
իբն Մաջահ)[\[66\]](#)

ԵՂԲԱՅՐԱԿԱՆ ԽԱՐՀՈՒՐԴ

1.

Իմացեք, որ Իսլամ մտնելուց հե
տո
, Ալլահը մաքրում է բոլոր նաձկ
ին մեղքերը և չար արարքները :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Դու չգիտե՞ս, որ Իսլամը մաքր
 ում է, ինչ կար դրանից առաջ :»
 (Մուսլիմ)

Նույնիսկ չար արարքները
 , որոնք դուք արել եք Իսլամ մ
 տնելուց առաջ
 , փոխվում են լավ արարքների
 Ալլահի Կամքով : Ալլահն ասաց.

«Եվ նրանք
 , ովքեր չեն վկայակոչել ուրիշ ա
 ստված Ալլահին հավասար
 , ոչ էլ սպանել են կյանք
 , ինչպես Ալլահը արգելել է
 , բացի որոշակի պատճառներից
 , ոչ էլ գործել են անօրինական
 սեռական գործողություն և ով
 արել է այդ , կտանա պատիժ :

Տանջանքը կկրկնապատկվի Հա-
րության Օրը և նա
կբնակվի այնտեղ
անպատիվ ձևով
: Բացի նրանցից
, ովքեր մեղանշում են և հավա-
տում են Իսլամական Միաստվա-
ծությանը և առաքինի արարքնե-
ր են գործում
: Նրանց համար Ալլահը կփոխի

նրանց մեղքերը լավ արարքների
և Ալլահը Ամենամերող, Ամենա-
գթասիրտն է:» (Սուրա ալ-
Ֆուրկան 25:68-70)

Իմացեք այս ավետիսը Ալլահից .
Նրանք
, Գրքի մարդկանցից, ովքեր ընդ

ունել են այս կրոնը
 , կատանան կրկնակի պարզև
 , քանի որ հավատում են իրենց
 Մարգարեյին և Մուհամեդի
 (Խ.Ա.Ո.Ն) մարգարեությանը
 : Ալլահն ասաց.

«« Նրանց
 , ում Մենք տվել ենք Գիրք (այ
 սինքն Թորա և Ավետարան) դ
 րանից առաջ
 , նրանք հավատացել են դրան
 (Ղուրանին): Եվ երբ ,
 նրանց արտասանում են
 , նրանք ասում են .«

Մենք հավատում ենք դրան :
 Իրոք, այդ ճշմարտությունն է մե
 ր Տիրոջից :

Իրոք, նույնիսկ դրանից առաջ

, մենք նրանցից էինք
 , ովքեր ենթարկել էին իրենց Ալ
 լահին Իսլամում
 , ինչպես մուսուլմաններ (ինչպես
 Աբդուլահ իբն
 Սալամը և Սալման ալ-
 Ֆարիսին) :»

Նրանց կտրվի պարզև կրկնակի
 , որովհետև նրանք համբերատ
 ար են և փոխել են չարիքը բա
 րիքի և վատնում են (բարեգործ
 ության մեջ) այն
 , ինչ Մենք տվել ենք նրանց:»»
 (Սուրա ալ-Բասաս 28:52-53)

Մարգարեն Խ.Ա.Ո.Ն ասաց.

«Ով ընդունում է Իսլամ երկու
 Գրքերի (Հրեաների

և Քրիստոնյաների)

մարդկանցից, կունենան կրկնակի պարգև :

Նրանք կստանան իրավունքներ , որոնցով մենք ուրախանում ենք և նրանց պետք

է տալ իրավունքներ

, որ մեզ են տրված : Եվ

, ով ընդունում է Իսլամ բազմա ստվածներից , կունենան իրենց պարգևը և կստանան իրավունքներ

, որոնցով մենք ուրախանում ենք և նրանց պիտի տրվի իրավունքներ , որ մեզ են տրվել :»

(Ահմեդ)

Ձեր արձանագրությունները սպիտակ և մաքուր են ,

այսպիսով, զգույշ եղեք ,
 չգործել վատ արարք և փորձեք
 պահել այն ,
 սպիտակ և մաքուր և պարբեր
 արար խնդրեք թողություն ամեն
 արած սխալի համար :

2.

Այժմ դուք գիտեք ճշմարտություն
 նր

, այսպիսով փորձեք ժամանակ
 տալ հասկանալու ձեր կրոնը և
 փնտրեք օգտավետ գիտելիքներ
 հավաստի աղբյուրներից

: Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Եթե Ալլահը ցանկանում է բար
 իք մարդուն , Նա տալիս է նրան

իր

կրոնի մասին հասկացություն:»
(Բուխարի)

Առաջնահերթը կլինի փնտրել գ
իտելիք (Աքիդայի)

Իսլամական Հավատքի համակա
րգի մասին , որից հետո կարելի
է ուսումնասիրել ամեն ինչ
, որը կապված է ամենօրյա կյա
նքի հետ :

Այդ կպահի կրոնը գործուն
: Այդ գիտելիքներից են Մաքրվե
լը, Աղոթքը և դրա նման բաներ
: Դուք կարող եք նաև ուսումն
ասիրել առևտրի ,գումարների
, հասարակական հարաբերությ
ան կանոնները, ինչպես նաև կ
անոններ

, որոնք վերաբերվում են կենցաղին

, **որպեսզի անգիտակցաբար չսխալվեք**

: Նույնպես անհրաժեշտ է ժամանակ տրամադրել հիշատակելու Ալլահի Գիրքը :

Դուք պետք է հասկանաք ձեր կրոնը իր հավաստի աղբյուրներից Ալլահի Գրքից և Նրա Մարգարեյի Սուննայից

: Թող կրոնի Մարգարե Մուհամեդը լինի քո օրինակը և առաջնորդը և ուսումնասիրեք նրա կենսագրությունը

, **որպեսզի կարողանաք հետևել նրան**

: Փորձեք ուղեկցորդ լինել գիտնականների և գիտելիքի ուսանողների

, **ովքեր իրականացնում են իրենց քարոզչությունները**

: Սակայն պետք է իմանալ

, որ ոչ բոլորը

, ովքեր իրենց հայտարարում են մուսուլմաններ

, **վատահեղի են գիտելիքներում:**

Դուք պետք է համոզված լինեք և ուշադիր ուսումնասիրեք նրանց

, **ունից դուք գիտելիք եք վերցնում**

: Կարդացեք և համեմատեք այդ Ալլահի Գրքի և

Նրա Մարգարեյի , Մուհամեդի

(Խ.Ա.Ո.Ն) Սուլննայի հետ :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ես խորհուրդ եմ տալիս ունենալ տակվա [\[67\]](#),
լսել և ենթարկվել
, նույնիսկ եթե նա Եթովպացի
ստրուկ է անդամահատված վեր
ջուլթներով
, (եթե նա ձեր դեկավարն է)
: Քանզի , իրոք
, ով երկար է ապրի ձեզանից, և
տեսնի շատ տարբերություններ
: Այսպիսով, ամուր կառչեք իմ
և առաքինի հետևորդների Սուլն
նայից
: Ամուր կառչեք և ամրացեք դր
ան ձեր ատամներով
: Եվ հեռու մնացեք նորարարու

թյուններից (կրոնում) , քանի որ
 , իրոք, ամեն նոր բան նորարար
 ություն է և ամեն նորարարու
 թյուն մոլորություն:» (Մահիհ
 իբն Հիբբան, Աբու Դաուդ)

Ինչ համապատասխանում է Սու
 ննային , վերցրեք
 , իսկ ինչ հակասում է ,թողեք:
 Մարգարեն Խ.Ա.Ո.Ն ասաց.

««Հրեաները բաժանվեցին յոթա
 նասուն մեկ աղանդի, մեկը Դր
 ախատում է
 , իսկ մյուս յոթանասունը Դժոխ
 քում
 : Քրիստոնյաները բաժանվել են
 յոթանասուն երկու աղանդների
 , որոնցից յոթանասուն մեկը Դժ

ռիսքում են, իսկ մեկը Չեննայում : Երդվում են նրանով
 , Ում ձեռքերում է Մուհամեդի
 հոգին, իմ
 Ումման (ազգը) կրաժանվի յոթ
 անասուն երեք աղանդի
 , մեկը կլինի Չեննայում և յոթա
 նասուն երկուսը Դժոխքում :»
 Նրան հարցրեցին . « Օ, Ալլահի
 Մարգարե , ովքե՞ր են նրանք :»
 Նա պատասխանեց "
 Ջամաաահ:[\[68\]](#)»» (Իբն Մաջա)

3. Սեր և թշնամություն .

Դուք պետք է սիրեք և դաշնակ
 ցեք հավատացյալների հետ և
 պետք
 է ատեք անհավատներին և դա
 րձներ ձեզ թշնամի : Բայց ատել

, չի նշանակում ճնշել
կամ ոտնահարել նրանց իրավու
նքները : Դուք չպետք
է ատելք նրանց որպես անձ
, այլ որպես անհավատ և մոլոր
ված

: Այս պիտի խրախուսի ձեզ ջ
անք թափել փրկել նրանց Դժո
խքից

: Մի գերադասեք անհավատներ
ին մուսուլմաններից

, և մի օգնեք նրանց, **ընդդեմ մ
ուսուլմանների:** Ալլահն ասաց.

«Հավատացյալները

, կանայք և տղամարդիկ

,միմյանց աուլիյա (օգնական, ա
ջակից , ընկեր

, դաշնակից , պահապան) են :»
(Սուրա ատ- Տաուբահ 9:71)

4.

Իմացեք, որ ոչ ոք չի մտնում Իսլամ առանց հակասության հանդիպման: Նրանց ճնշում են , անհամաձայնության են գալիս նրանց հետ, վնասում են , մանավանդ այդ տեղի է ունենում ամենամոտիկների կողմից : Պետք է հիշել , որ այս ամենի միջով անցնելը բարձրացնում է աստիճանը , մաքրում է մեղքերը : Այն նաև փորձությունն է , որով Ալլահը ցանկանում է տեսնել կրոնում ձեր հավատարմություն

ը

, տոկունությունը : Ալլահին ասա
ց.

««Դու կարծում եք
, որ նրանց կթողնեն մենակ
, որովհետև նրանք ասել են. «
Մենք հավատում ենք »

և փորձության չե՞ն ենթարկի :
Եվ , Մենք իրոք փորձել ենք ,
ովքեր նրանցից առաջ էին
: Եվ Ալլահը անշուշտ հայտնի

կդարձնի (ճշմարտությունը) նրա
նց

, ովքեր ճիշտ են և հայտնի կդ
արձնի (կեղծությունը) նրանց
, ովքեր խաբերաներ են:»»
(Սուրա ալ- Անկափուտ 29:2-3)

Մարգարեյին
(Խ.Ա.Ո.Ն) հարցրեցին.

«Ովքե՞ր են ամենից շատ փորձվում:» Նա պատասխանեց.

«Մարգարեները
, հետո առաքինի մարդիկ, ,հետ
ո, ովքեր գալիս են նրանցից հե
տո

: Ամեն մարդ փորձության է են
թարկվում ըստ իր կրոնի ամրու
թյան , եթե նրա կրոնը ամուր է
, նրան ավելի շատ են փորձում
և եթե նրա կրոնը թույլ է

, ապա փորձությունը նվազ է

: Մարդուն շարունակում են փո
րձել այնքան ժամանակ
, մինչ նա քայլում է երկրի վրա
ամբողջովին ազատ մեղքերից ,

(
 նրան ներում են փորձություններ
 ի շնորհիվ) :»» (Ահմեդ)

Ձեզ կփորձեն ստիպել կասկածե
 լ Իսլամում և պարբերաբար կա
 նդեն այդ : Այսպիսով ,
 որքան հնարավոր է շատ հարցր
 եք գիտնականներին ձեր հարցե
 ի պատասխանները
 Դուրանից և Սուլեյմանից ,**փարա**
տելու դրանք :

5. Կոչ Ալլահի Կրոնին (**Դաուա**)
 և նրա Սուլեյմանին : Դուք պետք
 է գիտակ լինեք
 , **ինչին կոչում եք**
 : Իմացեք կասկածները, որոնք
 Իսլամի թշնամիները ունեն, **այդ**

պիտով հեշտ կլինի պատասխան
էլ դրանց

: Թող ձեր դավայի ուղղին լինի

այնպիսին , ինչպիսին Ալլահի իս
նաքերն են .

«Հրավիրիր (մարդկությանը , Օ
,Մուհամեդ) քո Տիրոջ Ուղղուն
(Իսլամին

) իմաստությամբ, (այսինքն Աստ
վածային Ներշնչանքով և Ղուրա
նով)

և արդար քարոզչությամբ: Եվ վ
իճիր նրանց հետ լավագույն ձ
ևով : Իրոք

, ձեր Տերը գիտի ավելի լավ , ո
վ է շեղվել Իր Ուղղուց և Նա
Ամենատեղյակն է

, թե, **նվ է առաջնորդվել :»**
(Մուրա ան- Նահի 16:125)

Փորձեք

, որքան հնարավոր է օգնել փրկել
նւրիշներին Դժոխքից
, **ինչպես Ալլահն է փրկել ձեզ և
սկսեք այդ ձեր մոտիկներից
: Միշտ պահեք Մարգարեյի(Խ.
Ա.Ռ.Ն) այս խոսքերը ձեր առջև
.**

«Ալլահը չի ուղարկել ինձ դժվար
ացնել , կամ
խոչընդոտել կամ խստացնել
, այլ **ինչպես ուսուցիչ հեշտացնել
լ ամեն ինչ :»** (Մուսլիմ)

Իմացեք

, որ մեծ է պարգևը Ալլահից ,

այն մարդուն , **ով օգնում
է ուրիշին դառնալ մուսուլման**
: Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց Ալիին
(Խ.Ա.Ո.Ն)

«Եթե քո միջոցով Ալլահը առաջ
նորդում է նույնիսկ մեկ անձ
, ավելի լավ է , քան կարմիր ու
դար [\[69\]](#) Բուխարի

Պատճառը այն է
, որ դուք կստանաք նույն պար
գևը
, ինչ կստանան ձեր կողմից առ
աջնորդվածները
, **առանց այն նվազեցնելու:**» Մա
րգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ով կոչում
 է ուղղորդման, նա կստանա լրա
 ցուցիչ պարգև, որը հավասար է
 նրանց պարգևին
 , ովքեր հետևում են
 , առանց նվազեցնելու այն :
 Ով կոչում է մոլորության
 , նա կստանա մեղքը նրանց ,
 ովքեր հետևում են
 , առանց նվազեցնելու պատիժը:
 » (Մուսլիմ)

Իմացեք, որ այս կրոնը ոչ մուս
 ուլմաններին համոզելով և կոչել
 ով , ամեն մուսուլմանի պարտք
 և է
 , այսպիսով մի վարանք անել
 այդ : Ալլահի
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Համոզեք ուրիշներին ինձանից
որևէ բան
, նույնիսկ եթե այն մեկ տարբե
րակ է :» (Տիրմիզի)

Դուք պետք է լինեք նրանցից
, ովքեր պատճառ են հանդիսան
ում սիրել Ալլահի կրոնը: Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Տուր ավետիս, և պատճառ մի
հանդիսացիր
, որ մարդիկ հեռանան կրոնից ,
հեշտացրու ամեն ինչ մարդկանց
համար և մի դժվարացրու :»
(Մուսլիմ)

Իմացեք, որ ուրիշներին Իսլամի
կոչելուց դուք պատասխանատու

Լ չեք արդյունքների համար
 , քանր որ ձեր կոչը պարզ է և
 ցույց է տալիս մարդկանց ճշտի
 ուղղին : Ալլահն ասաց.

«Եվ իրոք, դու (Օ,
 Մուհամեդ), իրավամբ ուղղորդ
 ում ես մարդկությանը Ճիշտ Ու
 դու (այսինքն Իսլամական Մի
 աստվածության Ալլահի կրոնին):
 Ալլահի Ուղղուն, Ում պատկանո
 ւմ է այն ամենը
 , ինչ երկնքում է և այն ամենը
 , ինչ երկրի վրա է
 : Ճշմարիտ, ամեն ինչ վերջնակ
 անորեն գնում է Ալլահին (առ Ն
 րա որոշումը):» (Սուրա աշ-
 Շուրա 42:52-53)

Ինչպես Ուղղորդում,
 Իսլամի գործարկումն է
 , որը միայն Ալլահի համար է
 : Ալլահն ասաց.

«Իրոք, դու (O,
 Մուհամեդ) չես առաջնորդում ն
 րանց , ում դու ես սիրում
 , բայց Ալլահը առաջնորդում է
 , ում Նա է ցանկանում
 : Եվ Նա ավելի լավ գիտի
 , ովքեր են առաջնորդվածները
 :» (Մուրա ալ- Բասաս 28:56)

6.

Փորձեք որքան հնարավոր է շա
 տ, ընտրել առաքինի ուղեկիցներ
 , ովքեր խրախուսում և օգնում
 են բարիք գործել

, զգուշացնում և կանխարգելում
են չար արարքները և աջակից

են դառնում կյանքում Ալլահից
հետո :

Մարգարեն(Խ.Ա.Ռ.Ն)ասաց.

«Առաքինի և չար ուղեկցորդի օ
րինակն է

, երբ մեկը ունի օժանելիք և մյ
ուսը դարբին է : Նա

, ով ունի օժանելիք

, կամ կտա քեզ այն, որ

դու կարողանաս գնել, կամ ամե
նաքիչը դու կգտնես հաճելի բու
յր նրա հետ :

Ինչ վերաբերվում է դարբինին,
նա կամ կայրի իր հագուստները

, կամ կգտնի սարսափելի հոտ
նրանից : » (Բուխարի)

7.

Զգուշացեք կրոնում ծայրահեղու
թյունների գնալուց

: Գոյություն ունի կամ ծայրահե
ղ ասկետիզմի կամ էլ ֆանատիզ
մ

: Պետք գործել Ալլահի խոսքերո
վ .

«Ալլահը մտադրվել է ձեզ համա
ր հեշտություն և Նա չի ցանկա
նում ամեն ինչ դժվարեցնել ձեզ
համար :» (Սուրա ալ- Բակարա
2:185)

Անաս իբն Մաալիքը ասաց.

««Երեք մարդ եկան Մարգարեյի
 (Խ.Ա.Ո.Ն) կանանց տուն
 , հարցնելու Նրա երկրպագման
 մասին : Երբ նրանց ասեցին
 , նրանք մտածեցին շատ քիչ է
 իրենց համար և ասացին .«
 Ովքեր ենք մենք համեմատած
 Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 հետ, քանի որ իրոք, Ալլահը նե
 րել է նրան ամենը անցյալից ,
 ինչպես նաև ապագայից :»
 Նրանցից մեկը ասաց. «
 Ինչ վերաբերվում է ինձ
 , ես կադրթեմ ամբողջ գիշեր :»
 Մյուսը ասաց. «
 Ես պահք կպահեմ ամեն օր առ
 անց հանգստանալու »
 և մյուսը ասաց. «
 Ես հեռու կմնամ կանանցից և

երբեք չեմ ամուսնանա:» Ալլահի
Մարգարեն(

Խ.Ա.Ո.Ն) եկավ և երբ նա լսեց
այդ ամենը ասաց.

«Դուք այն մարդիկ եք
, ովքեր ասացի՞ն այդ :

Ինչ վերաբերվում է ինձ, Ալլահո
վ, իրոք ես ամենաաստվածավա
խն եմ և ամենապահպանողակ
անը

, որպեսզի չվաստակեմ նրա պա
տիժը ձեր միջից

, բայց ես պահք եմ պահում և
սնվում եմ

, ես աղոթում և քնում եմ և ես
ամուսնանում եմ կանանց հետ

: Ով ցանկանում է ուրիշ բան ի
մ Սուննայից զատ, ապա նա ին
ձանից չէ :» (Բուխարի)

Մյուս կողմից էլ, չպետք
 է լինի մեղմացումներ կամ թերո
 ւթյուններ կապված կրոնի կանո
 նների հետ : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Թողեք ինձ
 , ինչ ես հրամայել եմ ձեզ
 : Իրոք, նրանք
 , ովքեր ձեզանից առաջ էին, կո
 թժանվեցին իրենց պնդող հարցո
 ւմներից և Մարգարեններին հակ
 առակվելուց: Եթե ես արգելում
 եմ ձեզ որևէ բան
 , հեռու մնացեք դրանից
 , եթե ես հրամայում եմ ձեզ որ
 ևէ բան
 , արեք այդ այնքան շատ, որքա
 ն հնարավոր է :» (Բուխարի)

8. Դուք կտեսնեք շատ մուսուլմաններ

, ովքեր թերանում են լրացնելու իրենց պարտականությունները և

խուսափում են կրոնի արգելումներից : Դուք

կտեսնեք, որ նրանք թերանում են դավալում նույնպես:

Թերացումները մարդկանց մոտ տարբերվում են

, բայց այն նաև կապված է այն փաստի հետ

, որ Շեյթանը փորձում է մուրդեցնել Ադամի որդիներին

: Ալլահն ասաց.

««Իբլիսը Սատանան ասաց. «

Քո Հզորությանը ,

Ես անշուշտ կմոլորեցնեմ նրանց
բոլորին :»» (Մուրա աա- Սաադ
32:82-83)

Նա սպառնաց
, որ կդնի իր բոլոր ջանքերը մոլ
որեցնելու նրանց
: Ալլահն ասաց.

«Եվ իրոք,
Մենք արարել ենք ձեզ, (ձեր հա
յր Ադամին) և հետո տվել ենք
ձեզ կերպար (մարդկային էակի
ազնիվ կերպար
) , հետո Մենք ասացինք հրեշտ
ակներին .

«Խոնարհվեք Ադամին»
և նրանք խոնարհվեցին
, բացի Իբլիսից (Սատանայից)

, նա մերժեց լինել նրանցից

, **ովքեր խոնարհվում են :**

Ալլահը ասաց. «

Ի՞նչը կանգնեցրեց քեզ (**O, Իբլիս**
u) խոնարհվել

, **երբ Ես հրամայեցի քեզ:»** Իբլիսը ասաց.

«Ես ավելի լավն եմ քան նա (**Ադամը**) :

Դու արարել ես ինձ կրակից և նրան Դու արարել ես կավից :»

Ալլահն ասաց. « **O, Իբլիս**

, **իջիր այս Դրախտից**

, **քեզ համար չէ լինել ամբարտա
վան այստեղ : Հեռացիր**

, **քանի որ դու ստորացվածների
ց և անպատվածներից ես :»**

Իբլիսը ասաց.

«Հետաձգիր այդ մինչ այն **Օրը**

, երբ նրանք կբարձրանան (այս
ինքն Հարության Օրը):»

Ալլահն ասաց. «

Դու նրանցից ես

, ում թույլատրվել է հետաձգում
:" Իբլիսը ասաց. "

Որովհետև Դու ինձ ուղարկել ե
ս մոլորություն , անշուշտ

, ես կնստեմ և կսպասեմ նրանց
դեմ (մարդկանց Քո Ճիշտ Ուղ
ղում) :

Հետո ես կմոտենամ նրանց դիմ
ացից , ետևից

, իրենց աջից և իրենց ձախից

և Դու նրանցից մեծամասնությ

անը չես գտնի այդքան երախտ

ապարտ (այսինքն նրանք չեն լի
նի պարտական Քեզ):»

Ալլահը ասաց Իբլիսին .

« Դուրս կորիր այս Դրախտից
անպատիվ և հեռացված

: Ով նրանցից (մարդկանցից) կհ
ետևի քեզ, անշուշտ ես կլցնեմ
Դժոխքը ձեզանով, բոլորով :»»
(Սուրա ալ- Արաաֆ 7:11 -18)

Մի թույլ տվեք
, որ այս ետ պահի ձեզ լրացնել
ու դավայի պարտականությունը

Ալլահի նկատմամբ և թող այն լ
ինի ձեր ամենամեծ դրդապատճ
առը ծառայելու այս կրոնին և
կոչելու դրան :

9.

Զարդարեք ձեզ Իսլամի վարվել
աձևով և իրագործեք այդ ձեր

ամենօրյա կյանքում : Օրինակ
 , օգնեք նրանց ,
 ովքեր կարիք ունեն անկախ նր
 անից ճանաչում ես նրանց ,թե
 ոչ , ժպտա քո եղբայրներին
 : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Եղբորը ժպտալը համարվում է
 բարեգործություն
 , բարիք կատարելը և չարիք կա
 նխելը բարեգործություն է
 , մոլորվածին ճանապարհ ցույց
 տալը բարեգործություն է
 , կարճատեսին օգնելը ,
 բարեգործություն է , ճանապար
 հից քարը, փուշը ,
 կամ ոսկոր հեռացնելը բարեգոր
 ծություն է և քո տարրայից եղ
 բոր տարրա ջուր լցնելը

, բարեգործություն է :»
(Սահիհ իբն Հիբբան)

Ձեր հագուստները և ամեն ինչ
պիտի մաքուր լինի :
Մուսուլմանը պիտի միշտ մաքու
ր լինի
, քանի որ նրա կրոնը ամենամ
աքուրներից մեկն է
: Ալլահն ասաց.

«Օ, Ադամի Երեխաներ
: Վերցրեք ձեր զարդերը կրելով
ձեր մաքուր զգեստները
, մինչ աղոթում եք :» (
Սուրա ալ- Արաաֆ 7:31)

Իսլամը շեշտում է
, որ անձը տարբերվում է մյուս
կրոններից և վատ սովորույթներ

ից :

Մարգարե Մուհամեդն (Խ.Ա.Ռ.Ն
) ասաց.

«Մաքրեք ձեր շրջակայքը
, քանի որ , իրոք
, Հրեաները չեն մաքրում իրենց
շրջակայքը :» (Սուլուլթի)

Դուք պետք
է փորձեք անել հնարավորինս շ
ատ բարիք: Տվեք բարեգործությ
ուն
, կատարեք կամավոր աղոթքնե
ր և այլն :

Այս արարքները կատարելով
, դուք տալիս եք անուղղակի դ
ավա Մուսուլմաններին
, ովքեր կփորձեն իրագործել այ

դ

: Նաև տալիս եք դավա ոչ մուսուլմաններին:

Նրանք հետաքրքրվում են իմանալ այս կրոնը

, որը քարոզում է մաքրություն և լավ բնավորություն :

Լավ վերբերվեք բարեկամներին և մի կտրեք կապը նրանց հետ , նույնիսկ եթե նրանք ճնշում են ձեզ Իսլամ ընդունելու համար :

Ձեր հարաբերությունները պիտի ավելի լավ լինեն

, այնպես որ նրանք հավանեն ձեր նոր կյանքի ոճը

: Նրանք կսկսեն ուսումնասիրել Իսլամ ,

միայն բարելավեք ձեր լավ հար

աբերությունները և վարվելաձևը
: Ասմաան (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Իմ մայրը
, ով բազմաստված էր Ալլահի
Մարգարեյի կենդանության օրոք
, եկավ ինձ մոտ և ես հարցրեց
ի Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ռ.Ն)

. «Իմ մայրը եկավ ինձ մոտ ,
տեսնելու

: Պե՞տք է արդյոք ես պահպան
եմ իմ կապը մորս հետ :»

Նա (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց. «

Այո, պահպանիր քո կապը մոր
դ հետ :»» (Բուխարի)

10. Իմացեք, որ բարի և չարի
պայքարը կշարունակվի մինչ Վե
րջին Ժամը : Ոչինչ

մուսուլմանների թուլությունից
և անհավատների նյութական հ
զորությունից, մուսուլմանների
փոքրամասնությունից և անհավ
ատների մեծամասնությունից ,
մուսուլմանների ետադիմություն
ից և անհավատների առաջադ
իմությունից , մուսուլմանների հ
ետամնացությունից և անհավա
տների պատիվից ու հզորությու
նից

, չեն նշում Իսլամի կեղծությու
նը : Հակառակը

, դրանք մուսուլմանների թերաց
ումների արդյունք են ,

որովհետև նրանք չեն իրական
ացրել իրենց Տիրոջ կանոնները
և թողել են բարի արարքները և
Ալլահին կոչելը : Ումար իբն ա-

Խատարը, երկրորդ խալիֆը և
Մարգարեյի(
Խ.Ա.Ո.Ն) հետևորդը ասաց

«Մենք այն մարդիկ ենք , ում
Ալլահը պատվել է և տվել է հզո
րություն Իսլամի միջոցով

: Եթե մենք փնտրենք այդ պա
տիվը ուրիշ բանում , Ալլահը կն
վաստացնի մեզ

: Ճշմարտությանը պիտի հետևե
լ

, քանի որ Ալլահը իրոք արարել

է Դրախտը և Դժոխքը և Նա
խոստացել է

, որ յուրաքանչյուրը կլցվի :»

11.

Իմացեք իմ եղբայրներ և քույրեր

, որ մենք ժամանակների վերջ
 ունենք (Վերջին Օրը մոտիկ է)

և որ անցնող ամեն տարին մեզ
 մոտեցնում է աշխարհի վերջին
 և ժամի հաստատմանը

: Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

««Ես ինքս, և ժամը մոտեցել է
 նք այսպես »

և նա միացրեց իր ցուցամատը
 և միջնամատը :»» (Բուխարի)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)

կանխագուշակեց Իսլամի և մուսուլմանների մեր ժամանակվա

իրավիճակը

: Նա (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Իսլամը սկսեց ինչպես օտար բան և այն կրկին կլինի ինչպիսի էր առաջ . օտար

: Այսպիսով թող ավետիսը լինի օտարներին:» (Մուսլիմ)

Շատ հետևորդների

առկայությունը չի ապացուցում մեթոդաբանության ճշտությունը

: Ալլահն ասաց.

«Եվ

, եթե դուք հնազանդվեք երկրի վրա գտնվողների մեծամասնությանը

, նրանք կմոլորեցնեն ձեզ, հեռու

Ալլահի Ուդդուլ:» (Մուրա ալ-Անսամ 6:116)

Նուլնալես Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

««Ավետիս օտարներին
: Ավետիս օտարներին:
Ավետիս օտարներին:»

Մեկը հարցրեց . « Ովքե՞ր
ը են օտարները

, Օ Ալլահի Մարգարե :»

Նա ասաց. «Առաքինի մարդիկ
, շատ չարերի միջից :

Նրանց չհնազանդվողները ավելի
շատ են

, քան հնազանդվողները : »»
(Ահմեդ)

Նա նույնպես պարզաբանեց դժվարություններով լի մուսուլմանի և ֆիզիկական և հոգեկան վիճակը , **ով կառչում է իր կրոնից և իրագործում է այդ:**
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց.

«Միացիր բարուն և արգելի՛ր չարը
 , բայց երբ դու տեսնում ես , որ ազատությունը տիրում է և հետևում են ցանկություններին և , որ այս աշխարհիկ կյանքի խաղերը ազդում են մարդկանց վրա , և որ մարդիկ գոհ են իրենց կարծիքներից
 , **կառչիր քեզանից և թող ընդհանուր հասարակության պատվիրելը :** Քանի որ , իրոք

, քեզանից հետո կլինեն օրեր,
երբ

նրանց նկատմամբ համբերություն
և ունենալը կնմանվի տաք ած
ուխ բռնելուն

: Ով նրանց մեջ անում է առաք
ինի արարքներ, կստանա հիսուն
մարդու նմանատիպ արարքնե
րի պարգև:»

(Սահիհ իբն Հիբան)

Մարգարեն (Խ.

Ա.Ռ.Ն) տեղեկացրեց

, որ երբ Հարության Օրը մոտե
նա , կրոնը կդառնա ոչինչի հա
վասար բան

: «Լե իլահա իլ Ալլահը»

ասող ոչ մի մարդ չի մնա երկր
ի երեսին

, կմանան միայն ամենաչար արարածները

, որոնց էլ ժամը կհարվածի

: Նավվաս

իբն Սամաանի հադիթում

, որը նկարագրում է Դաջալի ,
կեղծ Աիսայի ,

Մարիամի որդու և Յաջուջ ու
Մաջուջի[70] մասին ,ասվում է .

«...

հետո Ալլահը կուղարկի լավ և
մաքուր քամի

, որը կվերցնի նրանց թևատակ
երից

: Այն կվերցնի յուրաքանչյուր

Մուսիինի[71] և մուսուլմանի հոգի
ին և միայն մարդկանցից ամեն
աչարերը կմնան

: Նրանք սեռական հարաբերությ
յուններ կունենան հասարակությ
ան և մարդկանց առջև, **ինչպես**

**ավանակներ և նրանց վրա ժամ
ը կհարվածի :» (Մուսլիմ)**

12. Իմացեք

, որ ամենը դատվում է ըստ ավ
արտի

, այսպիսով անընդհատ խնդրեք
Ալլահին

, որ Նա ձեզ ամուր պահի Իսլ
ամում և որ Նա ձեզ լավ ավար
տով մահ պարգևի

: Համոզված եղեք, որ ձեր արա
րքները և խոսքերը միայն հանո
ւն Ալլահի են և արվում են ըստ
Նրա պատվիրանների և որ դո

ւք անց եք կացրել ձեր ժամանա
կը հնազադվելով Ալլահին
: Հաշիվ տվեք ձեզ, մինչ հաշվի

են կանչել ձեզ և թող Ալլահը տ
եսնի ,

որ դուք անում եք ինչ նա պա
տվիրել է , **որ թե արգելել :**

Թող Ալլահը պահի ձեզ ամուր
Իր կրոնում և մահ պարգևի մ
եզ ինչպես մուսուլմաններ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

ՂՈՒՐԱՆԻ ՏԱՐԲԵՐ ԳԼՈՒԽՆ
ԵՐ

1. Սուրա ալ-
Ֆատիհա (Բացում 1 :1)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ١ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ٢ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ٣ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ٤ إِيَّاكَ
 نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٥ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ٦
 صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
 وَلَا الضَّالِّينَ ٧

«Բիսմիլահ իռ-Ռահմեն իռ-
 Ռահիմ : Ալ —Համդու լիլահի
 Ռաքք իլ- Ալլամին : Առ-
 Ռահման իռ-Ռահիմ :
 Մալիքի յաում իդ-դին :
 Իյաքա նարուդու ուա իյաքա ն
 աստաիին : Իհդինաս —
 սիրաթ ալ- մուստակիմ :
 Սիրաթ ալ-
 լադիինա անաամթա ալայիիմ :
 Ղայր իլ մադդուրի ալայիիմ ուա
 լադ —դալլիին :»

«Ալլահի Անունով,
 Ամենահզոր և Ամենագթասիրտ
 : Ամբողջ փառքը և գովքը լինի
 Ալլահին ,
 Ալամինի (մարդկության
 , ջինների և ամեն գոյության) Տ
 իրոջը: Ամենահզոր և Ամենագթ
 ասիրտ : Փոխհատուցման Օրվա
 (Հարության Օրվա)
 միակ Տիրակալը
 (միակ ղեկավարող դատավոր) :
 Միայն Քեզ ենք մենք երկրպագ
 ում և միայն Քեզանից ենք մե
 նք օգնություն խնդրում
 : Ուղղորդիր մեզ Ուղղիդ Ճանա
 պարի : Նրանց ճանապարհը
 , ում Դու նվիրել ես Քո Ողորմ
 ածությունը
 , ոչ թե նրանց ճամփան

, ուրբեր վաստակել են Քո Բար
կությունը , ոչ էլ նրանց
, ուրբեր շեղվել են :»

2. Սուրա ալ- Իկլասա
(Մաքրություն 112:1-4)

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ ۝ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝)

«Քուլ Հուա Ալլահու Ահադ :
Ալլահու աս- Սամադ :
Լամ յալիդ ուլամ յուլադ :
Ուլամ յաքուն –
լահու քուֆուան ահադ :»

«Ասա,(Օ, Մուհամեդ)(Խ.Ա.Ո.Ն) .
Նա Ալլահն է , Միակը :
Ամենակատարյալ Տերը
, Ում կարիքը ունեն բոլոր արա

րաձները

, մինչ Նա նրանց կարիքը չունի

: Նա չի ծնում

, որ էլ Նա ծնվում է : Եվ չկա

համահավասար կամ մրցակից

Նրան : »

3. Սուրա ալ- Փալաք (Արշալույս
113 : 1-5)

(قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝۲ وَمِنْ
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثِ فِي
الْعُقَدِ ۝۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝۵) [الفلق: ۱-۵]

«Քուլ աուդու բի Ռաբբիլ ֆալա
ք : Մին շառռի մա խալաք :

Ուա մին շառռի դասիքին իդհա

ուաքար : Ուա մին շառռին նաֆ
ֆաթաթաթի ֆիլ ուքադ : Ուա մ

ին շառռի հասիդին իդհա հասա
դ :»

«

Ասա. Ես ապաստան եմ խնդրու
մ (Ալլահից) արշալույսի Տիրոջի
ց : Չարիքից , որ Նա արարել
է : Եվ մթության չարիքից (գիշե
րից),

քանի այն գալիս է իր մթությամ
բ (կամ լուսինը ինչպես այն ծա
գում և գնում է) :

Եվ հմայիլների չարիքից , երբ ն
րանք փչում են հանգույցներում

և նախանձողի չարիքից , երբ ն
ա նախանձում է :»

4. Մուրա ան-

Նաաս (Մարդկություն 114:1-6)

(قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ١ مَلِكِ النَّاسِ ٢ إِلَهِ
النَّاسِ ٣ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ٤ الَّذِي
يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ٥ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ ٦) [الناس: ١-٦]

«Քուլ աուդու բի Ռաբբ իննասա:

Մալիք ին-նասա : Իլլահի ին-

Նաաս : Մին շառռ իլ -

ուսուլաս իլ-

խաննաս : Ալլադի յուլուսավիս
ու ֆիի սուդուրի ին – նասա :

Մին ալ- ջիննաթի ուլան –

նասա:»

«Ասա.

Ես ապաստան եմ խնդրում (Ալ
ահից) մարդկության Տիրոջից :

Մարդկության Թագավորից : Մարդկության աստծոց : Շնչացողի չարիքից (սատանան , ով շնջում է չարիք մարդկանց սրտերում), ով հեռացնում է (սրտերը իր շնջումով Ալլահին հիշեցնելուց) : Ով շնջում է մարդկության կրծքավանդակներում : Ջիների և մարդկանց:»

5. Սուրա ալ- Բաուրթար (108 :1-3)

﴿إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ ۝ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝﴾ [الكوثر: ۱-۳]

«Իննա արթայնա քալ-
քաուրթար : Փա սաալի լի ուրբիկ
ա ուանհար:
Իննա շաննիակա հուա ալ արթ
ար :»

«Իրոք, Մենք պարզևել ենք քեզ
 (O, Մուհամեդ) ավ-
 քաութար (գետ Դրախաուն)
 : Այսպիսով, շրջվիր աղոթքով ք
 n Տիրոջը միայն և զոհաբերիր :

Քանի որ նա, ով քեզ բարկացն
 ում է (O, Մուհամեդ)
 , նա կգրկվի (ամեն լավ բանից
 այս աշխարհում և հանդերձյալո
 ւմ):»

6. Սուրա ավ-

Ասր (Ժամանակ 103 :1 -3)

﴿وَالْعَصْرِ ۝١ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝٢ إِلَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ
 وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ۝٣﴾ [العصر: ۱-۳]

«Ուալ Ասր : Իննալ-

ինսանա լա ֆի խուսր : Իլլալլա
դիհինա սամանու ուա ամիլ ուս
—

սաալիհաաթի ուա թաուսասաո
ւ բիլ հաակի ուա թաուսասաու բ
իս սաբր :»

«Ալ- Ասրով, (Ժամանակով)

: Իրոք , մարդը մոլորության մե
ջ է : Բացի նրանցից, ովքեր հա
վատում են (Իսլամական Միաս
տվածությանը) և անում են առ
աքինի , բարի արարքներ և առ
աջարկում են միմյանց ճշմարտո
ւթյուն և առաջարկում են միմյա
նց համբերություն:»

7.

Այսօր ուիլ Քուրսի Գահի տարբերակը Սուրա ալ-

Բակարա Կովը 2 : 155

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا
 نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا
 الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
 خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
 وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَـُٔودُهُ
 حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥]

«Ալլահու լա իլահա իլլա հուա

ալ Հայ ուլ Քայում : Լա թա իու
 դիու սինթաթավ ուա լաա նոոմ :

Լահու մաա ֆիս սամաուաթի
 ուա մա ֆիլարդ :

Ման դիալ լադիե յաշաֆաու ին

դահու իլլաա բի իդհնի:

Յալանու մաա բայնա այդեհիմ
ուա մա խալֆահում: Ուա լա յո
ւհիթունա բի շայմ մին իմհիի ի
լաա բիմա շաա:

Ուասիյա քուրսիյուհուս սամաու
աթի ուալ առդ: Ուա լա յահուդ
ուհու հիֆ դիուհումա ուա հուվ
ալ Ալիյյա ուլ Ադհիմ:»

«Ալլահ.

Ոչ որ չունի իրավունք երկրպագ
ության ,

բացի Նրանից , Հավերժ Ապրողի
ց ,

Միակը , Ով պահպանում և Չո
րացնում է ամենը , **ինչ գոյություն
ւն ունի :**

Ոչ նինջը , **ոչ էլ քունը վերցնում**

Է Նրան : Նրան է պատկանում
 ինչ երկնքում է և ինչ երկրում է
 : Ո՞վ է նա , ով կարող է միջնո
 րդել Նրան, **բացի Իր Թույլտվու
 թյունից :**

Նա գիտի ինչ է պատահում նրա
 նց (**Իր արարածներին**) այս աշխ
 արհում և ինչ կկատարվի նրան
 ց հետ Հետագայում : Եվ ,
 նրանք երբեք չեն իմանա որևէ
 բան Իր Գիտելիքներից , բացի ն
 րանից , **ինչ Նա է ցանկանում :**

Նրա Գահը գտնվում է երկնքում
 և երկրում և Նա չի զգում ոչ
 մի հոգնածությունն պահպանելով
 և ներկայացնելով նրանց : Եվ
 Նա ամենաբարձրյալ և Ամենամ
 եծն է :»

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՂՈԹՔՆԵՐԻՑ Հ
ԵՏՈ ԱՍՎՈՂ ԽՆԴՐԱՆՔՆԵՐ

Մարգարեյի Ի.Ա.Ո.Ն Սուլննայից
է ,

ասել խնդրանք ամեն պարտադի
ր աղոթքից հետո : Հետևեք Նր
ա Ի.Ա.Ո.Ն ուղղորդությանը .

1. « أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ . »

« Աստադֆիր-
ուլլահ , Աստդաֆիր-
ուլլահ ,Աստադֆիր –ուլլահ:»

«Ես փնտրում եմ թողություն Ալ
լահից ,

Ես փնտրում եմ թողություն Ալ
լահից,

Ես փնտրում եմ թողություն Ալլահից:»

2. «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.»

« Ալլահումմա անթ ա-
Սալամն ուս մինք ա-
Սալամն տաբարաքթա յաա
դհալ – Ջալաալի ուալ – Իքրամ :»

«O, Ալլահ
, Դու զուրկ ես ամեն թերությունից և պակասությունից և քեզ անից է ամբողջ խաղաղությունը ,
Օրհնյալ լինես Դու ,
O, Բարձրության և Պատվության Տիրակալ :»

« لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ 3.
 الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لَا
 حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا
 إِيَّاهُ. لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ أ
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
 الْكَافِرُونَ. »

«Լե իլաահա իլ Ալլահուլ ուահդ
 ահուլ լաա շարիկա լահ
 , լահուլ մուլք ուա լահուլ համդ
 ուա հուվա ալլա քուլլի շային ք
 ադիր

: Լաա հաուլա ուա լա քուվատ
 ա իլլա բիլլահ, լա իլաահա իլ Ա
 լլահ , ուա լաա

նաբուդու իլլա իյահ : Լահունն նի
 մաթու ուա լահուլ ֆադլ ուա լա
 հ ութ թանաա ուլ հասան
 , լա իլահաա իլ Ալլահ

, մութիսին լահ ոիդ դիինա ու
ա լաու կարիհ ալ քաֆիրուն :»

«Ոչ որ չունի իրավունք երկրպա
գման , բացի Ալլահից , միայն
, առանց զուգընկերոջ , նրան
է պատկանում ամբողջ գոյություն
ւնը և փառքը և Նա ի վիճակի
է անել ամեն ինչ

: Չկա ուժ և հզորություն , բաց
ի Ալլահից

: Ոչ որ չունի իրավունք երկրպ
ագության , բացի Ալլահից և մե
նք չենք երկրպագում որևէ մեկի
ն , բացի Նրանից

: Նրանն է ամբողջ օգուտը
, շնորհքը և փառքը
, ոչ որ չունի իրավունք երկրպա
գության , բացի Ալլահից

, մենք անկեղծ ենք հավատքում
 և նվիրվածությանը Նրան
 , չնայած ,
 անհավատները ատում են այդ:»

4. «اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا
 مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ.»

«Ալլահումա լաա
 մանիա լիման աթայթ , ուա լաա
 մութիյա լիմա մանաթ , ուա լա
 յանֆաու դիալ ջադդի մին քալ
 ջադ :»

Այս խնդրանքը նշանակում է
 , որ ,
 ոչ ոք չի կարող կանխարգելել ի
 նչ Ալլահն է տալիս և ոչ ոք չի
 կարող տալ ,
 ինչ Ալլահը կանխարգելել է և

, որ հարուստի ունեցվածքը չի
կարող օգուտ տալ նրան
, քանի որ, **բոլոր արարածները
Ալլահի կարիքն ունեն :**

5. Հետո , պետք
է ասել երեսուներեք անգամ >>
« سُبْحَانَ اللَّهِ ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ، اللَّهُ أَكْبَرُ . »

«

Սուբհան Ալլահ : Ալ
Համդուլիլեհ: Ալլահու աքբար:»

«

Ինչ կատարյալ է Ալլահը
: Ամբողջ փառքը Ալլահին :
Ալլահը հզոր է :»

6. Լրացնելու համար հարյուրը
, պետք է ասել մեկ անգամ > ٩

إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

«

Լա իլահա իլլալլահու ուսահդուհո
և լա շարիկա լահ
, լահ ուլ մուլք ուս լահ ուլ հա
մդ , ուս հուվա
ալլա քուլի շեյին քադիր :»

«Ոչ ոք չունի իրավունք երկրպա
գման , բացի Ալլահից , միայն
, առանց զուգընկեր
, նրան է պատկանում ամբողջ
գոյությունը և փառքը և Նա ի
վիճակի է անել ամեն ինչ :»

7. Հետո, պետք է
ընթերցել Գահ տարբերակը (Այ
աթ ուլ Բուրսի) :

8. Դրանից հետո պետք
է ընթերցել Սուրա ալ- Իխլասը ,
Սուրա ալ-
Ֆալաքը և Սուրա ան- **Նասաը** :

[1] Հադիթ Կուդսի.
Հադիթը ճառի , գործողությունն
երի
, իրախուսանքի և Մարգարեյի
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) բնութագրումն է :
Կուդսի Հադիթը այն է
, որում Մարգարեն
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասում
է ամենը Ալլահից, **առաջին դեմք**
ով :

[2] Ջին. Արարած
, որը ստեղծվել է Անտեսանելիի
ց , ազատ է ինչպես մարդ
, որը ստեղծվել է անծուխ կրակ
ի բոցից:

[3]
ՇԱՀԱԴԱԹԱՆ. Գրականորեն ե
րկու վկայություններ :

[4] ՏԱՈՒՀԵԴ
.Ալլահի միակության և ունիկալ
ության կոնցեպցիան;

[5]
Մեկ կամ երկու համարների նշե
լը կոնցեպտ է
, որը հայտնի է Տաուհիդ առ-
Ռուբիյա անունով
, որը նշանակում է

Ալլահի Միակ լինելը Իր Անունն
էրում և Տիրույթներում
: Այն հավատք է
, որ չկա Արարիչ , Տեր
, Կառավարիչ
, Պաշտպանող և Տիրակալ բա
ցի Ալլահից :

[6] Այս կոնցեպտ է
, որը հայտնի է ինչպես Տաուհի
դ ալ- Ուլուհիյահ
, կամ Երկրպագման մեջ Ալլահ
ի Միակ լինելը : Այս հավատք է
, որ ոչ ոքի չպիտի ուղղել պաշ
տանմունք, բացի Ալլահից :

[7]
Այս կոնցեպտը հայտնի է Տաուհ
իդ ալ- Ասմաա ուսա

Սիֆատ անունով
 , այսինքն Ալլահը ունի լավագու
 յն Անունները և Ածականները և
 որ չկա ոչինչ հավասար
 , **համեմատելի կամ դրա նման:**

[8] Քուֆր. Անհավատություն

[9] Կարևոր չէ
 , **որ մարդ հազիվ գիտի ինչ է**
Շահադան և հավատում է հաս
տատուն ձևով
 : Նա պիտի ընդունի այդ բացա
 հայտ արտաբերելով և ընդունի
 փաստը
 , **որ դառնում է մուսուլման :**

[10] Կարևոր չէ
 , որ անձը հազիվ գիտի ինչ է
 Շահադան և հաստատուն հավ

ատում է դրան
 , ընդունում է այն արտաբերելո
 վ , ընդունում է լինել մուսուլմա
 ն
 , բայց ավելի էական է գործել ը
 ստ այդ :

[11]

Մուհսին, Գրականորեն նշանակ
 ում է անձ , **ով որևէ բան լավ է
 անում**

: Այստեղ նշանակում է մեկը
 , ով անում է առաքինի արարքն
 եր անկեղծորեն հանուն Ալլահի
 , **ըստ Մարգարեյի մեթոդի**

: Այստեղ մենք տեսնում ենք
 , որ Ալլահը նշում է Ալլահին հն
 ազանդվելը և առաքինի արարք
 ները և միայն եթե անձը անում

է այսպէս
 , ապա նա կարծես բռնում է Շ
 ահադայի հաստատուն ուղղին :

[12] Նույնիսկ եթե մարդ անում
 է այս ամենը ակնհայտ ձևով
 , նա կարող է սրտում պահի ա
 նհավատություն
 , ինչպես փարիսեցիները :

[13] Կարող է այնպէս պատահել
 , որ անձը լրացնում է նախորդ
 բոլոր պայմանները
 , բայց նա ուղղում է երկրպագո
 ւմը ոչ Ալլահին
 , ինչպես կոչում է հանգուցյալն
 երին և այլն
 : Նա չի երկրպագում միայն Ալ
 ահին :

[14]

Իման բառը սովորաբար թարգմանվում է ինչպես հավատք , բայց իրականում այն ունի ավելի լայն իմաստ, քանի որ այն ցույց է տալիս ներքին հավատք , **ինչպես նաև խոսքերը և արարքները**

: Եթե մարդ 'հավատում է ' Իսլամին առանց գործելու այդպես , **այն չի ընդունվի որպես 'Իման' և նրա 'հավատքը' չի ընդունվի :**

[15] Ջեննա . Դրախտ

Եղեմ, **հավիտենական բնակավայր միայն հավատացյալների համար :**

[16]

Մուննա. Մարգարեյի ուղղին
 : Այն վերաբերվում է արարքի ձևին , որը նա արել է
 : Այստեղ այն նշանակում է ճանքերի
 , արարքների և Մարգարեյի խրատասանքների հավաքածուն
 , որը հայտնի է նաև հադիթ անունով :

[17] Շեյթան. Սատանա . Ջին
 , որի անունը Իբլիս է
 , ով անհնազանդ է եղել Ալլահին խոնարհվելու Ադամին և այդ պատճառով անհիծվել է հավիտյան
 : Նա խնդրեց Ալլահից հետաձգում

, որի պատասխանն նա կջանա
առաջնորդել մարդկությանը Դժո
խք, **իր հետ :**

[18] Նրանք չեն կարող ասել .

«Մեր Տեր. **Ինչու՞**

**Դու չես ուղարկել մեզ Մարգար
ե:**

Մենք այդ դեպքում կհետևենք
Քո այաթներին (**Ղուրանի Տարբ
երակներին**) և կլինենք հավատ
ացյալների մեջ : » (**Սուրա ալ-
Բասա 28:47**)

[19] Բին, Բանու

,«**այսինչի որդի**», հոգնակին
«**այսինչի երեխաներ ...**»

[20] Քունյա.

Որպես սովորույթ և մինչ այսօր
, Արաբները անվանում են մարդ
ուն , ' Աբու...

(Այսինչի կամ այնինչի հայր)

, կամ «Օմ..

(այսինչի կամ այնիչի մայր)»:

[21]

Իսալիլ. Միրո գերադրական աստ
իճանն է

, որտեղ մարդը չունի որևէ մեղ
ք կամ թերություն : Մարգարեն
(Իս.Ա.Ո.Ն)

նույնպես Ալլահի Իսալիլ է

: Բուխարու կողմից հաղորդված
Հադիթում ասվում է .

«Իրոք, Ալլահը ընտրել է
ինձ , ինչպես Իսալիլ

, ինչպես նա ընտրել է Իբրահիմ
ին Իսալի:»

[22]

Միրատը կամուրջ է Դժոխքի վր
այով

, որով բոլորը պիտի անցնեն

: Այն մազից էլ բարակ է և սրի
ց էլ սուր

: Որոշները կանցնեն այն ինչպե
ս կայծակ

, որոշները ինչպես քամի

, որոշները ձիու

արագությամբ, մինչ մյուսները կ
անցնեն այդ սողալով :

Յուրաքանչյուրը ըստ իր արարք
ի :

[23] Հատուկ .

Գրականորեն նշանակում

է ավագան

, որից Մուհամեդի իրական հա
տևորդները կրմայեն

, որից հետո նրանք երբեք ծար
ավ չեն զգա :

[24]

Բարեխոսություն կամ ՇԱՖԱԱՀ

,

Ալլահը կթույլատրի որոշակի մա
րդկանց բարեխոսել մյուսների հ
ամար

, այդպիսիներից կլինի Մարգա
րեյի բարեխոսությունը :

[25] Քադաա և

Քադար. Այս երկու արաբերեն բ

առերը սովորաբար թարգմանվում են ինչպես 'ճակատագիր', **կամ 'կանխորոշում'**: Անգլերենի այդպիսի թարգմանությունները տանում է սխալ հասկացության, այսպիսով օգտագործվում է արաբերեն բառը, **որպեսզի հասկացվի ճիշտ իմաստով** :

[26] Այդպիսի ժամանակ չկա, որ Նա չիմանա, **քանի որ Նա միշտ տեղյակ է** :

[27] 'Ռաուդարթ –ուն- Նադիյա' Շահիր ' Աքիդարթ- իլ- Ուասիտիյա', էջ. 352-353

[28] ՍԱՀԱԲԱՀ. Մարգարեյի **(Խ.Ա.Ո.Ն)** ուղեկցորդները:

Յուրաքանչյուրը, ով հանդիպեց
 Մարգարեյին
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ինչպես մուսուլման և
 մահազալ ինչպես մուսուլման :

[29] Ռակա. Շրջան
 , որը բաղկացած է մեկ անգամ
 կանգնելուց
 , խոնարհվելուց և երկու սփռու
 մից
 : Այն հետո, ավելի մատչելի կբ
 ացատրվի :

[30] Անմաքրության իրավիճակը
 այն է , երբ մարդ արել
 է որոշակի գործողություն
 : Դրանք լինում են երկու տեսա
 կի , մեծ և փոքր

, և երկուսն է կրացատրվի հետ
n :

[31]

Ջանարայի վիճկը հոգևոր անմա
քրությունն է
, այդպիսին է սեռական հարաբ
երությունը
, կամ սերմնահեղուկի արտազա
տումը:

[32]

Վուդուն արաբերեն է
, որը նշանակում է մարմնի որո
շակի մասերի լվացում
, փոքր անմաքրությունները հեռ
ացնելու նպատակով
: Ավելի մանրամասն կկարդաք
հետազայում :

[33]

Նկատի առեք, որ Նա չհրամայե
ց նրան լվալ
կրկին միայն ոտքերը,
Նա հրամայեց կրկնել ամբողջ վ
ուղուըն և աղոթքը :

[34] Ջիհադ.

Պայքար անհավատների դեմ
, բարձրացնելու Ալլահի խոսքը
և հաստատելու Իսլամի օրենքն
երը :

[35] Քիբլա,

Քաբբայի ուղղությունը.

[36]

Սրանք Սուլննայի աղոթքներ են
, որոնք շեշտված են
: Կան նաև ուրիշ աղոթքներ և

ապված ամեն աղոթքի հետ
 , որոնք հեղինակը չի նշում:

[37] Մակրուհ. Որևէ

տիան բան կրոնում

: Եթե մարդ անում է այդ

, նա չի պատժվի

, բայց եթե թողնի այն

, ապա կպարզևատրվի

: Գերադասելի է աղոթել 'Ասր'

աղոթքը , մինչ արևը դառնում է

դեղին , բայց այն թույլատրելի է

, մինչ արևը կարմրում է

, այսինքն մինչև մայրամուտ

: Մեկ այլ հադիթ ցույց է տալիս

ս

, որ 'Ասր' աղոթքի ժամանակը 2

արունակվում է մինչ արևի մայր

մտնելը

: Մեկ այլ պարագայում ,
 Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ցույց տվեց ուղեկցո
 րդներին ժամանակը
 , երբ նրանք կարող են աղոթել
 յուրաքանչյուր աղոթքը :
 Ինչ վերաբերվում է ' Ասր'
 աղոթքին , Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) «...
 հետաձգեց Ասր Աղոթքը մինչ ք
 րա ավարտի ժամանակը
 և մարդ կարող է ասել Արևը կ
 արմրել է
 , (որը տեղի է ունենում մինչ ք
 րեի մայր մտնելը) :» (Մուսլիմ)

[38] Աուրահ. Մարմնի մասեր
 , որոնց նայելը ուրիշներին արգ
 էվաժ է :

[39] Նայել 1-ին
բացատրությունը.

[40] Իմամ.

Գրականորեն նշանակում
է առաջնորդ: Այստեղ ,
նկատի են ունենում այն մարդո
ւն , ով առաջնորդում է աղոթքի :

[41] Այս կարելի է
ասել ցանկացած բառերով
: Եթե մարդ չգիտի արարքերեն,
ապա այն կարելի
է ասել մայրենի լեզվով:

[42]

«Ապրելու փորձությունը» այն է
, որին մարդ հանդիպում է կյան
քում և որը տալիս է բարիք աշ
խարհիկ կյանքում :

«Մահիվան փորձությունը.» Այն է
 , որը տրվում է մարդուն գեր
 եզմանում և Երկու Հրեշտակներ
 ի հարցումը

: «Կեղծ Մեսիայի» փորձություն
 ր դեպքերի իրականացում է Կե
 դծ Քրիստոսի գալուց հետո
 , որին արաբերեն կոչում են Դա
 ջալ :

Իրադարձություններ, որոնք մար
 դկանց կատիպեն հետևել նրան
 և ընդունել նրա իսկ աստվածայ
 նությունը :

[43] Այդ կարելի է
 ասել ցանկացած խոսքերով
 , առանց որևէ սահմանումների
 : Եթե մարդ արաբերեն չգիտի
 , կարող է ասել մայրենի լեզվով:

[44] Մոտ
արևածագից հետո մոտ 15-
20 րոպե:

[45] Ջիհադ,
Այստեղ այն օգտագործվել
է իր գրական իմաստով
, որը նշանակում է պայքարել ը
նդդեմ:

[46]
Անհրաժեշտ է լրացնել պահքը
, մինչ հաջորդ Ռամադան :

[47] Ումրա .
Փոքր ուխտագնացություն :
Այն բաղկացած է
տաուաֆից և Սաիից Իհրամի վ
իճակում

: Սրանց բացատրությունը կգտն
եք հետագայում :

[48] Իհրամ, Վիճակ
, որի ընթացքում որոշակի բանե
ր դառնում են արգելված ուխտ
ագնացի համար :

[49] Միքաթ. Որոշակի վայրեր
, որոնք չի կարողի անցնել առա
նց Իհրամի վիճակի
, եթե ցանկանում են կատարել
Ումրա կամ Հաջ :

[50]

Տաուաֆ. Քարայի շուրջ պտտվ
ելը ըստ ժամացույցի սլաքների :

[51] Քարբան աշխարհի երեսին
, առաջին վայրն է ,

որը կառուցվել է Ալլահին երկր
պագելու համար:

Այն կառուցվել է Իբրահիմի և
Իսմայիլի կողմից ,

Ալլահի հրամանով:

Ալլահն ասում է .

«Եվ Հաջը Տուն

, (Քաբբա), պարտք է , որի

համար մարդկությունը պարտա
կան է Ալլահին, նրանք

, ովքեր կարող են վճարել իսկ,
ով չի հավատում

, Ալլահի չունի որևէ ակեմիների (
մարդկության

, ջինների) կարիքը:» (Սուրա Ալի
Իմրան 3:97)

[52] Դուհա. Կեսօրից առաջ :

Ժամանակ , երբ արևը ծագել է
նիզակի երկարությամբ
, մինչ իր զենիթին հասնելը :

[53] Մինա. Հարթավայր ,
Մեքայի մոտակայքում:

[54] Ալլահը թույլատրել է
, որ ճանապարհորդը կրճատի
Դըհր,

Ասր և Իշա աղոթքները չորս ո
աքյաթից մինչ երկուսը

: Ճանապարհորդը կարող է նա
և միացնել Դըհր և Իշա աղոթք
ները,

ինչպես նաև Մադրեք և Իշա ա
ղոթքները :

[55] Արաֆահ.

Հարթավայր Մեքքայից դուրս :

[56] Մուզդալիֆահ.

Բլրոտ տարածք Արաֆայի և Մ
խանյի միջև:

[57] Կա երեք սյուն Մինայում
, փոքրը , միջինը և մեծը :

Մեծը կոչվում է Ջամրաթ ու Ա
քաբահ :

[58] Տաուաֆ ալ Ուադա
, կամ Հրաժեշտի Տաուաֆ,
Այդ այն

է , երբ ուխտագնացը կատարու
մ է տուն մեկնելուց առաջ:

Այն վերջին ծեսն է Հաջի ժամա
նակ , տուն գնալուց առաջ :

[59] Մուհաջիբ, Անձ
, ով հիջրա է կատարել
, այսինքն արտագաղթ անհավա
տների երկրից հավատացյալներ
ի երկիր հանուն Ալլահի :

[60] Մահրամ. Այն բարեկամները ,
ուն արգելվում է ամուսնանալ մ
իմյանց հետ
կապված արյունակցական, ամու
սնական կամ
ստնտական կապի հետ:

[61]
Այս պախարակելու արտահայտո
ւթյուն է արաբերենում
, որի գրական իմաստը չի նշվու
մ :

[62]

Այս արաբերեն նախատինքի խոսք է

, որը չունի թարգմանություն

[63] Երբ որևէ մեկը ասում է

"Աս- Սալամ ալեյքում "

, ապա պետք պատասխանել և մենաքիչը " ուա ալեյքում Աս-

Սալամ : " Ավելի լավ է ,

երբ ավելոցնում են " ուա

Ռահմատուլահ " և ավելին " ուա

Բարաքաթու : "

[64] Անձը պետք է ասի "

Աստված Օրհնի քեզ" կամ մեկ ուրիշ խնդրանք

, որը նման չէ Մարգարեյի

(Խ.Ա.Ո.Ն) ասածին :

[65] Թու՛նը մահվան փոքր տեսա
կ է ,ինչպես Ալլահը ասում է Ղո
ւրանում.

«Ալլահն է
, Ով վերցնում է հոգիները մահ
վան ժամանակ և նրանց , **ովքեր**
չեն մահանում իրենց քնի ժամա
նակ : Նա իր մոտ
է պահում նրանց հոգիները , **որ**
ոնց համար նախատեսել է մահ
և ուղարկում է մնացածինը ետ
: Իրոք, այստեղ են նշանները
մարդկանց համար
, ովքեր խորը մտածում են :»
(Սուրա ազ- Չամար 39:42)

[66] Ալբանի նշել է ,
որպես Սահիհ:

[67] Ունենալ տակվա ,
նշանակում է պաշտպանել ինքդ

քեզ Ալլահի պատժից խուսափել
ով մեղքերից և լավ արարքներ
իրականացնելով :

[68]

Ջամաահ. Սահարաների, ուղեկց
որդների, հիմնական մարմինը և
նրանք , **ովքեր հետևում**
են նրանց :

[69]

Կարմիր ուղտը շատ արժեքավո
ր էր :

[70]

Յաջուջ և Մաջուջ ;
Երկու ցեղեր են
, որոնք ազատ կարձակվեն Վեր

ջին Օրվանից առաջ , և
երկրի վրա քառս կառաջացնեն :

[71] Մուսիինը այն անձն է
, ով լրացրել է Իսլամի և Իման
ի աստիճանները և ամուր է հա
վատքուն, քան սովորական մուս
ուլմանը
, կամ նա , ով ենթարկվել է Ալլ
ահին :